

edoc 439258

Ministerie van OCW
Directie Voortgezet Onderwijs (IPC 2650)
T.a.v. de heer
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
5 september 2012	2012.17/AW/JW		Aanvraag subsidie wet SLOA 2013 (additionele subsidie)

Geachte heer

Bijgaand ontvangt u in het kader van artikel 4 van de Wet SLOA het verzoek tot verlening van subsidie in het kader van artikel 6.2b aan Cito voor het jaar 2013. Dit verzoek gaat vergezeld van een overzicht van de verschillende projecten en de bijbehorende standaard projectomschrijvingen.

Op moment van schrijven is de set van aanvragen die samenhangen met bovengenoemd kader niet volledig. De reden dat deze aanvragen nog niet ingediend kunnen worden, is dat hierover nader overleg gewenst is met uw Directie VO en PO. Een aantal aanvullende subsidieverzoeken ontvangt u zo spoedig mogelijk.

Ik spreek de verwachting uit dat we op korte termijn een definitief antwoord op de aanvragen van subsidie mogen verwachten. Daar waar toelichting of overleg nog gewenst is, zijn wij gaarne bereid daarover nader met u te communiceren. U kunt daarover contact opnemen met de heer [REDACTED]. Hij verzorgt de coördinatie van de SLOA-aanvragen.

Met vriendelijke groet,

Dr. [REDACTED]
Lid Raad van Bestuur
Portefeuille Onderwijs

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling / KvK 09103470

Bijlagen:

De beknopte projectbeschrijvingen van de aanvragen

Een financieel overzicht van de aanvragen

Cc: _____

Overzicht SLOA subsidieaanvragen 2013 Cito additioeneel

Projectcode	Projectnaam	Terrein	P-component	A-component	Totaal
Cit/6-2b-13-02	Ondersteuning scholen bij de implementatie digitale centrale examens	VO	€ 437.500	€ 13.500	€ 451.000
Cit/6-2b-13-03	Extra productie papieren examens BB AV	VO	€ 362.171	€ 116.253	€ 478.424
Cit/6-2b-13-04	Productie digitale examens algemene vakken vmbo KB 2012-2013-2014	VO	€ 1.287.561	€ 262.162	€ 1.549.723
Cit/6-2b-13-06	Pilot geschiedenis examen CHMV ('de Rooy')	VO	€ 281.387	€ 94.286	€ 375.673
Cit/6-2b-13-07	Experimentele pilot examens vernieuwde vakken havo/vwo pilot	VO	€ 1.435.721	€ 620.471	€ 2.056.192
Cit/6-2b-13-08	Pilot schoolexamens aardrijkskunde vmbo	VO	€ 55.648	€ 10.500	€ 66.148
Cit/6-2b-13-10	Pilot schoolexamens nieuwe vakken wiskunde A, B en C	VO	€ 86.040	€ 14.100	€ 100.140
Cit6.2b-13-11	Pilot Schoolexamens Maatschppijwetenschappen	VO	€ 41.440	€ 8.660	€ 50.100
Cit6.2b-13-12	Schoolexamens nieuw examenprogramma geschiedenis	VO	€ 50.320	€ 9.500	€ 59.820
Cit/6-2b-13-14	Voorbeeldexamens vmbo aardrijkskunde nieuw programma	VO	€ 6.856	€ 2.458	€ 9.314
Cit/6-2b-13-15	Centrale examens Fries vmbo/havo/vwo	VO	€ 243.478	€ 94.859	€ 338.337
Cit/6-2b-13-20	Aanvullende activiteiten normhandhaving 2012	VO	€ 55.160	€ 36.900	€ 92.060
Cit/6-2b-13-26	Beroepsgericht schrijven Nederlands bij cspe	VO	€ 211.520	€ 48.015	€ 259.535
Cit/6-2b-13-28	Herinrichting Nederlands cq. gedocumenteerd schrijven havo-vwo	VO	€ 166.060	€ 68.482	€ 234.542
Cit/6-2b-13-40	Operationeel houden Examentester	VO	€ 120.000	€ 20.000	€ 140.000
Cit/6-2b-13-54	Aanvulling op budgettair kader hoofdlijnenbrief CITO-WVO	VO		€ 1.156.738	€ 1.156.738
Cit/6-2b-13-61	Activiteiten in verband met normering (Sytsma en Houtink)	VO	€ 129.360	€ 5.640	€ 135.000
Cit6.2b-13-69	Referentiesets		€ 166.514	€ 85.000	€ 251.514
Cit/6.2b-13-71	Rekentoets VO	VO	€ 1.273.780	€ 379.828	€ 1.653.608
Cit6.2b-13-72	COE Taal en Rekenen MBO 2F en 3F	MBO	€ 3.643.316	€ 922.648	€ 4.565.964
Cit/6-2b-13-75	Normering centrale examens 2e en 3e tijdvak	VO	€ 96.264	€ 73.500	€ 169.764
	Totaal		€ 10.150.096	€ 4.043.500	€ 14.193.596

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Sectormanager centrale examens Telefoonnummer:
Projectnaam	Ondersteuning scholen bij de implementatie van digitale centrale examens vo
Projectcode	Cit/6.2b-13-02 (vervolg op Cit/6-2b-12-02)
Doel activiteit	<p>Het beleid van het CvE is erop gericht om scholen gebruik te laten maken van centrale digitale examens. In 2013 nemen bijna alle scholen voor vmbo-BB en KB digitale examens af voor de algemene vakken met behulp van het programma ExamenTester. Daarnaast nemen de vmbo scholen bij de beroepsgerichte examens minitoetsen af met behulp van het programma MiniTester en maken de kandidaten gebruik van iet toepassingen in die praktijkexamens. Scholen hebben voor het gebruik van de iet nog steeds ondersteuning nodig. Daarvoor stelt Cito een medewerkers van een ict-examenhelpdesk (telefoon, email en website) beschikbaar tijdens de met het CvE afgesproken openingsuren. De ict-examenhelpdesk ondersteunt de scholen (systeembeheerders, examensecretarissen en docenten)</p> <p>a) bij het installeren van de software op de servers en de werkstations; b) bij het testen van de infrastructuur op de school met een systeemcheck en proef op de som en het aan scholen rapporteren van de resultaten van de systeemcheck met name bij ExamenTester; c) het verlenen van support bij het inplannen, bij het oefenen, bij het afnemen en corrigeren van de examens. d) het geven van voorlichting en ondersteuning aan scholen bij de invoering van de digitale examens voorafgaand aan én tijdens de examencampagne 2013 onder andere met behulp van het verstrekken van de benodigde voorlichtingsmaterialen en handleidingen en het organiseren van bijeenkomsten voor medewerkers van scholen.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden van de ict-examenhelpdesk worden georganiseerd in samenspraak met het CvE. Over de opzet van de systeemcheck, de inhoud van de voorlichtingsmaterialen, de organisatie van de helpdesk en de bijeenkomsten is voortdurend afstemming met de betrokken organisaties. De evaluatie van de digitale examens wordt georganiseerd in overleg met het CvE.
Producten en Diensten	De scholen die (gaan) werken met digitale examens voeren als voorbereiding op de afname van de examens 2013 een

	<p>stysteemcheck en een proef op de som uit. De technische check en de proef op de som van de scholen worden nader beschreven in handleidingen en activiteitenplanningen die de scholen ontvangen. Scholen krijgen bericht als zij aan de voorwaarden van deelname hebben voldaan. Tijdens de periode van het gebruik van de digitale centrale examens zal een iet examen helpdesk zijn opengesteld voor de scholen. De helpdesk beantwoordt vragen van de scholen op technisch en organisatorisch gebied ten aanzien van installatie en het gebruik van de software.</p> <p>In mei/juni 2013 wordt het verloop van de afname van de digitale centrale examens bij de scholen geëvalueerd door middel van een enquête. Hier wordt een verslag van gemaakt ten behoeve van de monitoring van de implementatie van de digitale examens bij de scholen. Op verschillende momenten tijdens de examencampagne 2013 worden scholen bevraagd over het functioneren van de examenhelpdesk.</p> <p>Naast de technische ondersteuning wordt er ook voorlichting gegeven in bijeenkomsten voor examensecretarissen en systeembeheerders. De scholen ontvangen naast de examensoftware o.a. handleidingen en voorbeeldmaterialen.</p>
Tijdpad	De werkzaamheden vinden plaats in de loop van 2013.
Doorloop	Ook in het jaar 2014 en volgende jaren is te verwachten dat nog werkzaamheden moeten worden uitgevoerd ter ondersteuning van de implementatie en gebruik van de digitale examens gebaseerd op ExamenTester en de iet-toepassingen in de praktijkexamens.
Evaluatie	Het CvE bewaakt gedurende het jaar de kwaliteit van de werkzaamheden van Cito voor de ict-examenhelpdesk. Van het verloop van de implementatie, het gebruik van de digitale examens en het functioneren van de helpdesk wordt een verslag gemaakt dat wordt besproken met het CvE en de regiegroep computers en examens.
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 451.000</p> <p>Personele kosten: € 437.500</p> <p>Activiteitskosten: € 13.500</p>

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2013

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie : Sectormanager centrale examens Telefoonnummer
Projectnaam	Extra productie papieren examens BB AV
Projectcode	Cit/6.2b-13-03 (vervolg op Cit/6-2b-12-3)
Doel activiteit	De centrale digitale examens voor de algemene vakken vmbo basisberoepsgerichte leerweg worden door de meeste maar nog niet alle scholen gebruikt. Er moeten nog aanvullende papieren centrale examens algemene vakken vmbo BB worden geproduceerd om te gebruiken bij die scholen die er niet in slagen digitale centrale examens af te nemen in 2013 en 2014. De examens van 2013 moeten worden voorzien van normeringsadviezen voor het CvE.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Het CvE stelt vast welke examens worden geproduceerd en ter beschikking gesteld aan de scholen. De CvE-leiding stelt de kwaliteitscriteria vast in de constructieopdracht. De vaksecties van het CvE stellen de examens vast.
Producten en Diensten	Voor de algemene vakken vmbo BB worden papieren centrale examens eerste tijdvak geconstrueerd. Deze examens kunnen worden gebruikt door scholen die er in 2014 nog niet in zijn geslaagd digitale centrale examens algemene vakken basisberoepsgerichte leerweg af te nemen. De resultaten van de kandidaten bij de papieren examens BB worden verzameld ten behoeve van de normering door het CvE.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden plaats in de loop van 2013.
Doorloop	Het is te verwachten dat de productie van de papieren examens nog voortgezet moet worden totdat een bedrijfszekere afname van de digitale examens mogelijk is.
Evaluatie	De examens worden in 2013 en 2014 na afloop van de examenperiode geëvalueerd en genormeerd door de CvE-leiding aan de hand van door Cito verzamelde gegevens. Van het verloop van de centrale examens wordt een examenverslag gepubliceerd op www.cito.nl .
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 478.424 Personele kosten : € 362.171 Activiteitenkosten : € 116.253

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2013

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie : <u>Sectormanager</u> Centrale examens Telefoonnummer
Projectnaam	Productie digitale examens algemene vakken vmbo KB 2013-2014-2015
Projectcode	Cit/6.2b-13-04 (Vervolg op Cit/6-2b-12-04)
Doel activiteit	Het CvE heeft als beleid dat digitale examens algemene vakken vmbo KB bij scholen worden afgenomen. Deze digitale examens zullen op termijn de papieren examens gaan vervangen. De opzet van de digitale centrale examens KB wordt met het ontwikkelen van deze examens ook onderzocht. Daarbij is aandacht voor aspecten als vergelijkbaarheid van de varianten, geheimhouding, validiteit, passen bij het KB-niveau en betrouwbaarheid. Dit project beoogt de constructie van de digitale centrale examens vmbo KB voor elf algemene vakken.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De CvE-leiding stelt vast welke examens worden geproduceerd en ter beschikking gesteld aan de scholen. De CvE-leiding stelt de kwaliteitscriteria vast in de constructieopdracht. De vaksecties van het CvE stellen de examens vast.
Producten en Diensten	Voor Nederlands, Engels, Frans, Duits, wiskunde, nask-1, biologie, economie, aardrijkskunde, geschiedenis en maatschappijleer 2 worden digitale examens vmbo KB in een aantal (negen respectievelijk vier) varianten per vak geproduceerd. De scholen kunnen de digitale examens in varianten in het eerste en tweede tijdvak van 2014 gebruiken. De examens worden genormeerd en geëvalueerd.
Tijdpad	De controle en de normering van de examens 2013 vindt plaats in het voorjaar. De constructie van de digitale examens 2014 vindt plaats gedurende het gehele jaar 2013, die van de examens 2015 wordt gestart op het eind van 2013.
Doorloop	De verwachting is dat de constructie van digitale examens KB ook in volgende jaren zal plaatsvinden.
Evaluatie	De digitale examens KB worden in 2013 na afloop van de examenperiode geëvalueerd en genormeerd door CvE en Cito. Van het verloop van de examens en de reacties van de pilotscholen wordt een verslag gepubliceerd.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 1.549.723 Personele kosten : € 1.287.561 Activiteitenkosten : € 262.162

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2013

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Pilot geschiedenisexamens CHMV ('de Rooy')
Projectcode	Cit/6.2b-13-06 (vervolg op Cit/6.2b-12-06)
Doel activiteit	Voortzetting van de pilot waarbij de vorm wordt onderzocht van het nieuwe centraal examen geschiedenis havo en vwo passend voor de scholen die werken met het nieuwe examenprogramma. Daarvoor worden pilot examens ontwikkeld havo en vwo en wordt deelgenomen aan de projectgroep rond de programma- en examenontwikkeling.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Afstemming vindt plaats in de projectgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van IVGD, SLO en Cito. CvE bepaalt jaarlijks het aantal te produceren tijdvakken.
Producten en Diensten	* Productie van pilotexamens havo en vwo 2014 * Afronding productie en werkzaamheden rondom afname pilotexamens 2013 Er worden bijdragen geleverd aan een verkenning van het niveauverschil havo-vwo en implicaties voor het CSE. Daarnaast een vakinhoudelijke en toetstechnische bijdrage in de syllabuscommissie geschiedenis havo/vwo. Verder wordt een bijdrage geleverd aan de voorlichting rondom de nieuwe examens.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden gedurende het hele jaar plaats.
Doorloop	Voor 2014 wordt doorloop van de werkzaamheden verwacht
Evaluatie	De examens worden jaarlijks door CvE en de pilot scholen geëvalueerd. Hiervan wordt een verslag gepubliceerd.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 375.673 Personele kosten: € 281.387 Activiteitenkosten: € 94.286

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2013

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Experimentele pilot examens bij nieuwe examenprogramma's havo en vwo (economie, maatschappijwetenschappen, natuurkunde, scheikunde, wiskunde en biologie)
Projectcode	Cit/6.2b-13-07 (vervolg op Cit/6-2b-12-07)
Doel activiteit	In het kader van de vernieuwing van de examenprogramma's bij de tweede fase werken groepen pilotscholen met de nieuwe programma's. Zij maken daarbij gebruik van centrale examens die passen bij deze programma's.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Het CvE coördineert in overleg met OCW de aantalen en de inhoud van de centrale examens bij de nieuwe examenprogramma's.
Producten en Diensten	<ul style="list-style-type: none"> * productie van pilotexamens bij nieuwe examenprogramma's havo en vwo (economie, maatschappijwetenschappen, natuurkunde, scheikunde, biologie en wiskunde A, B en C). * adviseren en ondersteunen CvE bij revisie van werkversies van de syllabi voor de nieuwe programma's en productie van voorbeeld opgaven daarbij * meewerken aan de voorlichting over de examens bij de nieuwe programma's.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats.
Doorloop	Doorloop van de werkzaamheden in de komende jaren wordt verwacht. Per vak zal in overleg van CvE met OCW worden vastgesteld wanneer de experimentele examens de reguliere kunnen vervangen.
Evaluatie	Door de vernieuwingscommissies zijn groepen scholen bijeengebracht die de inhoud en de uitvoering van de centrale examens zullen evalueren. CvE stelt de normering vast op grond van de resultaten. Verder zullen de examens aan het scholenveld worden aangeboden. De examens zullen in het veld worden besproken. Voor de evaluatie van de nieuwe programma's en de examens kunnen specifieke evaluatiecommissies in het leven worden geroepen door OCW.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 2.056.192 Personele kosten : € 1.435.721 Activiteitenkosten : € 620.471

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Pilot schoolexamens aardrijkskunde vmbo
Projectcode	Cit/6.2b-13-08
Doel activiteit	Voor aardrijkskunde vmbo zijn de examenprogramma's grondig herzien door een programmacommissie. Hierdoor verandert voor de docenten aardrijkskunde de inhoud en de werkwijze. In augustus 2013 starten de scholen met het opleiden volgens het nieuwe programma. De schoolexamens ondergaan ook grote veranderingen.. Het is te verwachten dat veel docenten behoefte hebben aan hulp bij het ontwikkelen van schoolexamens bij de nieuwe onderwerpen zoals ook het KNAG heeft laten weten. Het project "Pilot schoolexamen aardrijkskunde vmbo" ontwikkelt samen met docenten een nieuwe opzet voor het schoolexamen en daarbij aansluitend voorbeeldopgaven voor een schoolexamen gebaseerd op de uitgangspunten van het nieuwe examenprogramma en de handreiking voor het schoolexamen van de SLO. Het gepubliceerde vernieuwde schoolexamen zal dienen als kwalitatief referentiepunt en als inspiratiebron voor docenten aardrijkskunde. Een schoolexamen voor BB (ebt), KB (ebt) en GT (papier).
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Op basis van de Handreiking aardrijkskunde vmbo van de SLO en samen met de docenten in overleg met KNAG worden de essenties van de vernieuwing in het schoolexamen besproken en vastgelegd. Daarnaast worden de voorbeeldopgaven ontwikkeld samen met de docentengroep.
Producten en Diensten	Op het eind van het project zullen de volgende producten zijn gerealiseerd. <ul style="list-style-type: none"> • coaching van docenten om schoolexamens te kunnen ontwikkelen passend bij het vernieuwde schoolexamen; • een beschrijving van een vernieuwde opzet van het schoolexamen in het kader van het vernieuwde examenprogramma; • voorbeeldopgaven voor schoolexamens; BB (ebt), KB (ebt) en GT (papier). • een cd-rom of andere informatiedrager gericht op docenten aardrijkskunde vmbo met daarop de beschrijving en de voorbeeldopgaven

	<p>De opgaven zullen ter beschikking worden gesteld van de scholen.</p> <p>De in 2012 opgestarte groep docenten construeert vooral gedurende 2013. De docenten zijn opgeleid om de eisen van het nieuwe programma te doorgronden en te vertalen in schooixamenopgaven. De opgavensets worden indien mogelijk in 2013 voltooid.</p>
Tijdpad	<p>De werkzaamheden vinden plaats gedurende 2012, 2013, 2014.</p> <p>2013: constructie opgaven, voorbereiden uittesten opgaven</p> <p>2014: uittesten van de opgaven op scholen, verwerken van de testresultaten, bijstellen opgaven, samenstelling definitieve publicatie.</p>
Doorloop	Doorloop na 2013 is voorzien voor 2014 (zie tijdpad hierboven)
Evaluatie	<p>Van het verloop van het project zal een verslag worden gemaakt. De opgaven worden samen met docenten van scholen ontwikkeld. De conceptopgaven zullen in samenwerking met KNAG ter beoordeling aan een bredere kring van docenten worden voorgelegd.</p>
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 66.184</p> <p>Personele kosten: € 55.684 (376 uren à € 148)</p> <p>Activiteitskosten: € 10.500</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Pilot schoolexamens nieuwe vakken wiskunde A, B en C
Projectcode	Cit/6.2b-13-10 (vervolg op Cit/6.2b-12-10)
Doel activiteit	Voor wiskunde worden de examenprogramma's grondig herzien door vernieuwingscommissies. Hierdoor verandert de inhoud en de werkwijze bij deze vakken en dient een veranderde toetsing in het kader van het schoolexamen hierbij aan te sluiten. In augustus 2009 zijn de eerste pilotscholen gestart. Het project "Pilot schoolexamens nieuwe vakken wiskunde A,B en C" ontwikkelt samen met docenten van de pilotscholen een opzet voor de eigen schoolexamens en daarbij aansluitend voorbeeldopgaven en -toetsen voor schoolexamens nieuwe stijl gebaseerd op de uitgangspunten van de vernieuwde examenprogramma's. Deze vernieuwde schoolexamens dienen als kwalitatieve referentiepunten en als inspiratiebron voor de docenten. In 2012 is besloten ook voor havo een (nieuw) vak wiskunde C in te voeren. Ook voor dit vak zullen in het project dezelfde producten geleverd worden als voor de andere vakken.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De ontwikkeling van de opzet, voorbeeldopgaven en -toetsen voor schoolexamens gebeurt in samenwerking met de vernieuwingscommissie CTWO en met SLO, die de invoering van de nieuwe programma's begeleidt. Samen met CTWO en met de ontwikkelgroepen voor de nieuwe examenprogramma's worden de essenties van de vernieuwing in het schoolexamen besproken. Daarnaast worden de voorbeeldopgaven ontwikkeld samen met pilotscholen voor de nieuwe examenprogramma's. Er komt afstemming over de werkwijze bij de schoolexamens. Voor wiskunde C op havo zal er bovendien afstemming zijn met SLO, die een concept-examenprogramma heeft gepubliceerd.
Producten en Diensten	Coaching van de docenten van de pilotscholen bij het ontwikkelen van de vernieuwde schoolexamens. Een cd-rom of andere informatiedrager gericht op docenten wiskunde van havo en vwo met <ul style="list-style-type: none"> • een beschrijving van voorbeelden voor een vernieuwde opzet van het schoolexamen in het kader van de vernieuwde examenprogramma's • voorbeeldopgaven en -toetsen voor schoolexamens met bijbehorende psychometrische gegevens. De opgaven en toetsen zullen ter beschikking worden gesteld van

	de scholen.
Tijdpad	<p><i>Originele tijdpad:</i> De werkzaamheden vinden plaats gedurende 2010, 2011, 2012, 2013 en 2014. In 2010 is het project voorbereid, zijn pilotdocenten geworven en geïnstrueerd over de kwaliteitsverbetering van schoolexamens en zijn de plannen voor schoolexamens bij de pilotscholen bekeken. schooljaar 2010-2011 coaching docenten bij ontwikkeling/constructie, gebruik en evaluatie schoolexamens schooljaar 2011-2012 coaching docenten bij ontwikkeling/constructie, gebruik en evaluatie schoolexamens, schooljaar 2012-2013 proefafnames op pilotscholen. najaar 2013/voorjaar 2014 publicatie cd-rom havo en vwo.</p> <p><i>Actuele tijdpad:</i> De werkzaamheden vinden plaats gedurende 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015. In 2010 is het project voorbereid, zijn pilotdocenten geworven en geïnstrueerd over de kwaliteitsverbetering van schoolexamens en zijn de plannen voor schoolexamens bij de pilotscholen bekeken. schooljaar 2010-2011 coaching docenten bij ontwikkeling/constructie, gebruik en evaluatie schoolexamens, enige vertraging wegens gebrek aan constructeurs. schooljaar 2011-2012 werving en inzetten nieuwe constructeurs, coaching docenten bij ontwikkeling/constructie, gebruik en evaluatie schoolexamens, proefafnames op pilotscholen. schooljaar 2012-2013 coaching docenten bij ontwikkeling/constructie, gebruik en evaluatie schoolexamens, start ontwikkeling voor wiskunde C voor havo, proefafnames op pilotscholen. schooljaar 2013-2014 aanpassing materiaal naar aanleiding van de resultaten van de proefafnames, pretesten op pilotscholen. najaar 2014/voorjaar 2015 publicatie cd-rom havo en vwo.</p>
Doorloop	Doorloop na 2013 is voorzien tot en met 2015 (zie tijdpad hiervoor).
Evaluatie	Van het verloop van het project zal een verslag worden gemaakt. De opgaven worden samen met docenten van scholen ontwikkeld. De conceptopgaven zullen ter beoordeling aan een bredere kring van docenten worden voorgelegd.
Benodigde subsidie 2013	Verwachte egalisatie 2012: € 59.000
Aanvraag subsidie 2013	Totaal : € 159.140 Personele kosten: € 145.040 Activiteitenkosten: € 14.100 Totaal : € 100.140 Personele kosten: € 86.040 Activiteitenkosten: € 14.100

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Pilot schoolexamens Maatschappijwetenschappen havo en vwo
Projectcode	Cit/6.2b-13-11 (vervolg op Cit/6.2b-12-11)
Doel activiteit	<p>Voor maatschappijwetenschappen is een vernieuwd examenprogramma ontwikkeld (Vervolgcommissie Maatschappijwetenschappen - commissie Schnabel 2- , sept. 2009) dat qua inhoud en opzet sterk afwijkt van het bestaande programma. Centraal staan sociologische en politicologische kernconcepten die in diverse contexten dienen te worden toegepast. Deze concept-context benadering vereist een andere wijze van toetsing. Niet alleen in het centraal examen maar vooral de toetsen in het kader van het schoolexamen moeten de uitdrukking zijn van de beoogde vernieuwingen. Het accent dient daarbij te liggen op de toetsen die een accent leggen op het analyseren van dwarsverbanden tussen de kernconcepten en de toepassing van de kernconcepten in nieuwe contexten. De domeinen van de vernieuwd examenprogramma's 'Analyse van (onderzoek doen naar) een sociale activiteit' en 'Analyse van (onderzoek doen naar) een politieke activiteit' zijn exclusief bedoeld voor het schoolexamen.</p> <p>In augustus 2011 starten 14 scholen met de pilot maatschappijwetenschappen havo en vwo. Het eerste centraal pilotexamen havo wordt in 2013 afgenomen en in 2014 het pilotexamen vwo.</p> <p>Daarnaast is het wenselijk dat voor de schoolexamens voorbeelden van vernieuwde toetsen worden ontwikkeld die recht doen aan de uitgangspunten van de vernieuwde programma's maatschappijwetenschappen. Expliciet aandacht zal worden besteed aan de verschillen tussen havo en vwo.</p> <p>Het project "Pilot schoolexamen Maatschappijwetenschappen havo en vwo" zal in samenwerking met de Stuurgroep pilot maatschappijwetenschappen en docenten van de pilotscholen voorbeeldopgaven voor schoolexamens nieuwe stijl ontwikkelen. De vernieuwde schoolexamens zullen dienen als kwalitatieve referentiepunten en als inspiratiebron voor de docenten.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Samen met de Stuurgroep Pilot Maatschappijwetenschappen en met de docenten worden de essenties van de vernieuwing in de schoolexamens besproken en vastgelegd. Daarnaast worden de voorbeeldopgaven ontwikkeld samen met de docentengroep. Er komt afstemming over de werkwijze bij de schoolexamens. Er zal ook terugkoppeling en overleg zijn met Citomedewerkers,

	College voor Examens en leden van de vaksectie die betrokken zijn met de constructie van de vernieuwde pilotexamens.
Producten en Diensten	<p>Coaching van de docenten bij het ontwikkelen van de vernieuwde schoolexamens.</p> <p>Een cd-rom of andere informatiedrager gericht op docenten maatschappijwetenschappen havo en vwo met</p> <ul style="list-style-type: none"> • een beschrijving van voorbeelden voor een vernieuwde opzet van de schoolexamens in het kader van het vernieuwde examenprogramma • voorbeeldopgaven voor schoolexamens <p>De opgaven zullen ter beschikking worden gesteld van de scholen.</p>
Tijdpad	<p>De werkzaamheden vinden plaats gedurende 2012, 2013, 2014.</p> <p>2012: Voorbereiding, coaching van docenten, start constructie opgaven en oplevering eerste voorbeeldopgaven havo.</p> <p>2013: Vervolg constructie opgaven, oplevering voorbeeldopgaven vwo; verwerking resultaten voorbeeldopgaven havo; piloting van de opgaven op de scholen</p> <p>2014:; Verwerking afnameresultaten vwo, Herziening voorbeeldopgaven; voorbereiding publicatie</p> <p>2014-2015: publicatie voorbeeldopgaven.</p>
Doorloop	Doorloop na 2013 is voorzien (zie tijdpad hierboven).
Evaluatie	<p>Van het verloop van het project zal een verslag worden gemaakt.</p> <p>De opgaven worden samen met docenten van scholen ontwikkeld.</p> <p>De conceptopgaven zullen ter beoordeling aan een bredere kring van docenten worden voorgelegd.</p>
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 50.100</p> <p>Personele kosten: € 41.440 (280 uur voor Toetsdeskundige)</p> <p>Activiteitenkosten: € 8.660</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam _____ Functie _____ Telefoonnummer _____
Projectnaam	Schoolexamens nieuw examenprogramma geschiedenis
Projectcode	Cit6.2b-13-12
Doel activiteit	Voor geschiedenis is vanaf 2004 een ingrijpend nieuw examenprogramma in de tweede fase ontwikkeld. Vanaf 2006 voor havo en vanaf 2009 voor vwo zijn centrale eindexamens gepubliceerd aansluitend bij het nieuwe geschiedenisprogramma. Deze examens zijn op een achttal pilotscholen afgenomen en worden nu door veel docenten in hun schoolexamens gebruikt. Toch blijkt dat niet voldoende om de veranderingen in het examenprogramma op schoolexamenniveau echt duidelijk te maken. Vanaf 2015 zullen elementen uit het examenprogramma voor alle scholen opgenomen worden in een nieuw centraal schriftelijk eindexamen, als de "tijdelijke maatregel" zal worden afgeschaft. Daardoor is de noodzaak het nieuwe programma breder te implementeren in de schoolexamens sterk toegenomen, juist bij die scholen die niet aan de pilot hebben deelgenomen. Signalen over de noodzaak van meer schoolexamenmateriaal op het gewenste niveau zijn afgegeven door middel van de evaluaties van reguliere examens havo en vwo geschiedenis van de afgelopen jaren. Het project 'schoolexamens nieuw examenprogramma geschiedenis' beoogt twee voorbeelden van schoolexamens te ontwikkelen (een voor havo en een voor vwo) elk voor een blokkuur (90 minuten). De vernieuwende schoolexamens zullen dienen als kwalitatieve referentiepunten en inspiratiebronnen voor docenten.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De schoolexamens worden ontwikkeld met docenten van (pilot)scholen en andere directbetrokkenen bij het nieuwe examenprogramma. Samen met een resonansgroep van docenten wordt de inpasbaarheid van de nieuw te ontwikkelen opgaven beproefd. De vakvereniging van docenten geschiedenis zal ook worden geraadpleegd.
Producten en Diensten	Na afloop van het project wordt een CD-rom voor havo en een voor vwo beschikbaar gesteld aan de scholen met daarop: - suggesties voor het opzetten van een schoolexamen bij het nieuwe examenprogramma geschiedenis havo en vwo - een schoolexamen voor havo en een voor vwo passend bij het nieuwe examenprogramma (oriëntatiekennis met de tien tijdvakken en hun kenmerkende aspecten, inclusief de historische contexten die omschreven zijn. De opgaven en suggesties worden ontwikkeld samen met

	geschiedenisdocenten. De schoolexamens worden uitgetoetst bij scholen en op basis van de ervaringen daarbij verbeterd.
Tijdpad	<p>Januari – september 2013: inhoudelijke beschrijvingen van de schoolexamens</p> <p>Januari – september 2013: samenstelling van de constructieteams en productie van opgaven</p> <p>Voorjaar 2014 proefafnames op een aantal scholen</p> <p>Maart- mei 2014 verwerking gegevens uit proefafnames, bijstelling schoolexamens.</p> <p>Augustus 2014 publicatie CD-rom(s) met toelichtingen en schoolexamens geschiedenis nieuwe stijl.</p>
Doorloop	Na 2013 loopt het project door in 2014
Evaluatie	Van het verloop van het project wordt een verslag gemaakt. De geproduceerde schoolexamens worden geëvalueerd samen met de scholen die ze hebben afgenomen.
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 59.820</p> <p>Personele kosten: € 50.320 (340 uren Toetsdeskundige)</p> <p>Activiteitenkosten: € 9.500</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Voorbeeldexamens vmbo aardrijkskunde nieuw programma
Projectcode	Cit/6.2b-13-14
Doel activiteit	In 2011 is het examenprogramma voor aardrijkskunde vmbo BB, KB en GT vernieuwd. In augustus 2013 zullen de scholen starten met onderwijs volgens dit programma. Op dat moment moeten voorbeeldexamens voor de scholen beschikbaar zijn.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De ontwikkeling van de voorbeeldexamens vindt plaats in opdracht en onder toezicht van het CvE. De examens worden vastgesteld door de vaksectie aardrijkskunde van CvE.
Producten en Diensten	Er worden drie voorbeeldexamens ontwikkeld: Een voor de BB-leerweg, een voor de KB-leerweg en een voor de GL en TL leerwegen. De voorbeeldexamens worden ontwikkeld op een manier die vergelijkbaar is met de productie van standaardexamens. Er is <u>niet</u> voorzien in een pilot met scholen om de opgaven of examens uit te proberen op scholen.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden vooral in de eerste helft van het jaar plaats.
Doorloop	In 2013 zullen de werkzaamheden worden afgerond als de drie voorbeeldexamens aan de scholen worden aangeboden.
Evaluatie	De voorbeeldexamens worden vastgesteld door de vaksectie van het CvE. De voorbeeldexamens zullen na publicatie worden besproken in relevante tijdschriften en bij bijeenkomsten van de docentenorganisatie KNAG (Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap).
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 9.314 Personele kosten: € 6.856 Activiteitenkosten: € 2.458

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:!
Projectnaam	Centrale examens Fries vmbo/havo/vwo
Projectcode	Cit/6.2b-13-15 (vervolg op project Cit/6.2b-12-15)
Doel activiteit	In het verleden zijn de centrale examens Fries vmbo/havo/vwo in Friesland geproduceerd buiten de verantwoordelijkheid van het CvE. Nu worden in dit project de centrale examens Fries in opdracht van het CvE op vergelijkbare wijze als de overige centrale examens geproduceerd en genormeerd.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden vinden plaats in opdracht van het CvE. De centrale examens worden vastgesteld door een CvE vaksectie. De werkzaamheden vinden plaats in samenspraak met de Fryske Akademy.
Producten en Diensten	<p>Erratumprocedure en verzamelen van normeringsgegevens van de examens van 2013. Constructie van de eerste en tweede tijdvakken Fries vmbo/havo/vwo 2014 en start van die van 2015. De constructie van de centrale examens vindt plaats met behulp van constructiegroepsleden die hiervoor een vergoeding ontvangen.</p> <p>De activiteiten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vooroverleg over de constructieopdracht van het CvE; • Verzamelen uitgangsmateriaal; • Constructie vragen en correctievoorschriften; • Samenstelling examens; • Overleg met CvE-vaksectie over vaststelling in diverse fasen; • Gereedmaken voor drukken; • Drukproefcorrecties en erratumprocedure; • Gegevensverzameling bij scholen en normeringsadviezen; • Plaatsing op internet van errata en mededelingen over de normering; • Evaluatie uitvoeren en publiceren.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats op een wijze die hetzelfde is als de productie van de centrale examens van de overige vakken.
Doorloop	De cyclische constructie van de centrale examens Fries is voorzien

	voor de komende jaren.
Evaluatie	<p>Jaarlijks vindt na afloop van de examencampagne in samenspraak met het CvE een evaluatie van alle afgenomen examens plaats. Dit kan leiden tot een aanpassing van de constructieopdracht voor de komende examenconstructie.</p> <p>In september publiceert Cito jaarlijks het examenverslag. Hierin wordt een psychometrische analyse gegeven van de afgenomen examens. Ook wordt aandacht besteed aan inhoudelijke vernieuwingen. Scholen voor voortgezet onderwijs kunnen het examenverslag downloaden van internet (www.cito.nl).</p>
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 338.337</p> <p>Personele kosten: € 243.478</p> <p>Activiteitenkosten: € 94.859</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Aanvullende activiteiten normhandhaving 2013
Projectcode	Cit/6.2b-13-20
Doel activiteit	<p>Het verzamelen van gegevens opdat voor een representatieve groep van vakken populatie-onafhankelijk genormeerd kan worden. Toelichting: Het handhaven van de prestatie-eisen na invoering van de nieuwe uitslagregeling vereist dat er populatie-onafhankelijk genormeerd kan worden door CvE. Bij enkele vakken met een pre- of posttest is dat mogelijk, maar voor het merendeel van de vakken wordt geen pre- of posttest uitgevoerd. De 'aanvullende activiteiten voor normhandhaving' in dit project verzamelen voor vakken (waaronder Nederlands, Engels en wiskunde) van vwo, havo en vmbo-BB, -KB en GT. Op basis daarvan kan per betrokken examen een populatie-onafhankelijk normeringsadvies worden uitgebracht aan CvE en kan een uitspraak over de examenpopulatie als geheel worden gedaan.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden vinden plaats in afstemming met het CvE.
Producten en Diensten	Uitvoering van 20 standardsettings voor de examens 1e tijdvak en twee posttests. Analyses van de gegevens uitvoeren en omzetten in een normeringsadvies aan het CvE.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden vooral in de eerste helft van het jaar plaats voorafgaand aan en gedurende de examencampagne.
Doorloop	Doorloop in 2014 wordt verwacht met het oog op de invoering van de aanpassing van de uitslagregels.
Evaluatie	De normeringsadviezen worden beoordeeld door het CvE.

Gevraagde subsidie 2013	Totaal	: € 92.060
	Personele kosten	: € 55.160
	Activiteitenkosten	€ 36.900

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2013

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Zitting schrijven centraal examen Nederlands bij vmbo
Projectcode	Cit/6.2b-13-26 (vervolg op Cit/6-2b-12-26)
Doel activiteit	In het kader van het verbeteren van de taal- en rekenvaardigheid van de leerlingen worden centrale examens vmbo ontwikkeld in overeenstemming met de wettelijke niveau eisen. In dit project wordt beoogd het onderdeel schrijfvaardigheid bij het vak Nederlands een zelfstandige plaats te geven in de centrale examinering van het vmbo. Dat wordt gedaan door specifieke schrijfoopdrachten BB, KB en GL/TL en daarbij bruikbare correctievoorschriften te ontwikkelen en uit te testen bij pilotscholen. De schrijfoopdrachten gaan deel gaan uitmaken van (een extra zitting van) het centraal examen Nederlands en de antwoorden van de kandidaten zullen door docenten Nederlands worden nagekeken. Daarnaast zal een onderzoek naar de bruikbaarheid van de opdrachten en correctievoorschriften als betrouwbaar instrument voor de beoordeling worden opgestart. In de afgelopen jaren is het accent bij de ontwikkeling van de schrijfoopdrachten verplaatst van een specifieke schrijfoopdracht gekoppeld aan een beroepsgericht cspe naar meer algemene schrijfoopdrachten met een invulling zoals beoogd in de wet op de referentieniveaus.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De ontwikkeling van de schrijfoopdrachten en correctievoorschriften vindt plaats in opdracht en onder toezicht van het CvE. De pilots en de voorlichting worden opgezet samen met CvE medewerkers.
Producten en Diensten	De volgende producten en activiteiten maken deel uit van het project: <ul style="list-style-type: none"> • Formats voor (digitale) schrijfoopdrachten bij een zitting schrijfvaardigheid van het centraal examen Nederlands voor BB, KB, GL en TL ontwikkelen; • Schrijfoopdrachten ten behoeve van pilots zitting schrijfvaardigheid BB, KB en GL/TL construeren; • Een format voor de correctievoorschriften bij de schrijfoopdrachten ontwikkelen; • organiseren en uitvoeren van pilots in het examenjaar 2012-2013 en 2013-2014 waarbij de schrijfoopdrachten door kandidaten BB, KB en GL/TL worden gemaakt en docenten Nederlands hun antwoorden beoordelen aan de hand van de correctievoorschriften; • Een onderzoek starten naar de betrouwbaarheid en de bruikbaarheid van de beoordeling van antwoorden op de schrijfoopdrachten door de docenten Nederlands; • Voorlichting geven over de voorgenomen invoering van de extra zitting schrijfvaardigheid als deel van het centraal examen Nederlands.

Tijdpad	De werkzaamheden voor het ontwikkelen van de schrijfoopdrachten en correctievoorschriften vinden verspreid over het jaar plaats evenals de werkzaamheden ten behoeve van de pilots.
Doorloop	Er is een doorloop van de productie, de pilots en het onderzoek in het jaar 2014 te verwachten.
Evaluatie	De schrijfoopdrachten en correctievoorschriften worden beoordeeld en vastgesteld door een vaksectie van het CvE. Enkele schrijfoopdrachten en de correctie worden uitgetest op scholen om het model te evalueren. De pilotscholen worden over hun ervaringen geëvalueerd. De kwaliteit van de opdrachten en de correctie zal worden geëvalueerd in overleg met psychometrici en de CvE leiding. Van het project en de pilots zal een verslag worden gemaakt.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 259.535 Personele kosten : € 211.520 Activiteitenkosten : € 48.015

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Herinrichting Nederlands c.q. gedocumenteerd schrijven havo-vwo
Projectcode	Cit/6.2b-13-28
Doel activiteit	<p>Het CvE heeft in overleg met de VLLT het initiatief genomen om te onderzoeken of het mogelijk en wenselijk is bij het centraal examen Nederlands havo en vwo schrijfvaardigheid ('gedocumenteerd schrijven') te toetsen in een eigen zitting naast een zitting voor het toetsen van leesvaardigheid. Dit doet recht aan de breedte van het examenprogramma, waaraan sinds kort op de meeste scholen ook weer literatuur binnen het vak Nederlands is toegevoegd. Door een eigen zitting schrijfvaardigheid kan ook meer aandacht worden besteed aan de beoordeling van de schrijfvaardigheid en productieve vaardigheden. Aandacht voor de beheersing van beide staat in de belangstelling o.a. bij het vervolgonderwijs.</p> <p>De CvE heeft een projectplan opgesteld "Naar een ander examen Nederlands". De werkzaamheden van Cito vallen binnen dit plan. Als deel van het project wordt gezocht naar een betrouwbare methode voor de beoordeling van de schrijfvaardigheid..</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden vinden plaats in overleg met en in opdracht van het CvE. De voortgang en de resultaten worden met OCW besproken.
Producten en Diensten	Ontwikkelen pilotexamens schrijfvaardigheid Nederlands voor havo en vwo eerste, tweede en derde tijdvak. De toetsdeskundige neemt deel aan de gesprekken met het scholenveld en de betrokken organisaties. Met behulp van een pilot bij een groep scholen onderzoek doen naar de optimale vorm en inhoud van de opdrachten schrijfvaardigheid en onderzoek doen naar de betrouwbaarheid van de correctie bij het onderdeel schrijfvaardigheid.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden verspreid over het jaar plaats.
Doorloop	Het is te verwachten dat de werkzaamheden ook in 2014 door zullen lopen en een structureel karakter zullen krijgen.
Evaluatie	De resultaten van de onderzoeken naar de afnamegegevens bij de

	<p>pilotscholen worden in een verslag vastgelegd en geëvalueerd met het CvE en vertegenwoordigers van OCW. Op basis hiervan worden vervolgstappen afgesproken.</p>
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 234.542</p> <p>Personele kosten: € 166.060 Activiteitenkosten: € 68.482</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer: #
Projectnaam	Operationeel houden ExamenTester
Projectcode	Cit/6.2b-13-40
Doel activiteit	Voor de afname van de digitale centrale examens wordt ExamenTester gebruikt. Door het CvE is na een aanbesteding weliswaar gestart met de ontwikkeling een nieuwe generatie software voor het afnemen van examens. Het is niet te verwachten dat deze nieuwe software op korte termijn het gebruik van ExamenTester volledig zal kunnen vervangen. Daarom moet Cito werkzaamheden verrichten voor het onderhoud en het draaiend houden van de software en de servers behorend bij ExamenTester om de afname van de digitale examens en het uitwisselen van data tussen scholen en servers mogelijk te maken.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden vinden plaats in overleg met en in opdracht van het CvE.
Producten en Diensten	Het gedurende het jaar 2013 operationeel houden van het programma ExamenTester door het onderhoud aan het programmasoftware, aan de Global Server, aan de databank met de synchronisatiedata en de dataretourdata, en aan de Cito Portal voor de aanmelding van de scholen op de databanken.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden gedurende het hele jaar plaats.
Doorloop	Het is te verwachten dat de werkzaamheden ook in 2014 nog zullen moeten plaatsvinden.
Evaluatie	Het verloop van de digitale centrale examens en dus ook de werking van ExamenTester worden geëvalueerd door het CvE.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 140.000 Personele kosten: € 120.000 Activiteitskosten: € 20.000

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2013

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling						
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer						
Projectnaam	Aanvulling op budgettair kader hoofdlijnenbrief CITO-WVO						
Projectcode	Cit/6.2b-13-54						
Doel activiteit	<p>Het CvE maakt afspraken met Cito over de productie van de centrale examens. Bij de constructie van de centrale examens voor vwo-havo en vmbo worden kosten gemaakt die niet zijn gedekt in het financieel kader van de mantel WVO in de hoofdlijnenbrief 2013-2014. Middels deze aanvraag voor subsidieverlening worden deze kosten gedekt.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Hoofdlijnenbrief 2013 (budgettair kader)</td> <td style="text-align: right;">€ 17.007.518</td> </tr> <tr> <td>Benodigd Cit/w.13-01 t/m Cit/w.13-06</td> <td style="text-align: right;">€ 18.164.256</td> </tr> <tr> <td>verschil tussen budgettair kader en benodigde subsidie</td> <td style="text-align: right;">-€ 1.156.738</td> </tr> </table> <p>In analogie met voorgaande jaren zal het bedrag van €1.156.738 in mindering worden gebracht op het aan te vragen bedrag van Cit/w-12-03. Zie ook aanvragen reguliere subsidie.</p>	Hoofdlijnenbrief 2013 (budgettair kader)	€ 17.007.518	Benodigd Cit/w.13-01 t/m Cit/w.13-06	€ 18.164.256	verschil tussen budgettair kader en benodigde subsidie	-€ 1.156.738
Hoofdlijnenbrief 2013 (budgettair kader)	€ 17.007.518						
Benodigd Cit/w.13-01 t/m Cit/w.13-06	€ 18.164.256						
verschil tussen budgettair kader en benodigde subsidie	-€ 1.156.738						
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De activiteiten en de afstemming zijn beschreven in de aanvragen Cit/w-13-01 t/m Cit/w-13-06.						
Producten en Diensten	De producten en diensten zijn beschreven in de aanvragen Cit/w-13-01 t/m Cit/w-13-06.						
Tijdpad	Het tijdpad beslaat geheel 2013 (Zie Cit/w-13-01 t/m Cit/w-13-06).						
Doorloop	De examenproductie is cyclisch en zal ook na 2013 worden voortgezet (Zie Cit/w-13-01 t/m Cit/w-13-06).						
Evaluatie	Voor deze aanvraag niet relevant (Zie Cit/w-13-01 t/m Cit/w-13-06).						
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 1.156.738</p> <p>Activiteitenkosten : € 1.156.738</p>						

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Psychometrische aanvullende activiteiten in verband normeringsadvies
Projectcode	Cit/6.2b-13-61
Doel activiteit	<p>In 2009 heeft een audit van de normeringsprocedure van de examens plaatsgevonden (Hojtink & Sijtsma 2009). Hierin werd aanbevolen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De methode van normering inzichtelijker te beschrijven; ▪ De methodiek van equivalering (middels posttest of pretest nader te onderzoeken en op onderdelen te verbeteren of door alternatieven te vervangen; ▪ De gegevensverzameling uit te breiden tot meer examens <p>In het verlengde van de aanbevelingen zullen methodieken ontwikkeld worden waarbij verschillende informatiebronnen gecombineerd kunnen worden bij de ondersteuning van normeringsbeslissingen.</p> <p>Het doel van de voorgestelde activiteiten is de normering van examens transparanter, verantwoord en zo mogelijk efficiënter te maken.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De conclusies van de audit zijn met CvE besproken en hebben geresulteerd in een plan van aanpak voor 2013 en volgende jaren.
Producten en Diensten	<p>1) Ten behoeve van de documentatie is een 2011 een toegankelijk document op internet gepubliceerd met een beschrijving van een deel van de gehanteerde procedures rondom de normering. Gegeven de complexiteit en de te onderscheiden niveaus van detaillering behoeft de publicatie een aanvulling op diepgang en meer aspecten van de normering. Deze werkzaamheden worden ook in 2013 uitgevoerd.</p> <p>2) De robuustheid van gehanteerde normeringstechnieken zal verder onderzocht worden. De vraag is wat het effect is van de structuur van de data, waarbij leerlingen genest zijn binnen scholen. In combinatie met een multidimensionale inhoud van het examen bleek dit een differentieel effect te hebben op de geadviseerde N-term en de nauwkeurigheid van de normeringsprocedure. Onderzocht moet worden op welke wijze in de designs voor de normering daar het beste een oplossing voor kan worden gevonden.</p> <p>3) Onderzocht wordt of het opnemen van ankeropgaven in CBT examens tot een stabiele equivalering over jaren leidt. Op basis van</p>

	<p>de onderzoeksresultaten zoals in 2012 verzameld bij de vakken nask-1 BB en biologie BB zal een verbeterde normeringsprocedure worden uitgewerkt en uitgeprobeerd in 2013 bij andere vakken en niveaus. Daarbij zal maximaal worden ingezet op het integreren van de populatiemeting in de examenafname.</p> <p>4) In 2013 zal het onderzoek naar het samenvoegen van informatie ter ondersteuning van normeringsbeslissingen worden vervolgd.</p>
Tijdpad	De werkzaamheden worden gedurende geheel 2013 uitgevoerd met een doorloop naar volgende jaren.
Doorloop	Doorloop in 2014 wordt verwacht met het oog op de invoering van de aanpassing van de uitslagregels.
Evaluatie	De normeringsadviezen worden beoordeeld door het CvE.
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 135.000</p> <p>Personele kosten : € 129.360</p> <p>Activiteitenkosten € 5.640</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Sets referentie-opgaven voor toetsen Taal en Rekenen
Projectcode	Cit6.2b-13-69
Doel activiteit	<p>In de komende jaren worden in het onderwijs referentieniveaus en bijbehorende toetsen geïntroduceerd. Deze toetsen worden in alle onderwijsniveaus ingevoerd en richten zich op rekenen en taal. Het is belangrijk dat in de toetsen de eisen van de referentieniveaus voor alle leerlingen gelijk zijn, ongeacht het schooltype dat zij volgen. Op die manier kan de doorlopende leerlijn tussen schooltypen worden gegarandeerd. Om dit mogelijk te maken voert Cito - onder auspiciën van het CvE en in opdracht van het ministerie van OCW - een vergelijkingsonderzoek onder de naam Sets Referentie-opgaven uit.</p> <p>De verzameling van sets referentie-opgaven heeft een tweeledig doel: enerzijds dat van voorbeeldfunctie voor het onderwijsveld en richtinggevend zijn voor curriculum- en toetsontwikkelaars (publiek en privaat) en anderzijds dat van bewaking van het niveau van toekomstig af te nemen centrale toetsen cq. examens (benchmark voor de meting van de referentieniveaus). Deze laatste toetsen moeten daarvoor aan de betreffende set van referentie-opgaven gelinkt worden. Dit vereist een (gelijktijdige) afname van die toetsen en delen van de set van referentie-opgaven. Daarvoor is echter noodzakelijk dat de sets van referentie-opgaven niet openbaar gemaakt wordt. Dat staat op gespannen voet met de voorbeeldfunctie. Vandaar dat twee parallele verzamelingen sets referentie-opgaven ontwikkeld worden, waarvan de inhoudelijke en psychometrische kenmerken vergelijkbaar zijn.</p> <p>Het is van groot belang dat er draagvlak bij vakinhoudelijke experts voor de sets referentie-opgaven bestaat. Zij zullen daarom in verschillende stadia van de ontwikkeling van de sets opgaven geconsulteerd worden.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De activiteiten worden uitgevoerd in nauw overleg met CvE en OCW. Veel docenten experts zijn betrokken bij de validering waardoor indirecte afstemming plaatsvindt met het veld.
Producten en Diensten	Bij het project worden twee sets opgaven ontwikkeld: een openbare en een niet openbare set referentie-opgaven bij elk van de referentieniveaus taal en rekenen 1F, 2F en 3F. De openbare opgaven worden aan het veld ter beschikking gesteld, de niet openbare worden gebruikt als ankers bij de normering van de toetsen en examens in het kader van de referentieniveaus bij de

	<p>doorlopende leerlijnen taal en rekenen. In totaal worden ongeveer 900 opgaven in de sets opgenomen.</p> <p>De werkzaamheden vallen volgens de oorspronkelijke planning in twee fasen uiteen.</p> <p>Fase 1 (2011) 1. Inventarisatie geschikte opgaven en aanvullende opgavenconstructie: april – november 2011 2. Pilot van nieuw geconstrueerde opgaven: medio november - december 2011.</p> <p>Fase 2 (2012 en 2013) 3. Inschakeling van experts voor indeling van opgaven: voorjaar 2012 4. Gegevensverzameling bij leerlingen uit verschillende schooltypen: voorjaar 2012 en voorjaar 2013. 5. Standaardbepaling door experts: voorjaar 2013 6. Publicatie van de openbare verzameling sets referentie-opgaven: 2013.</p> <p>Er is een afwijking van de planning opgetreden. Fase 1 is in 2011 niet volledig afgerond en in 2012 heeft er aanvullende itemconstructie plaatsgevonden. In 2013 zal nog een dataverzameling plaatsvinden. Ook is standaardbepaling verder verschoven naar 2013</p> <p>Door wijzigingen in de afname in MBO zijn aanvullende middelen nodig ten opzichte van de eerder in 2011 ingediende begroting.</p> <p>Naar verwachting ontstaat in 2012 een egalisatie van €69.620,82. De benodigde middelen om het project in 2013 af te ronden bedragen echter naar verwachting € 251.514,-. Als we er vanuit gaan dat de eerder genoemde € 130.261,00 uit addendum 2 beschikbaar komen en er 15% synergievoordeel valt te behalen tussen referentiesets en het project voor de constructie van een ankertoets 1S (€ 23.379,75), moet er rekening gehouden worden met een overschrijding van de begroting met € 28.252,43.</p>
Tijdpad	De werkzaamheden vinden plaats in het jaar 2011, 2012 en 2013.
Doorloop	Na het definitief maken van de referentiesets worden deze specifieke werkzaamheden beëindigd.
Evaluatie	De resultaten van de afnames worden statistisch geëvalueerd en besproken met CvE.
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 251.514</p> <p>Personele kosten : € 166.514</p> <p>Activiteitenkosten : € 85.000</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:f
Projectnaam	Rekentoets VO
Projectcode	Cit/6.2b-13-71 (vervolg op Cit6.2b-12-71)
Doel activiteit	<p>In 2010 zijn in de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen rekeneisen voor het primair en voortgezet onderwijs vastgelegd. In de Wet is de invoering van een rekentoets voor het voortgezet onderwijs geregeld. Deze rekentoets is een zelfstandig onderdeel van de examens van het voortgezet onderwijs. Vanaf het schooljaar 2013-2014 zal iedere kandidaat in het voortgezet onderwijs een rekentoets moeten afleggen. In de Wet op het voortgezet onderwijs worden de organisatie en de afname van de rekentoets geregeld. Het College voor Examens (CvE) is verantwoordelijk voor de uitvoering. In de Hoofdlijnenbrief is aangegeven dat Cito belast zal worden met de constructie van de rekentoetsen. Voor de algemene verplichting van een rekentoets zal met behulp van een pilot de optimale inhoud, moeilijkheidsgraad en organisatie op de scholen worden onderzocht.</p> <p>In dit project pilot 2013 centrale rekentoets voortgezet onderwijs zullen de werkzaamheden van Cito als deel van de totale organisatie van de rekentoets worden uitgevoerd.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De activiteiten staan onder regie van het CvE. Er is regelmatig gemeenschappelijk overleg over de rekentoetsen voor mbo en vo. Bij het afstemmingsoverleg zijn ook SLO en OCW betrokken. Door de samenstelling van de vaststellingscommissies voor de rekentoets is een brede vertegenwoordiging van het onderwijsveld gezocht.
Producten en Diensten	<p>In maart, juni en augustus 2013 zal een pilot worden gehouden bij vmbo BB, KB, GL en TL, havo en vwo scholen voor de rekentoetsen van niveau 2F cq 3F. In de afname periode zullen varianten van de toetsen voor de beide niveaus 2F en 3F beschikbaar zijn voor ExamenTester. Daarnaast wordt het gebruik van papieren toetsen als fall back onderzocht. Ten behoeve van deze pilot in 2013 voert Cito de volgende werkzaamheden uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onderhouden en beschikbaar stellen van het programma ExamenTester en bijbehorende packages van de toetsen leveren aan de scholen; • middels een helpdesk en informatiebijeenkomsten de scholen ondersteunen bij de installatie en de afname van

	<p>de toetsen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ten behoeve van de afname op de scholen een handleiding voor de pilot ontwikkelen samen met het CvE; • constructie van varianten van de rekentoetsen 2F en 3F met behulp van constructiegroepsleden; • digitale packages maken van de toetsen en deze controleren voor zij aan de scholen worden verstrekt; • het CvE ondersteunen bij het vaststellen van de toetsen; • ten behoeve van een goede normering zal een standardsetting worden uitgevoerd. Tevens zal gezocht worden naar de wijze waarop de referentiesets in de pilot rekentoets VÖ een plaats kunnen krijgen. • afnamegegevens verwerken tot normeringsadviezen en de scholen op basis van de normering van het CvE berichten over de resultaten van hun kandidaten; • ten behoeve van de afstemming met de betrokkenen en het ontwikkelen van een optimale afname praktijk en inhoud, overleg over nieuwe toetsen zoals die voor 3S is meer dan een gemiddelde inzet van medewerkers en managers voor overleg noodzakelijk. <p>In 2013 zal begonnen worden met de constructie ten behoeve van de pilot 2014. Deze aanvraag is gebaseerd op de gelden en uren zoals die voortvloeien uit MOPP. (Meerjarige examenproductieplanning)</p>
Tijdpad	De werkzaamheden zullen gedurende het hele jaar 2013 plaatsvinden.
Doorloop	Doorloop van de werkzaamheden in 2014 is te verwachten.
Evaluatie	Van het verloop van de pilot wordt in overleg met het CvE een verslag gemaakt op basis van de resultaten op de scholen en de ervaringen van de scholen zoals vastgelegd in de enquêtes. Dat verslag wordt besproken met alle stakeholders.
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 1.653.608</p> <p>Personele kosten: € 1.273.780</p> <p>Activiteitskosten: € 379.828</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Centraal ontwikkelde examens taal en rekenen mbo 2F en 3F
Projectcode	Cit/6.2b-13-72 (vervolg op Cit/6.2b-12-70)
Doel activiteit 2013	<p>Alle studenten van de mbo instellingen moeten een centraal ontwikkeld examen (COE) zowel voor Nederlandse taal als voor rekenen afleggen in het kader van de algemene wetgeving over doorlopende leerlijnen. Deze examens worden in opdracht van het CvE ontwikkeld door de unit Beroepsonderwijs en Bedrijven van Cito. De mbo instellingen nemen de examens af met behulp van examensoftware die ook de correctie verzorgt. Cito moet deze software onderhouden en beschikbaar stellen aan de scholen.</p> <p>De scholen worden geïnformeerd over de gang van zaken bij de afname van de COE's en met behulp van een ICT-helpdesk ondersteund.</p>
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA) 2012	<p>De activiteiten vinden plaats in nauw overleg met het CvE, OCW en de MBO Raad. In het Implementatieplan centraal ontwikkelde examens in mbo (CvE, versie 2.3) paragraaf 3.1.1 zijn de rollen en verantwoordelijkheden beschreven.</p> <p>De COE's worden vastgesteld door vaststellingscommissies voor Nederlandse taal en voor rekenen waarin vertegenwoordigers zitten van de mbo-instellingen en overige betrokkenen. Daarnaast is er overleg rondom de normering en het gebruik van ExamenTester.</p> <p>Een overkoepelend Cito coördinator doorlopende leerlijnen is binnen en buiten Cito actief om alle activiteiten bij de verschillende afdelingen voor beroepsonderwijs, voortgezet onderwijs en primair onderwijs bijeen te brengen en om als een aanspreekpunt voor CvE en OCW bij het stroomlijnen van de activiteiten te functioneren.</p> <p>Er is veel afstemmingsoverleg rondom de implementatie van de COE's met ondersteunende organisaties als Steunpunt Taal- en Rekenen en SaMBO- ICT.</p>
Producten en Diensten 2013	<p>Hieronder volgt een uitwerking van de verschillende activiteiten die Cito in het kalenderjaar 2013 verricht uitgaande van drie afnameperiodes in elk van de schooljaren 2012-2013 en 2013-2014.</p> <p>Constructie en samenstelling Voor elke afnameperiode worden tien varianten per niveau (2F en 3F) ter beschikking gesteld aan de instellingen zowel voor Nederlandse taal als voor rekenen. Voor de constructie van de opgaven wordt gebruikt gemaakt van constructiegroepen. Deze constructiegroepen bestaan uit docenten die zoveel mogelijk uit het werkveld worden gerekruteerd. De door Cito bewerkte en gescreende opgaven worden vastgesteld door vaststellingscommissies, ingesteld door CvE, en vervolgens opgenomen in een itembank. Tussen de start van de opgavenontwikkeling en feitelijk gebruik in een COE zit gemiddeld een jaar.</p> <p>De examens worden geconstrueerd en samengesteld volgens de omschrijvingen in de CvE</p>

syllabi en CvE constructieopdrachten.

Om de moeilijkheidsgraad van de nieuwe opgaven in de beginfase van de COE's goed te kunnen vergelijken worden sessies georganiseerd waarin standaardsetting plaatsvindt. Panels van ervaren deskundigen geven hun oordeel over de moeilijkheidsgraad van opgaven in vergelijking met opgaven waarvan de moeilijkheidsgraad bekend is. Deze gegevens worden door CvE gebruikt bij de normering.

Afname en normering

Er zijn per schooljaar drie examenperiodes voorzien met in totaal 120 varianten. Bij een overlap percentage van maximaal 35% tussen de varianten in een periode zijn ongeveer 1600 nieuwe opgaven nodig.

Ten behoeve van de kandidaten met een dyslexieverklaring worden voor 3F twee dyslexieversies voor Nederlandse taal en twee dyslexieversies voor Rekenen per afnameperiode geleverd aan de instellingen. Voor 2F wordt een dyslexieversie voor Nederlandse taal en een voor Rekenen per afnameperiode geleverd aan de instellingen. Te behoeve van de kandidaten met een auditieve handicap worden in P3 en P4 een dovenvariant geleverd van het lees-examen. Dit betekent dat er een nieuwe variant samengesteld moet worden met teksten die in die periode in de reguliere varianten zitten. Deze variant wordt via een bestelprocedure bij CvE aan een beperkt aantal scholen toegestuurd. Na de afname van de examenvarianten bij ongeveer 200.000 kandidaten met behulp van toets software (ExamenTester) op de mbo instellingen worden de resultaten van de kandidaten door psychometrici geanalyseerd. Op basis hiervan worden normeringsadviezen aan het CvE gegeven.

Er wordt een digitale fall back keten ontwikkeld.

De mbo-instellingen ontvangen van Cito de toets software inclusief handleidingen. Om de mbo instellingen voor te bereiden op de examenafnames wordt jaarlijks per vak per niveau een voorbeeldexamen verstrekt.

Rapportage van resultaten en opname gegevens in itembank

Nadat het CvE de normering heeft bepaald, worden de resultaten van de kandidaten aan de mbo instellingen gerapporteerd. Daarbij wordt tevens een vergelijking van de resultaten van de instelling ten opzichte van landelijke resultaten gemeld. Ten behoeve van de rapportage wordt een internet rapportagetool ontwikkeld.

Ten behoeve van CvE, OCW en mbo instellingen wordt na elke periode een rapportage gemaakt met de daarin een overzicht van slagingspercentages per sector en per leerweg. Daarnaast wordt 1 maal per jaar beleidsrapportage over de afnames en de resultaten van de COE's gemaakt.

De examenopgaven worden na gebruik (eventueel bijgesteld) weer opgenomen in de itembank om in later jaren als ankeropgaven te kunnen worden gebruikt.

Aanvullende activiteiten

Er worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd zowel gericht op de inhoud van de examens als ook op de techniek van het gebruik van de examensoftware. Samen met onder andere CvE en Steunpunt Taal en Rekenen worden voorlichtingsmaterialen en activiteitenplanningen ontwikkeld en beschikbaar gesteld onder andere op de internetsite. Een ICT-examenhelpdesk bij Cito ondersteunt de instellingen bij vragen over de afname van de COE's en het gebruik van de software.

De Citomedewerkers zijn betrokken bij vele vormen van overleg met de organisaties die zijn betrokken bij de implementatie en uitvoering van de COE's op de mbo-instellingen.

Om de productie van de examens, de afname op de mbo-instellingen en de evaluatie en rapportage van de resultaten mogelijk te maken worden software en hardware ontwikkeld en onderhouden.

	<p>CvE laat nieuwe examensoftware ontwikkelen onder de werknaam CES. Omdat deze om een andere opbouw van de packages vraagt wordt rekening gehouden met extra werkzaamheden voor het omzetten van opgaven van gebruik voor ExamenTester naar CES.</p> <p>Productieafspraken Met het CvE zijn in een "Toelichting bij de COE werkzaamheden door Cito in 2013" gedetailleerde afspraken gemaakt over de aantallen te construeren opgaven, de samenstelling van de COE's, het leveren van de examenpackages aan de instellingen, de ondersteuning van de instellingen, de evaluatie van de resultaten, de rapportage aan de instellingen en de overige werkzaamheden gemaakt. Een meerjarige opgaven productieplanning (MOPP) maakt daar deel van uit.</p>
Tijdpad 2013	<p>De werkzaamheden hebben een cyclisch karakter en verlopen gedurende het hele jaar 2013. Cito en CvE stemmen de data en planningen met elkaar af.</p>
Doorloop 2014	<p>De werkzaamheden worden voortgezet in 2014.</p>
Evaluatie 2013	<p>Van de resultaten van de afname van de COE's worden rapportages gemaakt die met het CvE en met OCW en de Stuurgroep worden besproken.</p>

Gevraagde
subsidie 2013

Standaardactiviteiten

Activiteiten	Personele kosten	Activiteitenkosten
Constructie	€ 1.053.707	€ 557.180
Samenstellen en analyse	€ 1.673.525	€ 213.418
Actualiseren bank	€ 180.560	€ 12.200
	€ 2.907.792	€ 782.798

Standaardactiviteiten opgesplitst naar Taal en Rekenen

niveau	Nederlandse taal	Rekenen	Eindtotaal
2F	€ 1.115.005,20	€ 795.111,00	€ 1.910.116,20
3F	€ 985.362,52	€ 795.111,00	€ 1.780.473,52
Eindtotaal	€ 2.100.367,72	€ 1.590.222,00	€ 3.690.589,72

Aanvullende activiteiten

Activiteiten	Personele kosten	Activiteitenkosten
Extra overleg	€ 59.200	€ 750
Coordinator DLL	€ 98.500	€ 500
Informatiebijeenkomsten	€ 31.968	€ 5.000
enquetes ontwikkelen, afnemen en evalueren	€ 47.360	€ 2.000
Ontwikkelen digitale fallback	€ 22.200	€ 2.000
ontwikkeling ondersteunende tools (o.a. portal, rapportagetool)	€ 44.400	€ 5.600
helpdesk	€ 100.000	€ 100.000
onderhoud servers/programmatuur	€ 180.200	€ 20.000
omzetten CES	€ 151.696	€ 4.000
	€ 785.524	€ 189.850

Totaal : € 4.565.964,--

Personele kosten: € 3.643.316,--

Activiteitenkosten: € 922.648,--

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer: !
Projectnaam	Normering centrale examens tweede en derde tijdvak
Projectcode	Cit/6.2b-13-75
Doel activiteit	Bij de tweede en derde tijdvakken kan de normering van de centrale examens vo niet plaatsvinden door een norm die is afgeleid van de prestaties van de populatie van het tweede en derde tijdvak in vergelijking met die in het verleden. Er zijn nieuwe op kwalitatieve oordelen gebaseerde normeringstechnieken ontwikkeld ten behoeve van de normering van examens waarbij er geen of te weinig afnamedata beschikbaar zijn voor toepassing van technieken die gebaseerd zijn op feitelijke afnamegegevens. Deze technieken worden gebruikt voor een goede normering van een deel van de examens tweede en derde tijdvakken.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden vinden plaats in overleg met en in opdracht van het CvE.
Producten en Diensten	Aanvullende normeringsactiviteiten als standaardsetting, resultaatvergelijking tussen tijdvakken toepassen op de normering van centrale examens vo van het tweede en derde tijdvak. Docenten wordt gevraagd de moeilijkheidsgraad van opgaven in een nauwkeurig opgezet onderzoek te vergelijken met een referentieset. Daarmee kan het CvE voorzien worden adviezen ten aanzien van de normering tijdens de normeringsvergadering.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden vooral in de eerste helft van jaar plaats.
Doorloop	Het is te verwachten dat de werkzaamheden ook in 2014 door zullen lopen en een structureel karakter zullen krijgen.
Evaluatie	Het verloop van de normering wordt in het kader van het normeringsoverleg met het CvE geëvalueerd.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 169.764,43 Personele kosten: € 96.264,43 Activiteitenkosten: € 73.500,00

edox 430260

Ministerie van OCW
Directie Voortgezet Onderwijs (IPC 2650)
T.a.v. de heer
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
5 september 2012	2012.18/AW/JW		Aanvraag subsidie wet SLOA 2013 (reguliere subsidie)

Geachte heer

Bijgaand ontvangt u in het kader van de Wet SLOA het verzoek tot verlening van subsidie in de SLOA mantels aan Cito voor het jaar 2013.
Dit verzoek gaat vergezeld van een overzicht van de verschillende projecten en de bijbehorende standaard projectomschrijvingen.

Ik spreek de verwachting uit dat we op korte termijn een definitief antwoord op de aanvragen van subsidie mogen verwachten. Daar waar toelichting of overleg nog gewenst is, zijn wij gaarne bereid daarover nader met u te communiceren. U kunt daarover contact opnemen met de   Hij verzorgt de coördinatie van de SLOA-aanvragen.

Met vriendelijke groet,

lid Raad van Bestuur
Portefeuille Onderwijs

77

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling / KvK 09103470

Bijlagen:
De beknopte projectbeschrijvingen van de aanvragen
Een financieel overzicht van de aanvragen

Cc.

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling

Overzicht SLOA subsidieaanvragen 2013 Cito

Jaar van toekenning: 2013

instelling CITO

mantel WVO

ALGEMEEN		Aanvraag 2013			
Projectcode	Projectnaam	P-component	A-component	Totaal benodigd	Aanvraag
Cit/w.13-01	Examenproductie alg.vorm.+ beroeps vakken VMBO	€ 8.275.847	€ 283.263	€ 8.559.110	€ 8.559.110
Cit/w.13-02	Examenproductie alg.vormende vakken HAVO/VWO	€ 4.820.197	€ 135.456	€ 4.955.653	€ 4.955.653
Cit/w.13-03	CG alg. vorm. + beroeps vakken VMBO	€ -	€ 1.939.798	€ 1.939.798	€ 783.060
Cit/w.13-04	CG algemeen vormende vakken Havo/VWO	€ -	€ 1.842.933	€ 1.842.933	€ 1.842.933
Cit/w.13-05	Normhandhaving	€ 278.512	€ 188.250	€ 466.762	€ 466.762
Cit/w.13-06	Innovatie activiteiten dig centr examens (voorheen COMPEX)	€ 350.000	€ 50.000	€ 400.000	€ 400.000
	subtotaal VO			€ 18.164.256	€ 17.007.518
	Totaal			€ 18.164.256	€ 17.007.518

verschil € 1.156.738

€1.156.738 additioneel aangevraagd Cit/6.2b-13-54

Jaar van toekenning: 2013

instelling CITO

mantel R en D

ALGEMEEN		Aanvraag 2013			
Projectcode	Projectnaam	P-component	A-component	Totaal	
Cit/rd.13-01	Ontwikkeling Leerlingvolgsysteem	€ 400.000	€ 117.000	€ 517.000	
Cit/exp.13-01	Periodieke peiling van het Onderwijsniveau (PPON)	€ 1.246.560	€ 212.338	€ 1.458.898	
	subtotaal PO			€ 1.975.898	
Cit/exp.13-02	Expertisecentrum Onderwijskundige Informatietechnologie	€ 307.840	€ 27.160	€ 335.000	
Cit/exp.13-03	Expertisecentrum Psychometrie	€ 278.240	€ 1.760	€ 280.000	
Cit/exp.13-04	Expertisecentrum Kennis- en Informatiecentrum (KIC)	€ 137.344	€ 8.656	€ 146.000	
Cit/exp.13-05	SLOA-bezoeken en tariefverschillen Curaçao, St. Maarten en Aruba	€ 14.208	€ 35.792	€ 50.000	
Cit/exp.13-06	Toetsontwikkeling olympiade	€ 42.624	€ 2.753	€ 45.377	
	subtotaal algemeen			€ 856.377	
	Totaal			€ 2.832.275	

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Constructie centrale examens voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's vmbo, exclusief de werkzaamheden van constructiegroepsleden
Projectcode	Cit/w-13-01
Doel activiteit	Constructie centrale examens vmbo, exclusief de werkzaamheden van constructiegroepsleden. Hiervoor is een apart subsidieverzoek ingediend (zie project Cit/w-13-03).
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De examenconstructie vindt plaats in opdracht van het College voor Examens (CvE).
Producten en Diensten	<p>Constructie centrale schriftelijke examens (cse) en praktijkexamens (cspe) vmbo voor de vakken: Nederlands (leesvaardigheid en schrijfvaardigheid), Engels, Frans, Duits, Spaans, Turks, Arabisch, wiskunde, nask 1, nask 2, biologie, economie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer 2, muziek, dans, drama, tekenen, handenarbeid, textiele werkvormen, audiovisuele vormgeving, administratie, handel en verkoop, handel en administratie, mode en commercie, metselen, schilderen, timmeren, bouwbreed, fijnhoutbewerking, bakken, horeca, consumptief breed, elektrotechniek, metaaltechniek, installatietechniek, metaalktro, instalektro, grafimedia, transport en logistiek, voertuigentechniek, verzorging, uiterlijke verzorging, zorg en welzijn breed, ICT-route, technologie, SDV, techniek-breed, intersectoraal.</p> <p>De activiteiten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opdrachten geven constructiegroepen; • Overleg over constructieopdrachten van het CvE; • Verzamelen uitgangsmateriaal; • Bewerken, controleren en bespreken uitgangsmateriaal; • Construeren, afstemmen, controleren en bespreken van opgaven en correctiemodellen; • Samenstellen examen(concepten); • Overleg met CvE-vaksecties over vaststelling in fasen; • Gereedmaken voor drukken; • Drukproefcorrecties en erratumprocedure; • Normeringadviezen geven; • Publiceren op internet van opgaven, correctievoorschriften, errata en mededelingen over de normering; • Evaluatie uitvoeren en publiceren (examenverslag en

	evaluatie per vak).
Tijdpad	<p>De werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats. De constructie voor de examens van het jaar x start ongeveer in augustus van jaar x-2.</p> <p>In de periode april –september van het jaar x-1 worden de examens aangeboden ter vaststelling aan de vaksecties. Tot januari van het jaar x worden de examens drukklaar gemaakt. In jaar x worden de examens afgenomen, genormeerd en geëvalueerd.</p>
Doorloop	Doorloop van de cyclische examenconstructie wordt verwacht in 2014 en volgende jaren.
Evaluatie	<p>Jaarlijks vinden na afloop van de examencampagne in samenspraak met het CvE een normering en evaluatie van alle afgenomen examens plaats. Dit kan leiden tot een aanpassing van de constructieopdracht voor de komende examenconstructie.</p> <p>In september publiceert Cito jaarlijks het examenverslag. Hierin wordt een psychometrische analyse gegeven van de afgenomen examens. Ook wordt aandacht besteed aan inhoudelijke vernieuwingen. Het examenverslag wordt aan een groot aantal actoren toegezonden. Scholen voor voortgezet onderwijs kunnen het examenverslag downloaden van internet (www.cito.nl).</p>
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 8.559.110</p> <p>Personele kosten: € 8.275.847</p> <p>Activiteitenkosten: € 283.263</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Constructie centrale examens algemeen vormende vakken havo/vwo
Projectcode	Cit/w-13-02
Doel activiteit	Constructie centrale examens havo en vwo, exclusief de werkzaamheden van constructiegroepleden. Hiervoor is een apart subsidieverzoek ingediend (zie project Cit/w-13-04).
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De examenconstructie vindt plaats in opdracht van het College voor Examens (CvE).
Producten en Diensten	<p>Centrale examens havo en vwo, 1^e, 2^e en 3^e tijdvak voor de vakken: Nederlands, Engels, Frans, Duits, Spaans, Russisch, Turks, Arabisch, Grieks (alleen vwo), Latijn (alleen vwo), wiskunde C (alleen vwo), wiskunde B, wiskunde A, natuurkunde, scheikunde, biologie, economie, management en organisatie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijwetenschappen, filosofie, muziek, tekenen/handenarbeid /textiele werkvormen en kunst algemeen.</p> <p>De activiteiten bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opdrachten geven constructiegroepen; • Overleg over constructieopdrachten van het CvE; • Verzamelen uitgangsmateriaal; • Bewerken, controleren en bespreken uitgangsmateriaal; • Construeren, afstemmen, controleren en bespreken van opgaven en correctiemodellen; • Samenstellen examen(concepten); • Overleg met CvE-vaksecties over vaststelling in fasen; • Gereedmaken voor drukken; • Drukproefcorrecties en erratumprocedure; • Normeringadviezen geven; • Publiceren op internet van opgaven, correctievoorschriften, errata en mededelingen over de normering; • Evaluatie uitvoeren en publiceren (examenverslag en evaluatie per vak).
Tijdpad	De start van de examenconstructie voor een vak in een bepaald jaar is afhankelijk van de per examen gevolgde procedure met of zonder pretest i.v.m. normhandhaving. Minstens twee jaar voor

	afname start de examenconstructie. De werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats verspreid over examens van verschillende jaren.
Doorloop	Doorloop van de cyclische examenconstructie wordt verwacht in 2014 en volgende jaren.
Evaluatie	Jaarlijks vindt na afloop van de examencampagne in samenspraak met het CvE een normering en evaluatie van alle afgenomen examens plaats. Dit kan leiden tot een aanpassing van de constructieopdracht voor de komende examenconstructie. In september publiceert Cito jaarlijks het examenverslag. Hierin wordt een psychometrische analyse gegeven van de afgenomen examens. Ook wordt aandacht besteed aan inhoudelijke vernieuwingen. Het examenverslag wordt aan een groot aantal actoren toegezonden. Scholen voor voortgezet onderwijs kunnen het examenverslag downloaden van internet (www.cito.nl).
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 4.955.653 Personele kosten: € 4.820.197 Activiteitenkosten: € 135.456

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : _____ Functie : _____ Telefoonnummer: ( ) _____
Projectnaam	Constructiegroepen voor constructie van centrale examens voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's vmbo
Projectcode	Cit/W-13-03 (zie ook project Cit/W-13-01)
Doel activiteit	Construeren en becommentariëren van opgaven door docenten ten behoeve van de constructie van centrale examens vmbo.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De examenconstructie vindt plaats in opdracht van het College voor Examens (CvE).
Producten en Diensten	<p>Vraagconstructie en becommentariëring van examenconcepten door ervaren docenten (constructiegroepsleden) ten behoeve van de centrale examens vmbo voor de vakken: Nederlands (leesvaardigheid en schrijfvaardigheid), Engels, Frans, Duits, Spaans, Turks, Arabisch, wiskunde, nask 1, nask 2, biologie, economie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer 2, muziek, dans, drama, tekenen, handenarbeid, textiele werkvormen, audiovisuele vormgeving, administratie, handel en verkoop, handel en administratie, mode en commercie, metselen, schilderen, timmeren, bouwbreed, fijnhoutbewerking, bakken, horeca, consumptief breed, elektrotechniek, metaaltechniek, installatietechniek, metaalektro, instalektro, grafimedia, transport en logistiek, voertuigetechniek, verzorging, uiterlijke verzorging, zorg en welzijn breed, ICT-route, technologie, SDV, techniek-breed, intersectoraal.</p> <p>De activiteiten van cg-leden bestaan uit: Verzamelen uitgangsmateriaal Constructie vragen en correctievoorschriften Beoordelen examenconcepten.</p> <p>Het uitvoeren van de administratie van de contracten en betalingen van de cg-leden.</p>
Tijdpad	De productie en becommentariëring van opgaven en examenconcepten van de centrale examens vmbo vinden doorlopend in het jaar plaats. Start van de werkzaamheden voor de examens van het jaar x vindt plaats in augustus van jaar x-2.

Doorloop	Doorloop van de cyclische examenconstructie wordt verwacht in 2014 en volgende jaren.
Evaluatie	De werkzaamheden van de docenten vinden plaats t.b.v. constructie van de centrale examens vmbo. Deze examens worden jaarlijks genormeerd en geëvalueerd. Ook wordt jaarlijks over deze examens verslag gedaan. Het verslag wordt aan de betrokken instanties ter beschikking gesteld (zie ook project Cit/w-13-01).
Benodigde subsidie 2013	Totaal : € 1.939.798 Activiteitenkosten: €1.939.798
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 783.060 Activiteitenkosten: € 783.060 Restant van € 1.156.738 aangevraagd in subsidieverzoek Cit/6.2b-13-54 Aanvulling op budgettair kader hoofdlijnenbrief CITO-WVO

SUBSIDIEVERZOEK SLOA 2013

Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Constructiegroepen voor constructie van centrale examens voor de algemeen vormende vakken havo/vwo
Projectcode	Cit/w-13-04 (zie ook project Cit/w-13-02)
Doel activiteit	Construeren en becommentariëren van opgaven door docenten ten behoeve van de constructie van centrale examens havo/vwo.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De examenconstructie vindt plaats in opdracht van het College voor Examens (CvE).
Producten en Diensten	<p>Vraagconstructie door ervaren docenten (constructiegroepsleden) voor de examens havo en vwo 1^e, 2^e en 3^e tijdvak voor de vakken: Nederlands, Engels, Frans, Duits, Spaans, Russisch, Turks, Arabisch, Grieks (alleen vwo), Latijn (alleen vwo), wiskunde C (alleen vwo), wiskunde B, wiskunde A, natuurkunde, scheikunde, biologie, economie, management en organisatie, geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijwetenschappen, filosofie, muziek, tekenen/handenaarbeid/textiele werkvormen en kunst algemeen.</p> <p>De activiteiten van cg-leden bestaan uit: Verzamelen uitgangsmateriaal; Constructie vragen en correctievoorschriften; Beoordelen examenconcepten.</p> <p>Het uitvoeren van de administratie van de contracten en betalingen van de cg-leden.</p>
Tijdpad	Opgavenconstructie en examenconcepten becommentariëren door constructiegroepsleden vinden gedurende het gehele jaar plaats. De start van de examenproductie voor een specifiek jaar is afhankelijk van de per examen gevolgde procedure bijvoorbeeld met of zonder pretest i.v.m. normhandhaving.
Doorloop	Er is een doorloop van de cyclische examenproductie in 2014 en volgende jaren te verwachten.

Evaluatie	De werkzaamheden van de docenten vinden plaats t.b.v. constructie van de centrale examens havo/vwo. Deze examens worden jaarlijks geëvalueerd. Ook wordt jaarlijks over deze examens verslag gedaan. Het verslag wordt aan de betrokken instanties ter beschikking gesteld (zie ook project Cit/w-13-02).
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 1.842.933 Activiteitenkosten : € 1.842.933

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Normhandhaving centrale examens VO
Projectcode	Cit/w-13-05
Doel activiteit	Uitvoeren normhandhavingsprocedures bij centrale examens voortgezet onderwijs
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Voor de start van een jaar worden samen met het CvE aan de hand van de evaluatie van het afgelopen jaar keuzes gemaakt voor welke vakken normhandhavingsactiviteiten zullen worden uitgevoerd en welke procedure wordt gebruikt bij elk vak.
Producten en Diensten	<p>Normeringswerkzaamheden worden uitgevoerd voor vwo-havo en vmbo algemene vakken en beroepsgerichte vakken. De resultaten worden verwerkt in de examens, c.q. voorgelegd aan CvE bij de normering. Aan CvE wordt een verslag van het verloop van de werkzaamheden bij de normering aangeboden. De volgende procedures voor de normhandhaving worden gebruikt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pretest (ter omvang van een tijdvak) van de examens met referentie-examen. Op basis van de gegevens uit de pretest wordt tijdens de productie het examen zodanig vastgesteld dat de equivalentie met het referentie-examen zo goed mogelijk behouden blijft. 2. Try out van een examen (ter omvang van een tijdvak) met een grote groep leerlingen zodat op basis van de verzamelde psychometrische gegevens definitieve examens kunnen worden samengesteld. 3. Posttest van examens met een referentie-examen. Op basis van de gegevens uit de posttest wordt tijdens de normering een met een referentie-examen equivalente normeringsterm vastgesteld. 4. Standaardsetting. Hierbij wordt een groep experts gevraagd of om het niveau van een examen te vergelijken met een referentie-examen of om per opdracht voor een hypothetische grenskandidaat de te verwachten score aan te geven. Beide methoden leveren een cesuur voor het nieuwe examen op gebaseerd op een kwalitatieve oordelen van experts.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden verspreid over het jaar plaats. Er zijn verschillen per procedure: <u>Pretest</u>

	<p>De pretest wordt twee jaar voor een examenafname uitgevoerd in maart/april, de resultaten worden verwerkt in september /oktober. De organisatorische voorbereiding van de pretest vindt plaats in september/oktober en januari.</p> <p><u>Try out</u> De try out wordt twee jaar voor een examenafname uitgevoerd gedurende het hele jaar afhankelijk van de organisatorische mogelijkheden op scholen. Ook de voorbereidende werkzaamheden vinden verspreid over een jaar plaats.</p> <p><u>Posttest</u> De posttest wordt uitgevoerd in mei direct na de examendatum. De data worden verwerkt voor de normeringsvergadering. De organisatorische voorbereiding bestrijkt de maanden september/oktober en februari/maart.</p> <p><u>Standaardsetting</u> Standaardsetting wordt uitgevoerd enige maanden voor een examen wordt afgenomen.</p>
Doorloop	In verband met de cyclische examenproductie is er een doorloop van de activiteiten voor 2014 en volgende jaren te verwachten.
Evaluatie	Jaarlijks vindt na afloop van de examencampagne in samenspraak met het CvE een evaluatie van de gevolgde normhandhavingsprocedures plaats. Dit kan leiden tot een aanpassing van deze procedures en de keuze van de vakken waarvoor normhandhaving wordt toegepast.
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 466.762</p> <p>Personele kosten: € 278.512</p> <p>Activiteitenkosten: € 188.250</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Innovatie activiteiten voor digitale centrale examens (voorheen COMPEX) van havo, vwo en vmbo
Projectcode	Cit/w-13-06
Doel activiteit	<p>In het project "Innovatie activiteiten voor digitale centrale examens" wordt bij Cito in een viertal thema's activiteiten uitgevoerd ter ondersteuning van de centrale examens met gebruik van de computer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Technische ondersteuning productie digitale examens ICT-toepassingen vormen belangrijke onderdelen van de digitale centrale examens. Toetsdeskundigen en CvE vaksecties worden bij de ontwikkeling van deze toepassingen geadviseerd en ondersteund. Binnen het project worden generieke richtlijnen opgesteld in samenspraak met het CvE. Verder worden algemene flashtechnieken ontwikkeld voor gebruik binnen de digitale examens. 2. Kwaliteitszorg bij digitale examens De ontwikkeling en implementatie van innovatieve ICT-toepassingen in digitale centrale examens vereisen nieuwe werkprocessen en nieuwe en aanvullende procedures die binnen het project worden beschreven en toegepast. 3. Ontwikkelen techniek hergebruik opgaven digitale examens Vanaf de start van de digitale examens vmbo zijn steeds varianten van elk examen geheim gehouden met het oog op hergebruik in latere jaren. Om hergebruik mogelijk te maken is gestart met het ontwikkelen van technieken voor het gebruik van opgavenbanken bij het samenstellen van varianten van digitale centrale examens BB en KB. 4. Coördinatie ontwikkeling tools t.b.v. dataverwerking digitale examens Het verwerken van de gegevens van de digitale centrale examens vereist andere instrumenten en processen dan de verwerking van de gegevens van de papieren centrale examens. Binnen het project worden hiervoor tools ontwikkeld en geïmplementeerd.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder e, WSLOA)	<p>Bij het maken van keuzen en het uitvoeren van de activiteiten werkt het project nauw samen met de relevante partijen buiten Cito (m.n. scholen, CvE, DUO en beleidsmakers bij OCW). Het CvE heeft zijn beleid verwoord in de notities 'De computer bij de centrale examens : Duidelijk Digitaal'</p> <p>Jaarlijks wordt een uitwerking van het beleid in concrete activiteiten</p>

	<p>met Cito afgesproken. Het CvE geeft zo opdracht voor de productie van experimentele examens en de implementatie van examens op scholen. CvE medewerkers zijn betrokken bij het overleg over de inhoud en de uitvoering van de examens.</p> <p>De inhoud, randvoorwaarden en de voortgang van het project worden gepland en bewaakt in overleg tussen medewerkers van CvE, DUO en Cito. Ook OCW is betrokken bij het overleg over de voortgang van de implementatie van de digitale examens en het beleid daaromtrent.</p> <p>Scholen zijn bij het project betrokken omdat bij hen de software wordt uitgetest en de examens worden afgenomen. Aan examensecretarissen, systeembeheerders, docenten en leerlingen worden in enquêtes en bijeenkomsten vragen gesteld over het verloop van de digitale examens.</p>
Producten en Diensten	<p>Voor 2013 zijn de volgende activiteiten gepland:</p> <p>Voor de standaard digitale examens worden technische specificaties onderhouden en verder ontwikkeld, handleidingen gemaakt, informatie op internet gezet en evaluaties gehouden. Er worden adviezen gegeven over de opzet en beperkingen van digitale examens aan de toetsconstructeurs. Er worden handleidingen en voorschriften opgesteld. Er worden voorafgaande aan gebruik van de examens testen op scholen met software en examens uitgevoerd en geëvalueerd. Er wordt onderzoek gedaan naar de technische beperkingen van digitale examens bij de diversiteit van netwerksystemen op scholen. De kwaliteit van de gebruikte flashtoepassingen wordt onderzocht mede in relatie tot de veranderende technieken die de scholen implementeren. De gebruikte flashtoepassingen worden gestroomlijnd en verbeterd met behulp van nieuwe voorschriften voor de constructeurs.</p> <p>Technieken voor het gebruik van een opgavenbank voor itemselectie en semi-automatische examensamenstelling worden ontwikkeld en in de praktijk beproefd. De data verwerking van de digitale examens ten behoeve van de normering wordt verbeterd met nieuwe technieken.</p> <p>Een ICT manager coördineert de activiteiten en overlegt intensief met CvE vertegenwoordigers. De ICT manager stuurt ook de noodzakelijke aanpassingen aan de software aan.</p> <p>Er is contact tussen ontwikkelaars van techniek en inhoud, examensecretarissen, docenten en systeembeheerders van scholen.</p> <p>Er is regelmatig overleg tussen beleidsmakers en uitvoerders.</p>
Tijdpad	De werkzaamheden vinden gedurende het gehele jaar plaats.
Doorloop	Doorloop van dit eerder gestarte meerjarig project is voorzien voor de volgende jaren.
Evaluatie	Het verloop van de afname en de resultaten van het gebruik van digitale examens worden geëvalueerd door middel van schriftelijke en mondelinge instrumenten. De scholen worden geëvalueerd en er worden evaluatiebijeenkomsten met hen georganiseerd. De resultaten worden geëvalueerd middels een verslag en gesprekken met het CvE en beleidsambtenaren op metaniveau. De voortgang van het opgavenbankproject wordt mede bewaakt en geëvalueerd

	door het CvE. De ontwikkelde richtlijnen en handleidingen worden ter goedkeuring aan het CvE voorgelegd.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 400.000 Personele kosten: € 350.000 Activiteitenkosten: € 50.000

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Ontwikkeling Leerling- en onderwijsvolgsysteem VSO
Projectcode	Cit/rd-13-01 (vervolg op Cit/in-12-01)
Doel activiteit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opzetten van een leerling- en onderwijsvolgsysteem voor het VSO, voor de volgende uitstroombestemmingen dagbesteding, arbeidsmarktgericht en diplomagericht. Waar mogelijk rekening houdend met de volgsystemen primair en voortgezet onderwijs (VAS en LOVS). 2. Toerusten van de scholen en de leerkrachten voor het gebruik van een leerling- en onderwijsvolgsysteem.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	<ul style="list-style-type: none"> - Afstemming en samenwerking met de vertegenwoordigers van de Clusters via de LECSO, PO-raad, werkverband PrO. - Afstemming met het resultaten van het Project Implementatie Leerlijnen (V)SO van de (voorheen) WEC-raad en betrokken waren SLO, KPC Groep, CED en FI. - Pilotscholen en experts uit de scholen worden in een vroegtijdig stadium betrokken bij uitdenken en uitwerken van onderdelen van het leerling- en onderwijsvolgsysteem - Afstemming met de Referentieniveaus zoals voorgesteld door de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen, meer specifiek de diagnostische toetsen en de rekentoets in het voortgezet onderwijs. - Afstemming met Vox voor wat betreft de relatie met de ontwikkelde leermiddelen.
Producten en Diensten	<p>Het project zal in de komende jaren opleveren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Methodeonafhankelijke toetsen voor de meest relevante leergebieden voor de drie uitstroomprofielen in het VSO, namelijk dagbesteding, arbeidsmarkt en diplomagericht. Inclusief informatie over referentieniveau en met in acht neming van de doorlopende leerlijnen. Voor de arbeidsmarktgerichte toetsen wordt het PrO betrokken. - Instrument om de voortgangsregistratie en diagnostische informatie uit de toetsen zichtbaar en bruikbaar te maken voor scholen, zodanig dat het aansluit bij de bestaande praktijk. - Aansluiting bij de Cito volgsystemen voor Primair en Speciaal onderwijs en Cito volgsysteem Voortgezet Onderwijs, zodat de leerlingprestatie vergeleken kan worden met de referentiepopulatie uit PO en VO. Cito bv stelt deze data en

	<p>items ter beschikking ten bate van de toetsontwikkeling voor speciale leerlingen. Hierdoor beschikken scholen over externe referenties inclusief een koppeling met het reguliere onderwijs in zowel PO als VO</p> <p>Voor de uitstroombestemmingen in het VSO betekent dit concreet: VSO dagbesteding (met name Cluster 1, Cluster 2, Cluster 3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opzetten pilots taal en rekenen, waarbij zelfredzaamheid in taal en rekenen centraal staat in de lepfcontexten wonen, werken en vrije tijd. - Vaststellen toetstypen; toetsactiviteiten en functionele theorietoetsen, aansluiting bij de toetsactiviteiten taal en rekenen voor de niveaus 1 t/m 12 voor het SO. - Onderzoeken van de mogelijkheden tot aansluiting bij de toetssystematiek voor VSO arbeidsmarktgericht. - itemconstructie - Uitvoeren pilot/proeftoetsing <p>VSO arbeidsmarktgericht (met name cluster 2, cluster 3, cluster 4 en Praktijkonderwijs)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verder uitwerken en onderzoeken van het toets-concept - Item- en toetsontwikkeling - Organiseren van digitale representatieve proeftoetsen om de kwaliteit van de opgaven te bepalen. - Pilots voor het uitproberen van het concept praktijktoetsen verschillende locaties voor VSO en PrO - Onderzoeken van de mogelijkheden tot aansluiten bij de toetssystematiek van VSO-dagbesteding en VSO-diplomagericht. - Indien mogelijk aansluiting bij vaardigheidslijnen van volgsystemen voor primair en voorgezet onderwijs. <p>VSO diplomagericht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkeling richtlijnen. - Uitwerken toetsconcept voor een digitale adaptieve toetsen geschikt voor leerlingen in de diplomagerichte leerlijnen cluster 2, cluster 3 en cluster 4. - Pilot met toetsconcept. - Onderzoeken van de mogelijkheden tot aansluiting bij de toetssystematiek voor VSO arbeidsmarktgericht.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden plaats van 1 januari t/m 31 december 2013.
Doorloop	Doorloop is te verwachten omdat de werkzaamheden in de komende jaren verder worden voortgezet. De ontwikkelwerkzaamheden betreffen namelijk meerjarige activiteiten.
Evaluatie	Toetsen worden door de COTAN (Commissie Test Aangelegenheden Nederland van het Nederlands Instituut van Psychologen) beoordeeld.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 517.000 Personele kosten: € 400.000

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Periodieke Peiling van het Onderwijsniveau (PPON)
Projectcode	Cit/exp-13-01
Doel activiteit	Het periodiek verrichten van peilingsonderzoek naar het onderwijsaanbod en de onderwijsleerresultaten in het basis- en speciaal basisonderwijs.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	In opdracht van OCW.
Producten en Diensten	<p>Voor 2013 heeft PPON de volgende activiteiten gepland.</p> <p>Nederlandse taal</p> <ul style="list-style-type: none"> • In mei-juni 2012 is er een peilingsonderzoek gepland voor Luistervaardigheid in de groepen 5 en 8 van de basisschool en de eindgroep van het sbo. Dit onderzoek moet in de cyclus van zes jaar in 2013 worden uitgevoerd met deels nieuwe opgaven, zodat we de eventuele veranderingen in niveau kunnen evalueren. • Er vindt verdere verwerking en rapportage plaats van de ingewonnen gegevens van de peilingen leesvaardigheid uit 2011 en 2012 bij de groepen 5, 8 en sbo. Daarbij zijn ook ondersteunende activiteiten gepland, zoals technisch lezen, woordenschat en alfabetiseren en opzoeken. • De Balans Spreekvaardigheid zal worden gepresenteerd. <p>Rekenen/wiskunde</p> <ul style="list-style-type: none"> • In mei-juni 2013 is er een peilingsonderzoek gepland voor rekenen -wiskunde in de eindgroep van sbo. Tegelijkertijd zal dit ook worden uitgevoerd in de groepen 4 t/m 7 in de basisschool om het niveau van de resultaten van het sbo te kunnen relateren aan die in het basisonderwijs en aan de referentieniveaus. Het peilingsonderzoek omvat ook een inventarisatie van het onderwijsaanbod. • De Balans Rekenen-wiskunde einde (groep 8) zal worden gepubliceerd en gepresenteerd op de landelijke rekenconferentie. <p>Overige leergebieden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is een peilingsonderzoek uitgevoerd naar Engels in de

	<p>basisschool in groep 8. Naast een uitgebreide peiling van het onderwijsaanbod zijn ook de vaardigheden van de leerlingen in kaart gebracht. Na de voorlopige rapportage in het najaar van 2012, zal de afronding daarvan plaats vinden in het voorjaar van 2013. Ook de analyse en rapportage van de productieve vaardigheden Schrijven en Spreken wordt dan uitgevoerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor wereldoriëntatie staan de vakken Aardrijkskunde en Geschiedenis op het programma voor 2014. Als voorbereiding op deze peilingen zal er itemconstructie moeten plaats vinden, om de itembank van PPON voor deze leer- en vormingsgebieden te kunnen uitbreiden met nieuwe, nog niet gepubliceerde items. Daarvoor zullen try-outs plaats vinden, in samenwerking met constructiegroepleden uit de basisschoolpraktijk. • JPON: In 2012 is voor de vijfde keer een Jaarlijkse peiling gedaan voor de gebieden Rekenen en Taal in de groepen 8 en 4 van de basisschool. Voor groep 8 werd gebruik gemaakt van resultaten op de Eindtoets, voor groep 4 werd een afzonderlijke steekproef van scholen aangeschreven, waarbij toetsen uit het reguliere LOVS werden aangeboden. De scholen namen deze toetsen af in de maanden mei-juni en stuurden de resultaten ter verwerking naar Cito. Voor 2012 is de analyse reeds uitgevoerd, opdat de Inspectie daar in haar Onderwijsverslag gebruik van kan maken. De definitieve rapportage moet dan nog plaats vinden en dat gebeurt in de loop van 2013. Dan zal ook een definitief eindrapport verschijnen met een terugblik over 5 jaar JPON, inclusief trends op achtergrondvariabelen.
Tijdpad	Werkzaamheden vinden plaats van 1 januari 2013 tot 31 december 2013.
Doorloop	Doorloop van de werkzaamheden in dit meerjarig lopende project in volgende jaren is voorzien.
Evaluatie	Over de uitvoering van het project wordt overleg gevoerd met medewerkers van OCW.
Gevraagde subsidie 2013	<p>Totaal : € 1.458.898</p> <p>Personele kosten: € 1.246.560</p> <p>Activiteitenkosten: € 212.338</p>

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Expertisecentrum Onderwijskundige Informatietechnologie
Projectcode	Cit/exp-13-02
Doel activiteit	Het ontwikkelen van een infrastructuur voor informatiesystemen voor bij het onderwijs betrokkenen en het doen van onderzoek op het gebied van computertoetsen.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Voor het ontwikkelen van informatiesystemen zal overlegd worden of samengewerkt gaat worden met scholen en/of organisaties in hun rol van informatie (data) verstrekkers als informatie (data) gebruikers. Voor het aandachtsgebied computertoetsen zal (via de verschillende units van Cito) afstemming plaatsvinden met scholen van het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en de beroeps- en volwasseneneducatie. Daarnaast zal (in voorkomende gevallen) met de Open Universiteit, de Digitale Universiteit, Surf en NEN afstemming plaatsvinden over standaarden die met betrekking tot informatietechnologische producten gehanteerd worden.
Producten en Diensten	Voor 2013 zijn de volgende activiteiten gepland. 1. Het in samenwerking met anderen (verder) ontwikkelen en toegankelijk maken van informatiesystemen waarmee bij het onderwijs betrokkenen (o.a. docenten, scholen, ouders, onderwijsorganisaties) informatie kunnen verkrijgen over kenmerken van en de door leerlingen en/of scholen behaalde prestaties op studietoetsen en/of examens. 2. Het onderzoek en ontwikkelen van multimedia toetsen voor het beoordelen van competenties van beroepsbeoefenaars. Het betreft hierbij onderzoek naar effectieve methoden om de competenties te beoordelen van docenten en leerlingen in het (beroeps)onderwijs. 3. Het onderzoek en ontwikkelen van een valideringstool dat kan dienen als hulpmiddel om de kwaliteit van de beoordeling via testen en assessments inzichtelijk te maken. 4. Disseminatie van het onderzoeks- en ontwikkelingswerk van het expertisecentrum zal o.a. plaatsvinden via: - Cito rapporten en publicaties in (inter)nationale tijdschriften; - presentaties op (inter)nationale conferenties; - de website Toetswijzer die maandelijks door ongeveer zestien duizend bij het onderwijs betrokkenen geraadpleegd wordt.

Tijdpad	1 januari 2013 – 31 december 2013
Doorloop	Het project kent een meerjarige planning en zal ook volgend jaar doorlopen.
Evaluatie	Evaluatie van de publicaties vindt plaats door het wetenschappelijke forum dat de publicaties beoordeelt. Evaluatie van de producten vindt plaats door beoordeling van de doelgroep.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 335.000 Personele kosten: € 307.840 Activiteitenkosten: € 27.160

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Expertisecentrum Psychometrie
Projectcode	Cit/exp-13-03
Doel activiteit	Het ontwikkelen van psychometrische en methodologische expertise teneinde (inter)nationale ontwikkelingen op het gebied van de psychometrie en methodologie te kunnen volgen en daaraan bij te dragen.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Er wordt samengewerkt met verschillende universiteiten: de Universiteit Twente, Universiteit van Tilburg, Universiteit van Amsterdam, de Rijksuniversiteit Leiden, Universiteit Utrecht en de Rijksuniversiteit Groningen. Het onderzoek draagt direct of indirect bij aan SLOA projecten rondom examens, rekentoets, PPO en diagnostische tussentijdse toets (DTT).
Producten en Diensten	Voor 2013 zijn de volgende activiteiten gepland. 1. Het (verder) ontwikkelen van psychometrische methoden en technieken waarmee de kwaliteit van meetinstrumenten (toetsen en examens) beter onderzocht en dus bepaald kunnen worden. De werkzaamheden vinden plaats in vier projecten. 2. Het ontwikkelen van software bij de onder punt 1 bedoelde psychometrische methoden en technieken.
Tijdpad	1 januari 2013 – 31 december 2013
Doorloop	Het project loopt door van vorig uitvoeringsjaar en zal ook volgend jaar doorlopen.
Evaluatie	1. De output van voornoemde projecten wordt zoveel mogelijk in de vorm van artikelen aangeboden aan internationale tijdschriften waar de artikelen door experts op het vakgebied beoordeeld worden. 2. Een aantal jaren geleden is een audit door een internationaal expert op het onderhavige gebied verricht. Bedoeld rapport van de audit is ter beschikking gesteld aan OCW. Het voornemen is t.z.t. deze audit te herhalen.

Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 280.000
	Personele kosten: € 278.240
	Activiteitenkosten: € 1.760

4 11 10 11
4 11 10 11

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Expertisecentrum Kennis- en Informatiecentrum (KIC)
Projectcode	Cit/exp-13-04
Doel activiteit	Wetenschappelijke kennis en informatie over toetsen, examineren en evalueren opsporen, selecteren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen ten behoeve van bij het onderwijs betrokkenen (leerlingen, docenten, ouders, scholen, opleidingen, onderwijsorganisaties etc.).
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Met Kennisnet en NIWI.
Producten en Diensten	Voor 2013 zijn de volgende activiteiten gepland. 1. Het via de website Toetswijzer toegankelijk maken en beschikbaar stellen van kennis en informatie over toetsen, examens, psychometrie, assessment en kwaliteitszorg. 2. De rubriek Toetsgids binnen Toetswijzer onderhouden en waar nodig uitbreiden met beschrijvingen en beoordelingen door deskundigen van zowel toetsen van Cito en andere organisaties/uitgeverijen.
Tijdpad	1 januari 2013 – 31 december 2013
Doorloop	Het project loopt door van vorig uitvoeringsjaar en zal ook volgend jaar doorlopen.
Evaluatie	Een aantal jaren geleden is een audit door een internationaal expert op het onderhavige gebied verricht. Bedoeld rapport van de audit is ter beschikking gesteld aan OCW. Het voornemen is te zijner tijd deze audit te herhalen.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 146.000 Personele kosten: € 137.344 Activiteitenkosten: € 8.656

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	SLOA-bezoeken en tariefverschillen Curaçao – St. Maarten - Aruba
Projectcode	Cit/exp-13-05
Doel activiteit	In de eerste plaats ondersteuning aan Curaçao, Aruba en St. Maarten op het gebied van onderwijsevaluatie, examinering en deskundigheidsbevordering in het kader van het samenwerkingsverband van Nederland met Curaçao, Aruba en St. Maarten. In de tweede plaats kennisverspreiding en voorlichting over toetsing en examinering aan bezoekers uit het buitenland, Curaçao, Aruba en St. Maarten.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	
Producten en Diensten	Voor 2013 zijn de volgende activiteiten gepland. 1 Scholing en advisering op het gebied van onderwijsevaluatie, examinering en deskundigheidsbevordering. Het construeren van toetsen en examens en het opstellen en uitvoeren van scholingsplannen voor de invoering van onderwijsvernieuwingen. 2 Het schrijven van notities met betrekking tot examinering en evaluatie. 3 Het organiseren van één- of meerdaagse voorlichtingsbijeenkomsten.
Tijdpad	1 januari 2013 – 31 december 2013
Doorloop	Het is te verwachten dat de jaarlijkse afspraken over te verrichten werkzaamheden op verzoek van het Ministerie van OCW, voor Curaçao, Aruba en St. Maarten zullen worden voortgezet.
Evaluatie	Medio 2013 overleg met betrokken partijen over voortgang activiteiten.
Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 50.000 Personele kosten: € 14.208 Activiteitenkosten: € 35.792

	Activiteitenkosten: € 117.000
--	-------------------------------

Subsidieverzoek SLOA 2013 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Olympiade
Projectcode	Cit/exp-13-06
Doel activiteit	Het ontwikkelen en uitvoeren van een selectieprocedure voor een representatief team leerlingen dat aan de Internationale Olympiade (van aardrijkskunde, biologie, natuurkunde, scheikunde en wiskunde) deelneemt.
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	De werkzaamheden worden in een gezamenlijk project van SLO, Stichting Aardrijkskunde Olympiade, Stichting Biologie Olympiade Nederland, Stichting Natuurkunde Olympiade Nederland, Organisatie Scheikunde Olympiade, Stichting Nederlandse Wiskunde Olympiade en Cito uitgevoerd.
Producten en Diensten	Cito werkt mee aan Olympiades voor aardrijkskunde, biologie, natuurkunde, scheikunde, wiskunde A en wiskunde. De activiteiten die Cito-medewerkers uitvoeren, lopen uiteen voor de verschillende Olympiades. Opgemerkt dient te worden dat het Cito geen activiteiten verricht voor de Informatica Olympiade. De Wiskunde Olympiade selecteert niet voor de Internationale Olympiade. Hier volgt een korte opsomming van de werkzaamheden van de Citomedewerkers: begeleiden van de constructeurs van opgaven door middel van het geven van de constructie-opdracht en toetstechnische en vakinhoudelijke adviezen, verzorgen van illustraties, eindredactie opgaven. Bij sommige Olympiades draagt de Citomedewerker bij aan de organisatie van de Olympiade en bij het publiceren van artikelen over het verloop en de resultaten van de Olympiade.
Tijdpad	De werkzaamheden worden gedurende het gehele jaar uitgevoerd.
Doorloop	De werkzaamheden voor Olympiades keren jaarlijks terug.
Evaluatie	De verschillende voorrondes worden aan de hand van de resultaten van leerlingen jaarlijks geëvalueerd met de betrokken instanties.

Gevraagde subsidie 2013	Totaal : € 45.377 Personele kosten: € 42.624 Activiteitenkosten: € 2.753
-------------------------	---

edoc 439262

Ministerie van OCW
Directie Voortgezet Onderwijs (IPC 2650)
T.a.v. de heer
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
5 september 2012	2012.19/AW/JW		Aanvraag subsidie wet SLOA 2012 (additionele subsidie)

Geachte

Bijgaand ontvangt u in het kader van artikel 4 van de Wet SLOA 2012 (additionele subsidie), de subsidieaanvraag betr. 'Pilot schoolexamen aardrijkskunde vmbo' (Cit/6.2b-12-08).

Voor eventuele vragen omtrent deze subsidieaanvraag kunt u contact opnemen met de heer
Hij coördineert de SLOA-aanvragen.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

78

Lid Raad van Bestuur
Portefeuille Onderwijs
Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling

Cc De heer

Bijl.
Aanvraag Cit/6.2b-12-08

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling / KvK 09103470

Subsidieverzoek SLOA 2012 Beknopte projectomschrijving

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Pilot schoolexamen aardrijkskunde vmbo
Projectcode	Cit/6.2b-12-08
Doel activiteit	Voor aardrijkskunde vmbo zijn de examenprogramma's grondig herzien door een programmacommissie. Hierdoor verandert voor de docenten aardrijkskunde de inhoud en de werkwijze. In augustus 2013 starten de scholen met het opleiden volgens het nieuwe programma. De schoolexamens ondergaan ook grote veranderingen.. Het is te verwachten dat veel docenten behoefte hebben aan hulp bij het ontwikkelen van schoolexamens bij de nieuwe onderwerpen zoals ook het KNAG heeft laten weten. Het project "Pilot schoolexamen aardrijkskunde vmbo" ontwikkelt samen met docenten een nieuwe opzet voor het schoolexamen en daarbij aansluitend voorbeeldopgaven voor een schoolexamen gebaseerd op de uitgangspunten van het nieuwe examenprogramma en de handreiking voor het schoolexamen van de SLO. Het gepubliceerde vernieuwde schoolexamen zal dienen als kwalitatief referentiepunt en als inspiratiebron voor docenten aardrijkskunde. Een schoolexamen voor BB, een voor KB en een voor GL/TL
Afstemming van activiteiten (art. 4, lid 3, onder c, WSLOA)	Op basis van de Handreiking aardrijkskunde vmbo van de SLO en samen met de docenten in overleg met KNAG worden de essenties van de vernieuwing in het schoolexamen besproken en vastgelegd. Daarnaast worden de voorbeeldopgaven ontwikkeld samen met de docentengroep.
Producten en Diensten	Op het eind van het project zullen de volgende producten zijn gerealiseerd. <ul style="list-style-type: none"> • coaching van docenten om schoolexamens te kunnen ontwikkelen passend bij het vernieuwde schoolexamen; • een beschrijving van een vernieuwde opzet van het schoolexamen in het kader van het vernieuwde examenprogramma; • voorbeeldopgaven voor schoolexamens; • een cd-rom of andere informatiedrager gericht op docenten aardrijkskunde vmbo met daarop de beschrijving en de voorbeeldopgaven <p>De opgaven zullen ter beschikking worden gesteld van de scholen.</p>

	In 2012 zal de nadruk liggen op het opstarten van de werkzaamheden door een groep te formeren met docenten die de schooexamens gaan ontwikkelen en gebruiken. De docenten worden hierbij opgeleid om de eisen van het nieuwe programma te doorgronden en te vertalen in schooexamenopgaven. In 2012 zal een start worden gemaakt met de feitelijke productie van opgaven.
Tijdpad	De werkzaamheden vinden plaats gedurende 2012, 2013 en 2014. 2012: Voorbereiding met docenten rekruteren, coaching van docenten, start constructie opgaven 2013: constructie opgaven, uittesten van de opgaven op scholen 2014: Verwerking afnameresultaten, bijstellen opgaven en (voorbereiding) publicatie.
Doorloop	Doorloop na 2012 is voorzien voor de jaren 2013 en 2014 (zie tijdpad hierboven)
Evaluatie	Van het verloop van het project zal een verslag worden gemaakt. De opgaven worden samen met docenten van scholen ontwikkeld. De conceptopgaven zullen in samenwerking met KNAG ter beoordeling aan een bredere kring van docenten worden voorgelegd.
Gevraagde subsidie 2012	Totaal : € 33.516 Personele kosten: € 28.224 (24 dagen à 1176) Activiteitenkosten: € 5.292

edoc 441272

Ministerie van OCW
Directie Voortgezet Onderwijs (IPC 2650)
T.a.v. de heer
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Onderwerp
12 september 2012	2012.23/AW/JW		Tussenrapportage SLOA 2012

Geachte

U heeft in bijlage 4 van de Hoofdlijnenbrief richtlijnen verstrekt met betrekking tot de tussenrapportage van de voortgang van de projecten in het kader van de subsidie Wet SLOA.

Bijgaand treft u dan ook de eerste tussenrapportage aan voor de projecten van Cito die in 2012 worden gesubsidieerd in het kader van de zogenoemde reguliere SLOA-subsidie (de mantels) en de additioneel gesubsidieerde projecten in het kader van artikel 6.2b van de wet.

Achter de tussenrapportages treft u een overzicht aan van de verstrekte subsidiebedragen, de realisatie en de (op moment van opstellen) verwachte egalisatie.

Ik hoop u middels deze tussentijdse rapportage naar verwachting te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

 Drs.
Lid Raad van Bestuur
Portefeuille onderwijs

79

Cito

Tussenrapportage

Activiteiten

Subsidies W.SLOA

2012

OCW

Bijgaand treft u de septemberrapportage 2012 aan over de voortgang van de projecten van Cito in het kader van de wet SLOA.

Achter de verslagen treft u een overzicht aan van de verstrekte subsidiebedragen, de realisatie en de (op moment van opstellen) verwachte egalisatie. Aangezien wij de goedkeuring op de eindafrekening over 2011 van ministerie van OCW nog niet hebben ontvangen, is de gepresenteerde egalisatiereserve 1/1/2012 conform de ingediende en door onze accountant gecontroleerde eindafrekening 2011.

Additioneel

Nog te ontvangen subsidies:

In sommige subsidietoekenningen wordt gewerkt met een beschikbaarstelling / betaalbaarstelling van een deel van de verleende subsidie bij aanvang en het resterende subsidiebedrag bij afronding van het betreffende project. Op het moment dat de realisatie van het project hoger is dan de subsidie beschikbaarstelling / betaalbaarstelling hebben wij in onze administratie een "nog te ontvangen subsidie" opgenomen.

- Cit/6.2b-7-19 In de brief van 11 december 2007 met kenmerk BGS/UBT-2007/162121 U is een toekenning gegeven van € 142.500,- voor hantering proefreferentieniveaus in het basisonderwijs. Wij hebben tot nu toe € 134.000,- ontvangen. Het project is in 2010 afgerond. Het resterende bedrag, zijnde € 8.500,- zal volgens de toekenningbrief na goedkeuring van de eindrapportage aan ons worden overgemaakt.
- Cit/6.2b-9-55 In de brief van 4 december 2009 met kenmerk OND/ODB-2009/137935 U is een toekenning gegeven van € 156.906,- voor het beschikbaar stellen van een toets t.b.v. het project 'Pilot verplaatsen Cito-eindtoets'. Aangezien het project in 2010 is afgerond en wij tot nu toe een bedrag van € 146.906,- hebben ontvangen is er in onze administratie een bedrag van € 10.000,- opgenomen als 'nog te ontvangen subsidie'.
- Cit/6-2b-10-64 In de brief van 19 november 2010 met kenmerk OND/ODB-2010/89602 U is een meerjarige toekenning gegeven van € 200.000,- voor het project 'Diagnostische toetsen afnemen'. Bij dit project vindt de afrekening plaats op basis van de werkelijke aantallen aangevraagde en verwerkte antwoordbladen. Derhalve hebben wij in onze administratie een 'nog te ontvangen subsidie' opgenomen van € 361.075,50.
- Cit/6-2b-10-59 In de brief van 29 april 2010 met kenmerk OND/ODB-10/38515 U is een toekenning gegeven van € 61.530,- voor het ontwikkelen en leveren van een rekenen-wiskundetoets groep 5 en een begrijpend lezen-toets groep 5. Dit project is niet geheel afgerond, maar aangezien de realisatie van het project hoger is dan de subsidiebeschikbaarstelling/-betaalbaarstelling, hebben wij in onze administratie een 'nog te ontvangen subsidie' opgenomen van € 12.306,-.
- Cit/6-2b-10-57 In de brief van 11 augustus 2010 met kenmerk OND/ODB-2010/56106 U is een toekenning gegeven van € 391.834,- voor het project 'Diagnostische toetsen afnemen en verbeteren'. Bij dit project vindt de afrekening plaats op basis van de werkelijke aantallen aangevraagde en verwerkte antwoordbladen. Derhalve hebben wij in onze administratie een 'nog te ontvangen subsidie' opgenomen van € 66.736,96.
- Cit/6-2b-10-16 In de brief van 10 november 2009 met kenmerk OND/ODB-2009-129012 U is een toekenning gegeven van € 1.700.000,- voor ontwikkeling Cito leerling- en onderwijsvolgsysteem voor het Speciaal (basis)onderwijs. In het voorjaar van 2012 wordt het onderzoek afgerond. Tot nu toe hebben wij een bedrag van € 1.600.000,- ontvangen. Aangezien de realisatie van het project hoger is dan de subsidiebeschikbaarstelling/-betaalbaarstelling, hebben wij in onze administratie een bedrag van € 100.000 opgenomen als 'nog te ontvangen'.
- Cit/6.2b-11-38 In de brief van 27 oktober 2011 met kenmerk OND/ODB-2011/66807 U is een toekenning gegeven van € 107.944,76 voor project verbeterprogramma Caribisch Nederland Expertise en Toetsen. De betaalbaarstelling van het restant van de subsidie zal conform toekenning in 2012 plaatsvinden. Een deel van het nog te ontvangen bedrag is reeds gerealiseerd in 2011, hiervoor hebben wij in onze administratie een openstaande post van € 13.201,98 opgenomen.

Examens
Wet
Voortgezet
Onderwijs

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Constructie centrale examens voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's vmbo, exclusief de werkzaamheden van constructiegroepsleden
Projectcode	Cit/w-12-01 (Verplichtingnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De centrale examens algemene en beroepsgerichte vakken vmbo worden volgens plan ontwikkeld. Alle door CvE gevraagde centrale examens 2012 zijn afgenomen en genormeerd. Van de resultaten van de examencampagne van 2012 is een verslag gepubliceerd op internet. De concepten van de examens voor 2013 worden ontwikkeld en vastgesteld door de vaksecties van het CvE. De concepten worden onder leiding van het bedrijfsbureau CE drukklaar gemaakt. De ontwikkeling van de examens 2014 is volgens plan opgestart.
Toegekende subsidie 2012	Totaal : € 8.212.009,00 Personele kosten: € 7.909.881,00 Activiteitenkosten: € 302.128,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 7.935.717,88 Personele kosten: € 7.593.415,90 Activiteitenkosten: € 342.301,98

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Constructie centrale examens algemeen vormende vakken havo/vwo
Projectcode	Cit/w-12-02 (Verplichtingnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De examens voor havo en vwo 2012 zijn afgenomen. In de periode mei-augustus heeft de gegevensverzameling voor de examens 2012 plaatsgevonden en zijn normeringsadviezen aan het CvE uitgebracht. Van het verloop van de examens is een verslag gepubliceerd op internet. In de periode januari-september is de constructie van de examens 2013 grotendeels uitgevoerd en zijn deze vastgesteld door het CvE. Daarna is gestart met de grafische afwerking en controlerondes van deze examens In de periode augustus-december wordt gestart met de constructie van de examens 2014.
Toegekende subsidie 2012	Totaal : € 4.801.855,00 Personele kosten: € 4.624.405,00 Activiteitenkosten: € 177.450,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 4.801.068,61 Personele kosten: € 4.601.617,50 Activiteitenkosten: € 199.451,11

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██████████ Telefoonnummer : ██████████
Projectnaam	Constructiegroepen voor constructie van centrale examens voor de algemeen vormende vakken en de beroepsgerichte programma's vmbo
Projectcode	Cit/w-12-03 (zie ook project Cit/w-12-01) (Verplichtingnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De centrale examens vmbo worden volgens plan ontwikkeld. De constructiegroepsleden hebben concept opgaven aangedragen en andere opgaven evenals de examenconcepten beoordeeld en besproken. De concepten van 2013 zijn merendeels vastgesteld door de vaksecties van CvE en worden drukklaar gemaakt. De ontwikkeling van de examens 2014 wordt volgens plan voor alle vakken opgestart.
Toegekende subsidie 2012	Totaal : € 1.469.369,00 Personele kosten: € 0,00 Activiteitenkosten: € 1.469.369,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 1.407.698,07 Personele kosten: € 134.150,00 Activiteitenkosten: € 1.273.548,07

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██████████ Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Constructiegroepen voor constructie centrale examens algemeen vormende vakken havo/vwo.
Projectcode	Cit/w-12-04 (zie ook project Cit/w-12-02) (Verplichtingsnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	In de periode januari t.e.m. juli is door de constructiegroepen gewerkt aan examens 2013. Deze zijn in de periode juni-september ter vaststelling aan het CvE voorgelegd. Het Cito heeft in de periode januari-september de gebruikelijke aanstellings- en declaratieprocedures uitgevoerd. In de periode augustus-december wordt door de constructiegroepen gewerkt aan de examens 2014. in het algemeen zijn de werkzaamheden conform planning uitgevoerd.
Toegekende subsidie 2012	Totaal : € 1.763.698,00 Personele kosten: € 0,00 Activiteitenkosten: € 1.763.698,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 1.831.264,00 Personele kosten: € 134.150,00 Activiteitenkosten: € 1.697.114,00

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Normhandhaving centrale examens
Projectcode	Cit/w-12-05 (verplichtingnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De normhandhaving verloopt volgens plan. De pretests en de tryouts van de examens 2014 zijn uitgevoerd. De data zijn verzameld en zullen in het najaar worden geanalyseerd.. De posttests en standardsettings zijn gerealiseerd en afgerond. Bij de normering van de centrale examens van 2012 zijn de verzamelde gegevens door CvE gebruikt evenals de gegevens van de pretests uit 2009. De standardsettingsactiviteiten voor de praktijkexamens beroepsgericht zijn uitgevoerd en betrokken bij de normering van deze examens in juni. De cyclische activiteiten voor de normhandhaving in 2013 worden dit najaar voorbereid.
Toegekende subsidie 2012	Totaal : € 360.587,00 Personele kosten: € 230.937,00 Activiteitenkosten: € 129.650,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 425.637,87 Personele kosten: € 277.498,50 Activiteitenkosten: € 148.139,37

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Innovatie activiteiten voor digitale centrale examens (voorheen COMPEX) van havo, vwo en vmbo
Projectcode	Cit/w-12-06 (verplichtingnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Er zijn (proef)opgaven en (proef)examens voor vakken met nieuwe digitale examens volgens plan ontwikkeld en in de scholen uitgetoetst. Er zijn nieuwe speciale ICT-applicaties voor de examens ontwikkeld en aangepast. Er zijn handleidingen gemaakt. De werkwijze voor het ontwikkelen van digitale examens wordt systematisch in kaart gebracht en er worden handleidingen voor constructeurs ontwikkeld. De vakmedewerkers worden bij het maken van digitale examens voor hun vak ondersteund. Scholen kregen volgens plan voorbeeldmateriaal uitgereikt en er worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. Er zijn succesvol experimenten uitgevoerd om met behulp van een opgavenbank examens samen te stellen. De opgavenbank systematiek wordt verder ontwikkeld.</p> <p>Digitale examens die in het voorjaar 2012 afgenomen zijn, zijn geëvalueerd in samenwerking met het CvE. Er zijn afspraken gemaakt voor verbeteringen. Van de evaluaties zijn verslagen gemaakt. Op scholen zijn proeven uitgevoerd om de verbeteringen te testen. Er is veel overleg met CvE en DUO medewerkers over de opzet en uitvoering van de digitale examens.</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Totaal : € 400.000,00</p> <p>Personele kosten: € 350.000,00 Activiteitenkosten: € 50.000,00</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 406.557,70</p> <p>Personele kosten: € 386.416,00 Activiteitenkosten: € 20.141,70</p>

R&D

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam: Functie: Telefoonnummer:
Projectnaam	Ontwikkeling Leerling- en onderwijsvolgsysteem VSO
Projectcode	Cit/rd-12-01 (vervolg op Cit/rd-11-01) (Verplichtingsnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Toetsontwikkeling VSO Voor de Ontwikkeling Leerling en onderwijsvolgsysteem voor het VSO worden voor de leerwegen dagbesteding, arbeidsmarktgericht en diplomagericht passende Leerlingvolgsystemen ontwikkeld. Daarnaast wordt gewerkt aan het toerusten van scholen en leerkrachten in het gebruik van de leerlingvolgsystemen. Bij de ontwikkeling wordt veel samengewerkt met scholen door middel van schoolbezoeken, interviews, enquêtes, proeftoetsen, pilots en inzet van leerkrachten bij de ontwikkeling. Ook geeft Cito waar mogelijk voorlichtingen en workshops. Voor de afstemming van de activiteiten is geregeld contact met vertegenwoordigers van LECSO, SPSO, PO-raad, Platform praktijkonderwijs, SLO, CED, FI en de KPC. De activiteiten voor afzonderlijke leerwegen in het voorjaar van 2012 worden hieronder kort toegelicht.</p> <p>VSO dagbesteding voorjaar 2012 Voor de leerweg dagbesteding is gewerkt aan de conceptontwikkeling gericht op redzaamheid in taal en rekenen bij wonen, werken en vrije tijd. Door contact met scholen en in het netwerk rondom speciale leerlingen is geïnventariseerd wat de behoefte en wensen zijn ten aanzien van de toetsen. Aangegeven is dat het concept van de toetsactiviteiten ZML passend is en dat er daarnaast behoefte bestaat aan kennistoetsen, passend bij de belevingswereld van de leerlingen, om een doorgaande lijn naar de arbeidsmarktgerichte leerweg zichtbaar te maken. Met deze informatie zijn voorstellen gemaakt voor twee soorten opgaven: Kennisopgaven die op papier of digitaal afgenomen kunnen worden en praktijkopgaven die in een dagelijkse situatie uitgelokt en geobserveerd kunnen worden. Deze toetsvormen zijn voorgelegd en besproken in een klankbordgroep. Daarbij is vastgesteld welke inhoud taal en rekenen voor de leerlingen van belang zijn. Voor het najaar 2012 wordt een pilot voorbereid. De verschillende toetsvormen worden op kleine schaal aan leerlingen voorgelegd om vast te stellen of ze voldoende aansluiten bij de mogelijkheden van de leerlingen. In juni 2012 zijn uitnodigingen naar scholen verstuurd voor deelname aan de pilot, verschillende scholen hebben zich al aangemeld.</p>

	<p>VSO <i>arbeidsmarktgericht</i> 2012 Dit project heeft als doel het ontwikkelen van een leerlingvolgsysteem taal en rekenen met adaptieve digitale theorietoetsen en praktijktoetsen voor de arbeidsmarktgerichte leerwegen in VSO en PrO. In de eerste helft van 2012 is de conceptbeschrijving uitgekomen, zijn pilots gehouden op 10 scholen en is geëxperimenteerd met praktijktoetsen en theorietoetsen. Het leerlingvolgsysteem wordt ontwikkeld voor de leergebieden Begrijpend lezen, Rekenen-Wiskunde en Taalverzorging.</p> <p>Voor de voorbereiding een digitale proeftoets worden doorlopend in drie constructiegroepen opgaven ontwikkeld, geschikt voor leerlingen in de arbeidsmarktgerichte leerwegen. Daarnaast wordt een digitaal proeftoetsstelsel opgezet dat past bij de situatie op VSO en PrO scholen.</p> <p>In mei-juni is gestart met de werving van scholen voor deelname aan de proeftoets. Inmiddels hebben zich 112 scholen aangemeld met ongeveer 8000 leerlingen waarbij rond de 20.000 toetsen worden afgenomen. De proeftoets wordt gehouden in november.</p> <p>VSO <i>diplomagericht</i>, 11280-03 In dit project zijn voor de conceptontwikkeling diverse scholen bezocht. Met name met scholen in cluster 2 en 4 onderwijs is gesproken. Daarmee is de basis gelegd voor het concept leerlingvolgsysteem. Scholen geven aan dat het Cito Volgsysteem Voortgezet Onderwijs past bij de leerlingen. Ze hebben echter behoefte aan een instaptoets waarmee snel niveau en kennis van een leerling kan worden ingeschat en gekoppeld aan de niveaus in het reguliere onderwijs. Ze hebben daarbij een snelle rapportage nodig zodat ze een ontwikkelingsperspectief met de leerling kunnen opstellen en het onderwijs snel kunnen oppakken. Bij deze wensen past een digitale adaptieve toets. In het najaar wordt de conceptontwikkeling verder opgepakt, beschreven en voorgelegd aan scholen en in netwerken. Verder wordt een voorbereiding gemaakt voor 2013. Geschiktheid van opgaven uit het Cito Volgsysteem Voortgezet Onderwijs wordt gescreend en een opzet gemaakt om de systematiek voor een instaptoets te ontwikkelen.</p>										
Toegekende subsidie 2012	<table> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td>€ 400.000,00</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td>€ 117.000,00</td> </tr> <tr> <td>Toekenning 2012:</td> <td>€ 517.000,00</td> </tr> <tr> <td>Egalisatie 2011:</td> <td>€ 181.548,03</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>€ 698.548,03</td> </tr> </table>	Personele kosten:	€ 400.000,00	Activiteitenkosten:	€ 117.000,00	Toekenning 2012:	€ 517.000,00	Egalisatie 2011:	€ 181.548,03	Totaal	€ 698.548,03
Personele kosten:	€ 400.000,00										
Activiteitenkosten:	€ 117.000,00										
Toekenning 2012:	€ 517.000,00										
Egalisatie 2011:	€ 181.548,03										
Totaal	€ 698.548,03										
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table> <tr> <td>Totaal</td> <td>: € 575.542,04</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td>€ 499.116,10</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td>€ 76.425,94</td> </tr> </table>	Totaal	: € 575.542,04	Personele kosten:	€ 499.116,10	Activiteitenkosten:	€ 76.425,94				
Totaal	: € 575.542,04										
Personele kosten:	€ 499.116,10										
Activiteitenkosten:	€ 76.425,94										
Verwachte egalisatie	€ 123.005,99										

Expertisecentrum

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie: : ██████████ Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Periodieke peiling van het onderwijsniveau (PPON)
Projectcode	Cit/exp-12-01 (Verplichtingsnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>In 2012 voerde PPON de volgende activiteiten uit:</p> <p>Nederlandse taal</p> <ul style="list-style-type: none"> • In mei-juni 2012 is er een peilingsonderzoek uitgevoerd voor Leesvaardigheid in de eindgroep van de speciale basisschool. Ook ondersteunende activiteiten, zoals technische leesvaardigheid en woordenschat zijn gemeten en er is aandacht besteed aan de leesattitude. Parallel aan deze peiling is in het sbo een referentiepeiling uitgevoerd in de leerjaren 4, 5, 6 en 7 in het basisonderwijs voor dezelfde onderwerpen. • De ingewonnen gegevens van de peilingen spreekvaardigheid, uitgevoerd in het voorjaar van 2010 voor groep 5, 8 en SBO zijn verwerkt. De beoordelingen zijn uitgevoerd en de analyse en rapportage van de uitkomsten is gestart. • Er is verdere analyse en rapportage uitgevoerd van de ingewonnen gegevens van de peilingen schrijfvaardigheid, uitgevoerd in 2009 voor groep 5, 8 en SBO. De eerste hoofdstukken zijn opgeleverd en er zijn presentaties gehouden over delen van de uitkomsten. Er wordt een publicatie voorbereid met drie onderdelen van schrijfvaardigheid: <ul style="list-style-type: none"> • het stellen van leerlingen in de groepen 5, 8 en de eindgroep van SBO; • Taalverzorging in groepen 5, 8 en sbo,, t.w. de toetsen bij de peiling Schrijfvaardigheid en uitkomsten van de analyse op de aspecten Formuleervaardigheid, spellen en interpunctie in vrij werk van de leerlingen; • Handschrift in groepen 5, 8 en sbo. • Er wordt gewerkt aan de analyse en rapportage van de peilingen Leesvaardigheid in groep 5, uitgevoerd in 2010; deze peiling bestond uit twee onderzoeken een in januari/februari en een in het najaar: het oude afname moment. • Er is een start gemaakt met de analyse en rapportage van de peilingen Leesvaardigheid in 2011 in groep 8; <p>Engels</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samen met de referentiepeiling van leesvaardigheid voor het sbo is in het basisonderwijs een peiling Engels uitgevoerd in groep 8. Vanwege de beleidsrelevantie van dit onderzoek is de rapportage daarvan geprioriteerd en zal het eerste concept reeds in het najaar worden opgeleverd.

	<p>Rekenen/wiskunde</p> <ul style="list-style-type: none"> In mei-juni 2011 is een peilingsonderzoek Rekenen-Wiskunde uitgevoerd in groep 8. De analyse en rapportage is in volle gang en gericht op een presentatie van de Balans op de landelijke rekenconferentie begin 2013. Er heeft itemconstructie plaats gevonden ter voorbereiding van de peiling Rekenen-wiskunde Speciaal basisonderwijs in 2013. Deze peiling is nu een jaar opgeschoven, vanwege problemen bij de werving van sbo/scholen voor een peiling in 2012. De publicatie over het peilingsonderzoek in groep 5 is in 2012 bij de start van de landelijke rekenconferentie in januari gepresenteerd. Er is een PPON-informeert uitgebracht voor de basisscholen met de belangrijkste uitkomsten. <p>Overige leergebieden</p> <ul style="list-style-type: none"> De publicatie over Burgerschap, gepeild in 2009, is nu gesplitst in twee delen. Het eerste deel is in december 2011 verschenen, het tweede deel zal eind dit jaar worden gepubliceerd. Dat deel gaat alleen over speciale beoordelingstaken die voor dit domein zijn ontwikkeld. Er is een eerste peilingsonderzoek op het terrein van sociaal-emotionele ontwikkeling c.q. sociale competenties (SEC), een sterk aan Burgerschap gerelateerd domein. In het najaar is hierover een conceptrapportage opgesteld. De definitieve rapportage zal in de Balansreeks in het najaar van 2012 openbaar worden gemaakt. <p>JPON</p> <ul style="list-style-type: none"> In mei-juni van dit jaar is de Jaarlijkse Peiling Rekenen en Taal in groep 8 en groep 4 (JPON) voor de vijfde en laatste keer uitgevoerd. De steekproeftrekking voor groep 4 is succesvol verlopen en leverde voldoende scholen op. Vanwege de efficiency is nu aan scholen gevraagd de scoreverwerking zelf ter hand te nemen en in te voeren in een digitaal scoreformulier, dat bij Cito snel kan worden verwerkt. De rapportage van de vierde peiling is in begin 2012 aangeleverd bij de inspectie. Het eigen verslag wordt in september openbaar gemaakt.
Toegekende subsidie 2012	<p>Totaal : € 1.458.898,00</p> <p>Personele kosten: € 1.246.560,00</p> <p>Activiteitenkosten: € 212.338,00</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 1.422.433,32</p> <p>Personele kosten: € 1.232.064,00</p> <p>Activiteitenkosten: € 190.369,32</p>
Verwachte egalisatie	€ 36.464,68

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Expertisecentrum Onderwijskundige Informatietechnologie
Projectcode	Cit/exp-12-02 (verplichtingnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>1. Het in samenwerking met anderen (verder) ontwikkelen en toegankelijk maken van informatiesystemen waarmee bij het onderwijs betrokkenen (o.a. docenten, scholen, ouders, onderwijsorganisaties) informatie kunnen verkrijgen over kenmerken van en de door leerlingen en/of scholen behaalde prestaties op studietoetsen en/of examens.</p> <p><i>Werkzaamheden betroffen het (verder) ontwikkelen van procedures om toetsresultaten vergelijkbaar te maken tussen leidingen van verschillende schooltypen, procedures voor kwaliteitscontrole van vragen, onderzoek naar rapportagevormen voor toetsresultaten waarbij de betreffende vaardigheid in de tijd veranderd en rapportagevormen waarbij diagnostische informatie gewenst is en onderzoek naar procedures om de kwaliteit van toetsen vast te stellen en hierover te rapporteren. Er werd naar aanleiding van verzoeken van bij het onderwijs betrokkenen verder onderzoek gedaan naar verschillende vraagtypen en de scoring van die vraagtypen. Ook werd gewerkt aan de ontwikkeling van een tool voor het verzamelen van kwaliteitsbewijzen van toetsen om daarmee de validiteit te kunnen onderbouwen</i></p> <p>2. Het onderzoek en ontwikkelen van multimedia toetsen voor het beoordelen van competenties van beroepsbeoefenaars. Het betreft hierbij onderzoek naar effectieve methoden om de competenties te beoordelen van docenten en leerlingen in het (beroeps)onderwijs.</p> <p><i>Werkzaamheden betroffen onderzoek naar het gebruik van simulatie bij het vaststellen van competenties. Verder werd onderzoek gedaan naar effectiviteit van verschillende toetsvormen en assessments bij multimediale toetsing.</i></p> <p>3. Disseminatie van het onderzoeks- en ontwikkelingswerk van het expertisecentrum <i>Over bovengenoemde onderzoeken is gerapporteerd op conferenties en worden publicaties en rapporten voorbereid. Ook zijn sommige onderzoeksresultaten rechtstreeks gecommuniceerd met belanghebbenden uit het onderwijsveld. De ontwikkelde software voor kwaliteitsbeoordeling zal ter beschikking worden gesteld aan het onderwijsveld. Vermoedelijk kan deze software in 2013 worden opgeleverd.</i></p>

Toegekende subsidie 2012	Totaal : € 335.000,00 Personele kosten: € 323.200,00 Activiteitenkosten: € 11.800,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 339.581,23 Personele kosten: € 339.069,51 Activiteitenkosten: € 511,72

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Expertisecentrum Psychometrie
Projectcode	Cit/exp-12-03 (verplichtingsnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Voor 2012 zijn de volgende activiteiten gepland.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het (verder) ontwikkelen van psychometrische methoden en technieken waarmee de kwaliteit van meetinstrumenten (toetsen en examens) beter onderzocht en dus bepaald kunnen worden. De werkzaamheden vinden plaats in vier projecten. 2. Het ontwikkelen van software bij de onder punt 1 bedoelde psychometrische methoden en technieken. <p>Realisatie: Er is een onderzoek uitgevoerd naar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het effect van motivatie op toetsresultaten en de consequenties daarvan op equivaleringsprocedures en procedures voor normbepaling. • Adaptief toetsen en de bijbehorende beslisregels • Methoden om verschillen in toetsgedrag te modelleren die worden gevonden tussen groepen leerlingen (DIF) • Methoden om resultaten van toetsen te vergelijken tussen verschillende schooltypen • Nieuwe statische modellen voor het beschrijven en voorspellen van toetsgedrag <p>Ook is er gewerkt aan het updaten van de bestaande software voor psychometrische analyse zodat deze bruikbaar blijft onder moderne besturingssystemen.</p> <p>Tevens is een aantal artikelen voorbereid en gepubliceerd over de nieuwe ontwikkelingen op psychometrisch gebied. Verder is gewerkt aan een aantal manuscripten. Ook zijn over de ontwikkelingen en het onderzoek presentaties aan vakgenoten gegeven.</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Totaal : € 280.000,00</p> <p>Personele kosten: € 276.360,00 Activiteitskosten: € 3.640,00</p>

Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal	: € 282.946,77
	Personele kosten:	€ 282.240,00
	Activiteitenkosten:	€ 706,77

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██████████ Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Expertisecentrum Kennis- en informatiecentrum (KIC)
Projectcode	Cit/exp-12-04 (verplichtingnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Het project omvat de volgende werkzaamheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het via de website Toetswijzer toegankelijk maken en beschikbaar stellen van kennis en informatie over toetsen, examens, psychometrie, assessment en kwaliteitszorg. 2. De rubriek Toetsgids binnen Toetswijzer uitbreiden met beschrijvingen en beoordelingen door deskundigen van zowel toetsen van Cito en andere organisaties/uitgeverijen. <p>Het onderhouden van de website is een continue activiteit die vooral bestaat uit het continu rapporteren over nieuwe zaken op het gebied van toetsen en examineren en het bijhouden van bestaande en inrichten van nieuwe rubrieken. In de tweede helft van het jaar zal nagegaan worden welke toetstechnische en psychometrische begrippen op wikipedia vermeld worden. Waar nodig zullen deze worden aangevuld of zal een link met Toetswijzer worden gecreëerd.</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Totaal : € 146.000,00</p> <p>Personele kosten: € 136.416,00 Activiteitenkosten: € 9.584,00</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 146.118,00</p> <p>Personele kosten: € 146.118,00 Activiteitenkosten: € 0,00</p>

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	SLOA-bezoeken en tariefverschillen Curaçao-St. Maarten-Aruba
Projectcode	Cit/exp-12-05 (Verplichtingsnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>In 2012 zijn geen activiteiten voor Aruba uitgevoerd. Voor Curaçao zijn de volgende scholingen en ondersteunende activiteiten uitgevoerd in 2012:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Train-de-trainers: 3° en 4° fase ETE, met als doel eigen capaciteit op te bouwen. Het laatste onderdeel van dit project "Coaching" moet in het laatste kwartaal van 2012 of het eerste kwartaal van 2013 nog uitgevoerd worden. - Ondersteuning Cesuur- en normvaststelling Centrale Examens 2012 - Ondersteuning SBO Screeningsactiviteiten AKB. Is gestart in april en loopt tot het eind van het jaar. - EFO 2012 Analyses & Rapportages inclusief training nieuwe Psychometricus in ETE dienst - Screenen Eindtermen Naturalisatietoets - EFO IJking zal in het laatste kwartaal van 2012 uitgevoerd worden. - Ontwikkeling examens VSBA Techniek Metaal. Is gestart in augustus 2012 en moet afgerond zijn in maart 2013. <p>Voor St. Maarten zijn de volgende activiteiten gestart:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Train-de-trainers traject. De laatste, vierde fase is begin 2012 uitgevoerd. - Enkele collega's van De dienst Examens St. Maarten zullen waarschijnlijk in oktober naar Cito komen voor een training. <p>In 2012 hebben de volgende bezoeken plaatsgevonden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Haroon Rashid & Mr Rana Riaz Saeed van het instituut National Testing Services (NTS) uit Pakistan. Zij zijn geïnformeerd over CBT's en CAT products, School-leaving examinations en Pending issues. (januari) • Delegatie Italiaanse schoolleiders (30 personen). Zij hebben een school bezocht en zijn geïnformeerd over het LOVS binnen het VO en over het gebruik van de Eindtoets Basisonderwijs. (maart) • Dr. Anne Looney en Mr Aidan Farrel van het instituut National Council for Curriculum and Assessment uit Ierland. Zij hebben presentaties gekregen over Cito's Student Monitoring system, Assessment in Dutch secondary education en in Competence assessment and portfolio (januari) • Mr Wong, Deputy Director General & Mr Chua, officer from Ministry of Education of Singapore. Zij wilden meer

	<p>informatie over: Computer based national exams, Psychometry and e-assessment, Cito's integrated test software and Cito's Student Monitoring system. (mei)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delegatie (4 personen) uit Rusland. Ms Elena Kardanova met 3 studenten. Zij komen bij Cito terecht via CICED. Hun interesse lag bij: CAT en e-learning, Benchmarks validation en Questionnaire development. (april) • Delegation from Matopma; Taiwan Normal University (3 personen). Zij hebben presentaties gehad over: Final examinations and classical test theory, Dutch final examination system; Final examinations in the Netherlands: current issues and developments and School exams. (juli) • Twee dames van de State Islamic University of Jakarta, Indonesië. Discussie over onderwijs in Indonesië. (april) • Twee groepen uit Indonesië van het Center for Education Quality een onderdeel van het Ministerie van Onderwijs uit Jakarta. (oktober)
Toegekende subsidie 2012	<p>Totaal : € 50.000,00</p> <p>Personele kosten: € 9.702,00 Activiteitenkosten: € 40.298,00</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 50.000,00</p> <p>Personele kosten: € 13.850,00 Activiteitenkosten: € 36.150,00</p>

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Olympiade
Projectcode	Cit/exp-12-06 (verplichtingsnummer 61500-101384)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De doelstellingen van de olympiade zijn behaald. Bij Aardrijkskunde is er een nationale olympiade ontwikkeld. Bij Natuurkunde, biologie en scheikunde is meegewerkt aan de constructie van opgaven voor de respectievelijke olympiades. Voor de Olympiade is materiaal ontwikkeld onder leiding van een Cito toetsdeskundige. Ten slotte bekleedt een Cito toetsdeskundige de positie van secretaris van de wiskunde olympiade. De wiskunde olympiade mag zich (mede door de IMO van vorig jaar) verheugen in een groeiende belangstelling. Dit voorjaar deden ruim 5500 leerlingen mee. Op de internationale olympiade presteerde Nederland dit jaar zeer goed. Mede door een goede voorbereiding, was Nederland het beste West-Europese land.
Toegekende subsidie 2012	Totaal : € 45.377,00 Personele kosten: € 42.336,00 Activiteitenkosten: € 3.041,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 75.925,60 Personele kosten: € 71.097,00 Activiteitenkosten: € 4.828,60

W.SLOA
Artikel 6 - 2 - b

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██ Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Aanvullende kosten (BTW) Constructiegroepen productie centrale examens vmbo en havo/vwo
Projectcode	Cit/6.2b-7-16 (verplichtingnummer 61500-46172)
Realisatie van het project per 1 september 2012	In het kader van de vraagconstructie voor de examens vmbo, havo en vwo worden docenten ingezet voor de volgende activiteiten: Verzamelen uitgangsmateriaal Constructie vragen en correctievoorschriften Verzorgen van try-outs De inzet vindt o.a. plaats via detachering vanuit de scholen / schoolbesturen. Deze inzet werd in voorgaande jaren door de fiscus gezien als 'het verlenen van diensten' waarover BTW verschuldigd is. Cito was verplicht deze BTW te betalen aan de scholen/schoolbesturen. De BTW wordt op declaratiebasis betaald aan de scholen die constructiegroepsleden leveren. De scholen sturen onregelmatig rekeningen voor de BTW in. Het is mogelijk dat scholen de BTW uit voorgaande jaren nog claimen. Daarom wordt dit project in 2012 en 2013 voortgezet.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011 : € 46.118,44 Activiteitenkosten: € 46.118,44
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 0,00 Activiteitenkosten: € 0,00
Verwachte egalisatie	€ 46.118,44

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	ESLC (European Survey on Language Competences) Nederland
Projectcode	Ci/6.2b-8-24 (verplichtingnummer 61500-52155)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Het Internationale rapport van ESLC is in concept in februari aangeboden aan de EC in Brussel. Het team van ESLC nationaal is in maart gestart met het schrijven van het Nationale rapport. De 1 ^{ste} druk is in juni 2012 naar de opdrachtgever, het Ministerie van Onderwijs, gestuurd. In overleg met de opdrachtgever wordt een 2 ^{de} druk van het rapport gemaakt met vergelijkingen tussen alle landen die Engels en Duits hebben getoetst. Deze 2 ^{de} druk zal in september 2012 opnieuw naar het Ministerie gestuurd worden. Op verzoek van de opdrachtgever zal in 2012 een extra rapport voor de scholen geschreven worden. Dit rapport zal uit het budget van ESLC Nationaal gefinancierd worden. Nader overleg met OCW over de besteding van de verwachte egalisatie volgt.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011 : € 240.780,37 Egalisatie 2012 : € 75.750,00 Totaal: € 316.530,37 Personele kosten: € 72.000,00 Activiteitenkosten: € 3.750,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 143.800,00 Personele kosten: € 132.300,00 Activiteitenkosten: € 11.500,00
Verwachte egalisatie	€ 172.730,37

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Ontwikkeling Cito Leerling- en onderwijsvolgsysteem voor het speciaal (basis)onderwijs
Projectcode	Cit/6.2b-10-16 (Verplichtingnummers 50500-555041)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Voor de afronding van de ontwikkeling van aangepaste leerlingvolgsystemen voor het speciaal (basis)onderwijs heeft in januari 2012 een digitaal proeftoetsonderzoek plaatsgevonden voor Begrijpend lezen, Rekenen-Wiskunde, Spelling (werkwoorden en niet werkwoorden). Omdat er te weinig leerlinggegevens waren is in juni 2012 nogmaals een proefonderzoek plaatsgevonden.</p> <p>Ondanks een geringe deelname van de scholen in juni is er nu voldoende inzicht in de kwaliteit en geschiktheid van de opgaven voor speciale leerlingen. Er komt een uitgave van de digitale toetsen.. Daarmee is de opdracht voor de ontwikkeling van aangepaste Cito Leerling- en Onderwijs volgsystemen voor het speciaal (basis) onderwijs afgerond. Blijft over de evaluatie van de volgsystemen.</p> <p>In het voorjaar van 2013 zal via een monitorexport uit het computerprogramma gekeken worden of er voldoende gegevens zijn voor een positieve COTAN-beoordeling.</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Nog te ontvangen voorschot: € 100.000,00 Hiervan gerealiseerd in 2011: € 70.427,92</p> <p>Beschikbaar voor 2012 : € 29.572,08</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 68.164,45</p> <p>Personele kosten: € 67.608,05 Activiteitenkosten: € 556,40</p>

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie: : Telefoonnummer :
Projectnaam	Evaluatie onderbouw en tweede fase VO
Projectcode	Cit/6.2b-10-47 (Verplichtingnummer 61500-62094)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Dit project wordt in samenwerking met Gion uitgevoerd. Conform afspraak met de opdrachtgever is in december een concept rapport opgeleverd waarin de examenresultaten voor en na invoering van de tweede fase met elkaar worden vergeleken. Begin 2012 zijn de rapporten voor dit project opgeleverd. De laatste fase van het project bestaat uit de (wetenschappelijke verslaglegging) over de gehanteerde procedures. Hiervoor is een manuscript in voorbereiding voor technisch onderzoeksrapport.
Toegekende subsidie 2012	Toekenning 2012 : € 12.250,00 Egalisatie 2011 : € <u>5.176,95</u> Totaal: € 17.426,95
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 17.548,21 Personele kosten: € 17.493,00 Activiteitenkosten: € 55,21

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	PISA 2012 (Programme for International Student Assessment)
Projectcode	Cit/6.2b-10-60 (Verplichtingsnummer 61500-70134)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>De volgende werkzaamheden zijn tot september 2012 gerealiseerd:</p> <p>Hoofdonderzoek: toetsafname</p> <ul style="list-style-type: none"> - In januari – februari zijn alle toetsinstrumenten en vragenlijsten gereed gemaakt voor de afname. - De toets is bij 184 scholen afgenomen in de periode maart – april 2012. - De computerafname is bij ongeveer 150 scholen afgenomen in dezelfde periode. <p>Hoofdonderzoek: gegevensverwerking</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de periode april – mei zijn alle toetsboekjes gecorrigeerd volgens de procedure die is beschreven in de handleiding van het PISA-consortium. - Na de correctie en codering van de toetsboekjes is alle data ingevoerd in het computerprogramma KeyQuest. - In de periode juli – augustus heeft op verzoek van het consortium data-cleaning plaatsgevonden. <p>Voortgang</p> <p>De voorbereidingen voor het hoofdonderzoek zijn volgens planning uitgevoerd. De werving van de scholen is zeer moeizaam verlopen. Na overleg met de opdrachtgever is besloten tot twee acties: 1) de computertoets is optioneel gemaakt (om zo de afnametijd te verkorten) en 2) vanuit de VO-raad is een mailactie opgezet om het belang van PISA te benadrukken.</p> <p>Risico's</p> <p>Het optioneel stellen van de computertoets kan tot gevolg hebben dat er te weinig data komen dan dat de data niet voldoende representatief zijn met als gevolg dat de Nederlandse gegevens voor dit deel van de toets niet in de internationale database terecht komen. Dit risico is bekend bij de opdrachtgever. Afhankelijk van de kwaliteit van de data, is het wel mogelijk een rapport op nationaal niveau te publiceren.</p>

Toegekende subsidie 2012	<p>Totaal : € 651.081,00 (- € 58.123,16 = € 592.957,84)</p> <p>Personele kosten: € 212.392,00 Activiteitenkosten: € 438.689,00</p> <p>Een deel van het budget van 2012 (€ 58.123,16) is al benut in 2011. De verwachting is dat dit gedurende de looptijd van het project (t/m december 2013) weer gecorrigeerd wordt.</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 557.536,81</p> <p>Personele kosten: € 209.361,75 Activiteitenkosten: € 348.175,06</p>
Verwachte egalisatie	€ 35.421,03

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██████████ Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Centraal ontwikkelde examens taal en rekenen mbo niveau (1), 2 en 3: voorbeeldexamens 2F
Projectcode	Cit/6.2b-10-65 (Verplichtingsnummer 61200-19327)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Dit project is gestart in 2010.</p> <p>Van 16 tot en met 28 januari 2012 vond de afname van de pre-pilotexamens 2F plaats.</p> <p>Er heeft eind januari een scholingsbijeenkomst plaats gehad voor de vaststellingscommissies, waar Cito in heeft geparticipeerd. Ten behoeve van de normering en de evaluaties zijn de digitale enquêtes verwerkt, die zijn gehouden onder de deelnemers, examensecretarissen, systeembeheerder en docenten.</p> <p>In maart vond een door CvE georganiseerde evaluatiebijeenkomst plaats voor alle contactpersonen van de instellingen. Hierin heeft Cito geparticipeerd.</p> <p>Begin april zijn de voorbeeldexamens 2F naar de scholen gestuurd. In mei 2012 is de beleidsrapportage pre-pilotexamens 2F aan CvE gestuurd, ten behoeve van bespreking in de Stuurgroep.</p> <p>Vanaf januari is er regelmatig overleg geweest met CvE, OCW en de MBO-raad binnen de werkgroep, het ICT-overleg en het CCC-overleg.</p> <p>In december 2012 wordt dit project afgesloten.</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Nog te ontvangen voorschot volgens toekenningsbrief € 89.699, ontvangst in juli 2012. Is inmiddels ontvangen.</p> <p>Van dit voorschot is € 31.555,37 in 2011 reeds gerealiseerd.</p> <p>Totaal beschikbaar 2012: € 58.143,63</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 58.143,63</p> <p>Personele kosten: € 45.609,84</p> <p>Activiteitenkosten: € 12.533,79</p>

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Centraal ontwikkelde examens taal en rekenen mbo 4: Pilotexamens 3F
Projectcode	Cit/6.2b-10-66 (Verplichtingnummer 61200-19324)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Dit project is gestart in december 2010.</p> <p>Begin januari 2012 zijn de packages met de examens naar de scholen gestuurd ten behoeve van de afnames van de pilotexamens 3F. Het ging om 10 varianten voor Nederlandse taal en 10 varianten voor rekenen 3F. Deze eerste afnameperiode in 2012 liep van 23 januari tot 12 februari 2012.</p> <p>Na de afnameperiode zijn de enquêtes verwerkt. De hieruit verkregen informatie werd gebruikt bij de normering en de evaluatie. Begin maart zijn de schoolrapportages verstuurd.</p> <p>In maart is op de website van Cito het inschrijfformulier gezet ten behoeve van de aanmeldprocedure voor juni 2012.</p> <p>Eind maart vond er een evaluatiebijeenkomst plaats, georganiseerd door CvE. Hier heeft Cito in geparticipeerd.</p> <p>Begin april zijn de voorbeeldexamens 3F naar de scholen gestuurd. Naar aanleiding van geconstateerde technische problemen tijdens de januariafname is een patch ontwikkeld: Examentester 2.9.11. Deze is in mei naar de scholen verstuurd in verband met de afnames in juni.</p> <p>Eind mei zijn de packages naar die scholen gestuurd, die zich hadden aangemeld voor de juni-afnames. Het ging hierbij om 5 varianten voor Nederlandse taal en 5 varianten voor rekenen.</p> <p>In juni vonden de standaardsetting-bijeenkomsten plaats.</p> <p>De tweede afnameperiode van de pilotexamens 3F liep van 4 juni tot 23 juni 2012. Na de afnameperiode zijn de enquêtes verwerkt. De hieruit verkregen informatie werd gebruikt bij de normering en de evaluatie. In juli zijn de schoolrapportages verstuurd.</p> <p>In september wordt de beleidsrapportage over de tweede afnameperiode gepubliceerd.</p> <p>Er is regelmatig overleg met CvE, OCW en MBO-raad in de bijeenkomsten van de werkgroep, het ICT- en CCC-overleg. Ook vinden er regelmatig zowel interne als externe overleggen plaats ihkv de doorlopende leerlijnen.</p> <p>Dit project wordt in oktober 2012 beëindigd.</p>
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011 : € 338.889,50

Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal	: € 338.889,50
	Personele kosten:	€ 307.175,47
	Activiteitenkosten:	€ 31.714,03

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██████████ Telefoonnummer : ██████████
Projectnaam	Onderzoek naar een andere weging SE / CE
Projectcode	Cit/6.2b-11-17 (Vervolg op Cit/6.2b-9-17 en Cit/6.2b-10-17) (Verplichtingnummers 61500-83847, -83848 en -83849)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De aanvullende analyses zijn afgerond en het finale concept is ter goedkeuring aan de opdrachtgever voorgelegd. Na goedkeuring kan het project worden afgerond met publicatie van het rapport.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011 : € 2.373,95
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 2.373,95 Personele kosten: € 2.168,25 Activiteitenkosten: € 205,70

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	PISA 2009 aanvullend onderzoek
Projectcode	Cit/6.2b-11-21 (Verplichtingsnummer 61500-82043)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Eén hoofdstuk van het eindproduct (een boekje dat naar alle VO-scholen wordt gestuurd) zal gaan over een vergelijking van leesvaardigheid in het Nederlandse voortgezet onderwijs en het PISA-raamwerk voor leesvaardigheid. Een tweede hoofdstuk gaat over leesmotivatie en de relatie tussen contextfactoren en de leesvaardigheid van leerlingen. Een ander hoofdstuk zal gaan over laaggeletterdheid in Nederland. De resultaten hiervan worden ook gepresenteerd door de stichting 'Lezen & Schrijven' tijdens de Week van de Alfabetisering in september 2012. Een vierde hoofdstuk betreft sterktes en zwaktes van Nederlandse leerlingen wat betreft leesvaardigheid en een vijfde hoofdstuk betreft trends in leesvaardigheid. Het project heeft iets vertraging opgelopen, waardoor de oplevering van het gehele boekje (met ±5 hoofdstukken) in overleg met OCW in september 2012 zal zijn. Het boekje wordt in oktober 2012 gedrukt en verzonden.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 8-21: € 30.887,71 Egalisatie 11-21: € 80.000,00 Totaal Egalisatie € 110.887,71 Deze egalisatie is exclusief het nog te ontvangen bedrag volgens toekenningsbrief à € 17.000. Totaal beschikbaar in 2012: € 127.887,71 Per abuis heeft Cito € 63.570,50 teveel ontvangen. Daadwerkelijk beschikbaar: € 64.317,21
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 56.716,00 Personele kosten: € 48.216,00 Activiteitenkosten: € 8.500,00
Verwachte egalisatie	€ 71.171,71 (inclusief teveel ontvangen à € 63.570,50)

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██████████ Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Vervolg onderzoek tweede correctie centrale examens
Projectcode	Cit/6.2b-11-34 (vervolg van Cit/6.2b-9-34) (Verplichtingnummers 61500-83847, - 83848 en - 63849)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Voor een gedetailleerde beschrijving van de te leveren producten en prestaties voor heel 2011 zij verwezen naar het betreffende Subsidieverzoek SLOA 2011. Hier wordt de realisatie van het project per 1 september 2012 vermeld. In 2012 zijn de afrondende evaluaties van de extra vergelijkende correcties uitgevoerd en is een verslag geschreven. Dat is besproken met vertegenwoordigers uit het veld, het CvE en het ministerie. Publicatie van een deel van het onderzoek is voorbereid. Het onderzoek wordt hiermee voorlopig afgerond.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011 : € 30.960,42
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 42.395,00 Personele kosten: € 23.595,00 Activiteitenkosten: € 18.800,00

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Verbeterprogramma Caribisch Nederland Expertise en Toetsen
Projectcode	Cit/6.2b-11-38 (vervolg van Cit6.2b-9-38) (Verplichtingnummer 61200-21440)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Toetsafnames In de periode januari - mei zijn de Toetsen 1, 2 en 3 van het VAS op de drie eilanden afgenomen. Toets 1 en 2 zijn in schooljaar 2011 - 2012 vernieuwd. De taken Rekenen-Wiskunde van het niveau vmbo-bb zijn voor de eilanden St. Eustatius en Saba vertaald in het Engels.</p> <p>Rapportages De leerlingrapportages van de toetsen die afgenomen zijn op Bonaire en St. Eustatius zijn verstuurd naar de betreffende scholen. De leerlingrapportages van de toetsen die afgenomen zijn op Saba worden begin september verstuurd.</p> <p>Bekostiging Met OCW is afgesproken de scholen nog te voorzien van antwoordbladen voor Toets 0. Deze toets moet in september afgenomen worden. Hierna zullen de scholen bericht krijgen dat zij in de toekomst uit hun eigen budget de antwoordbladen en scoringservices moeten bekostigen.</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Toegekende subsidie 2012: € 35.663,74</p> <p>Nog te ontvangen voorschot volgens toekenningsbrief € 14.770,25, ontvangst na eindrapportage 2011.</p> <p>Van dit voorschot is € 3.941,81 in 2011 reeds gerealiseerd.</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 30.816,00</p> <p>Personele kosten: € 18.816,00</p> <p>Activiteitenkosten: € 12.000,00</p>
Verwachte egalisatie	€ 4.847,74

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██████████ Telefoonnummer: ██████████
Projectnaam	Meting taal en rekenen
Projectcode	Cit/6.2b-11-41 (Verplichtingnummer 50500-683893)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>In het voorjaar 2011 zijn gegevens verzameld in het kader van de Meting taal en rekenen 2011. Dit betrof de volgende toetsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eindtoets Basisonderwijs • Proeftoetsen leerlingvolgsysteem SO en SBO • Diagnostische toetsen taal en rekenen (afgenomen in VO en mbo) • Pilot Rekentoets VO • Pre-pilot COE 3F mbo-4 <p>In juni 2011 is gestart met het analyseren van de gegevens. De analyse is uitgevoerd om antwoord te kunnen geven op de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In hoeverre kan de populatie die aan de toetsen heeft deelgenomen beschouwd worden als een representatieve steekproef? • Welk deel van de PO-, VO- en mbo-leerlingen (per leerjaar) beheerst niveau 1F, 2F en 3F? • Hoe verhouden de prestaties van verschillende deelpopulaties in de sectoren zich tot elkaar? • Hoe kunnen eventuele verschillen in resultaten van metingen binnen één en dezelfde sector verklaard worden? • Is er een bepaalde ontwikkeling in de prestaties van leerlingen ten opzichte van vorige jaren? <p>De resultaten van de analyses zijn neergelegd in een verslag dat volgens afspraak op 1 april 2012 is aangeleverd bij OCW (eerste concept). In augustus 2012 is de naar verwachting definitieve versie bij OCW ingediend.</p>
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011 : € 27.486,01
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 28.077,82 Personele kosten: € 27.562,50 Activiteitenkosten: € 515,32

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling								
Contactpersoon	Naam : _____ Functie : _____ Telefoonnummer: _____								
Projectnaam	TEO2 -Toetsen voor Evaluatie Onderwijstijdverlenging-3								
Projectcode	Cit/6.2b-11-63 (Vervolg op Cit6.2b- 10-59 en 10-63) (verplichtingnummer 50500-685662)								
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Doel van dit project is het leveren van toetsen voor het project Onderwijstijdverlenging ten behoeve van de evaluatie op het septembermoment. Het project sluit aan op het een eerdere aanvraag ten behoeve van project Onderwijstijdverlenging (Cit/6.2b-10-59 en 10-63).</p> <p>Om leerlingen tussen scholen goed te kunnen vergelijken worden de CITO LOVS toetsen geleverd. De controlescholen krijgen de beschikking over de voor het project gewenste LOVS-toetsen.</p> <p>Zowel de interventiescholen als de controlescholen hebben het reken en begrijpend lezen gedeelte van de Entreetoetsen en bijbehorende rapportages ontvangen. De reguliere LOVS toetsen begrijpend lezen en rekenen-wiskunde zijn voor het schooljaar 2011-2012 op het medio- en eind-moment afgenomen.</p> <p>In september 2012 worden de aangepaste Entreetoetsen opnieuw afgenomen. TIER heeft gezorgd voor een centrale inventarisatie van het benodigde materiaal. In week 36 worden deze toetsen geleverd. Deze toetsen worden in week 37 t/m 39 afgenomen (ongeveer 2900 leerlingen).</p>								
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Egalisatie 10-63</td> <td style="text-align: right;">€ 1.314,51</td> </tr> <tr> <td>Nog te ontvangen 10-63</td> <td style="text-align: right;">€ 12.339,00</td> </tr> <tr> <td>Nog te ontvangen 11-63</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 24.068,00</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 37.721,51</td> </tr> </table>	Egalisatie 10-63	€ 1.314,51	Nog te ontvangen 10-63	€ 12.339,00	Nog te ontvangen 11-63	<u>€ 24.068,00</u>	Totaal	€ 37.721,51
Egalisatie 10-63	€ 1.314,51								
Nog te ontvangen 10-63	€ 12.339,00								
Nog te ontvangen 11-63	<u>€ 24.068,00</u>								
Totaal	€ 37.721,51								
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 32.127,53</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 17.404,50</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 14.723,03</td> </tr> </table>	Totaal	: € 32.127,53	Personele kosten:	€ 17.404,50	Activiteitenkosten:	€ 14.723,03		
Totaal	: € 32.127,53								
Personele kosten:	€ 17.404,50								
Activiteitenkosten:	€ 14.723,03								
Verwachte egalisatie	€ 5.593,98								

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Sets referentie-opgaven voor toetsen Taal en Rekenen
Projectcode	Cit/6.2b-11-69 (Verplichtingsnummer 50500-683763)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Het project referentiesets heeft vertraging opgelopen, door een beperkte deelname van scholen tijdens de afname in maart/april en doordat de expertgroepen aanvullende opgavenconstructie noodzakelijk vonden. Hierdoor is een aangepast tijdpad vastgesteld met oplevering in de zomer van 2013 en afname van het materiaal in het voorjaar van 2013. Tevens is er een aanvullend plan gemaakt voor de productie van een ankerset voor rekenen 1S.</p> <p>Naar verwachting ontstaat dit jaar een egalisatie van € 69.620,82. De benodigde middelen om het project in 2013 af te ronden bedragen echter naar verwachting € 251.514,-. Als we er vanuit gaan dat de eerder genoemde € 130.261,00 uit addendum 2 beschikbaar komen en er 15% synergievoordeel valt te behalen tussen referentiesets en het project voor de constructie van een ankertoets 1S (€ 23.379,75), moet er rekening gehouden worden met een tekort op de begroting van € 28.252,43.</p>
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011: € 160.435,72 Personeelskosten: € 284.328,00 <u>Activiteitenkosten: € 409.724,00</u> Totaal: € 854.487,72
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 784.866,90 Personele kosten: € 642.575,25 Activiteitenkosten: € 142.291,65
Verwachte egalisatie	€ 69.620,82

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Centraal ontwikkelde examens Taal en Rekenen mbo: pilotexamens 2F en 3F
Projectcode	Cit/6.2b-11-70 (Verplichtingsnummer 61200-21530)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Dit project is gestart in 2011.</p> <p>De ontwikkeling van items voor de afnames van de pilotexamens 2F en 3F in het schooljaar 2012-2013 is gecontinueerd. De packages ten behoeve van de afnameperiodes in het najaar van 2012 worden in oktober naar de scholen gestuurd.</p> <p>Er is een nieuwe rapportagesysteem ontwikkeld in Testreporter. Tijdens de juni-examens 2012 van 3F is hiermee schaduw gedraaid. Naar verwachting zal Testreporter bij de november-afnames bij een deel van de scholen uitgetest worden. Naast een ander rapportagesysteem vindt er ook een andere wijze van distributie plaats namelijk via de Cito-portal. De ontwikkeling hiervan heeft in het eerste half jaar plaatsgevonden en zal in het najaar van 2012 worden uitgetest op enkele scholen.</p> <p>Er is een nieuwe versie van Examentester ontwikkeld, Examentester 2.10, die in september naar de scholen wordt gestuurd.</p> <p>Ten behoeve van een verkorting van de doorlooptijd tussen de afname en de uitlevering van de schoolrapportages wordt er gewerkt aan het verder automatiseren van de verwerking van de afnamedata. Ook dit zal tijdens de najaarsafname 2012 in werking treden.</p> <p>Gedurende het hele traject is er regelmatig afstemmingsoverleg met externe partijen als CvE, OCW en de MBO-raad. Daarnaast vindt er intern afstemmingsoverleg plaats ihkv doorlopende leerlijnen en de rekentoets VO.</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Egalisatie 2011: € 2.562.260,02</p> <p>Nog te ontvangen 2012: € <u>711.058,00</u></p> <p>Totaal beschikbaar 2012: € 3.273.318,02</p>

Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 3.072.347,97 Personele kosten: € 2.559.606,25 Activiteitenkosten: € 512.741,72
Verwachte egalisatie	€ 200.970,05

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnumr.
Projectnaam	National Coördinator ATC21S
Projectcode	Cit/6.2b-11-73 (Verplichtingnummer 61500-90448)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Voor 2012 stonden de volgende activiteiten gepland:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deelname aan laatste NPM-meeting (begroot: 3 dagen) - bijdrage aan eindpublicatie (begroot: 9 dagen) - algemeen / overleg (incl. met OCW): 3 dagen <p>Totale inzet: 15 dagen.</p> <p>In de loop van 2012 zijn deze werkzaamheden als volgt uitgewerkt en geherformuleerd door het consortium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - NPM meeting in Vancouver: 4 dagen - bijdragen aan eindpublicatie: 3 dagen, met daaraan gekoppeld bijdragen aan presentaties van het project tijdens het ITC-congres in Amsterdam, juli 2012, dat tevens gold als extra, definitief afsluitende NPM-bijeenkomst van alle deelnemende landen: 2 dagen - vertaling/herziening van nieuwe opdrachten: 1 dag - overleg: 2 dagen. <p>Tevens is gevraagd de door het project in het Engels ontwikkelde docentmaterialen voor gebruik van de CPS-opdrachten in school te vertalen in het Nederlands. Besloten is de resterende uitvoeringsuren hiervoor in te zetten in de vorm van een vertaalopdracht door een professioneel vertaalbureau. Vanuit ATC21S is gevraagd in augustus/september nog extra trials uit te voeren op scholen in Nederland. Hieraan zal geen medewerking worden verleend</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Egalisatie 2011: € 8,17</p> <p>Nog te ontvangen bedrag volgens toekenningsbrief € 20.000,00</p> <p>Totaal beschikbaar 2012: € 20.008,17</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 20.140,00</p> <p>Personele kosten: € 17.640,00</p> <p>Activiteitenkosten: € 2.500,00</p>

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	LOVS-BES 2011-2012
Projectcode	Cit/6.2b-11-74 (Verplichtingsnummer 61200-20391)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Toetsafnames In januari en mei zijn de aangepaste toetsen volgens planning afgenomen. De scholen hebben rapportages van hun resultaten ontvangen. Cito onderzoekt op basis van deze resultaten de mogelijkheid van een aparte normering voor Caribisch Nederland die in de toekomst naast de bestaande (Europees) Nederlandse normering gebruikt kan worden.</p> <p>Evaluatiebijeenkomst In augustus zijn op twee locaties in Caribisch Nederland evaluatiebijeenkomsten gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten zijn zowel de praktische als de inhoudelijke aspecten van de toetsafname met de scholen besproken. De uitkomsten van de bijeenkomsten worden door Cito meegenomen in het adviesrapport over het gebruik van de LOVS-toetsen dat in september 2012 aan OCW wordt opgeleverd.</p>
Toegekende subsidie 2012	<p>Egalisatie 2011 : € 33.658,01 Nog te ontvangen in 2012 : € 42.965,60 <u>Toegekende subsidie 2012: € 121.594,00</u></p> <p>Totaal beschikbaar 2012 : € 198.217,61</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 172.125,98</p> <p>Personele kosten: € 136.787,00 Activiteitenkosten: € 35.338,98</p>
Verwachte egalisatie	€ 26.091,63

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Toetswijzercommissies Taal en Rekenen en Wereldoriëntatie
Projectcode	Ci/6.2b-11-76 (Verplichtingsnummer 62500- 93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>CvE heeft toetswijzercommissies Taal en Rekenen, en Wereldoriëntatie ingesteld die de concept toetswijzers zullen ontwikkelen voor de verplichte centrale eindtoets PO. In 2012 hebben in totaal 15 bijeenkomsten plaatsgevonden waaraan telkens een toetsdeskundige van Cito als adviseur heeft deelgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6 bijeenkomsten Taal; - 5 bijeenkomsten Rekenen; - 4 bijeenkomsten Wereldoriëntatie. <p>De toetsdeskundigen zijn na elke bijeenkomst nagegaan of het besprokene inhoudelijke consequenties heeft voor de huidige toetsen en hebben geïnventariseerd of er voorbeeldopgaven voorhanden zijn die in de toetswijzer ter illustratie opgenomen kunnen worden.</p> <p>De toetswijzercommissies hebben de concept toetswijzers opgeleverd voor Taal, Rekenen en Wereldoriëntatie.</p>
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011 : € 33.615,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 46.400,65</p> <p>Personele kosten: € 46.150,65</p> <p>Activiteitenkosten: € 250,00</p>

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Ontwikkelen voorbeeldexamens bij de nieuwe examenprogramma's wiskunde, en het opleveren van de definitieve syllabi natuurkunde, scheikunde en biologie
Projectcode	Cit/6.2b-11-77 (Vervolg op Cit/6.2b-10-33) (Aanvulling hierop is Cit/6.2b-11-33) (Verplichtingnummer 62500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Voor wiskunde zijn alle voorbeeldopgaven en voorbeeldexamens opgeleverd. De definitieve syllabi voor natuurkunde, scheikunde en biologie havo en vwo zijn gereed en gepubliceerd op de website van CvE.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011 : € 5.880,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 5.897,86 Personele kosten: € 5.880,00 Activiteitenkosten: € 17,86

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Vorbereiding van de pilots toegevoegde waarde/leerwinst
Projectcode	Cit/6.2b-11-79 (verplichtingnummer 50500-683776)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Cito is in 2011 gestart met de ontwikkeling van een maat voor leerwinst en is betrokken bij de pilots op de scholen. In het najaar van 2011 zijn de activiteiten in het kader van de voorbereidingen voor de pilots gedeeltelijk uitgevoerd. Dit omdat de verdere verduidelijking van de kaders van het onderzoek pas begin 2012 in overleg met de opdrachtgever heeft plaatsgevonden. Daarom heeft Cito begin 2012 de volgende activiteiten uitgevoerd/afgerond:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ontwikkeling van eenvoudige rapportage voor de scholen in de pilot; - afronding gereedmaken van een dataset t.b.v. analyses; - analyses uitgevoerd om de maat voor leerwinst te berekenen (z-scores) voor de toetsen Rekenen-Wiskunde (nieuw), Spelling (nieuw) en begrijpend lezen (nieuw); - deelgenomen aan de projectgroepvergaderingen, waarin afstemming van de werkzaamheden plaatsvindt; - deelgenomen aan schoolbezoeken in het kader van de intake; - afstemming met andere instituten (UT, GION en CED-groep over de praktische invulling van de pilots.
Toegekende subsidie 2012	<p>Egalisatie 2011: € 12.540,60</p> <p>Nog te ontvangen volgens toekenningsbrief € 10.430</p> <p>Totaal beschikbaar 2012: € 22.970,60</p>
Geraamde realisering per 31 december 2012	<p>Totaal : € 31.588,54</p> <p>Personele kosten: € 31.017,00</p> <p>Activiteitenkosten: € 571,54</p>

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer
Projectnaam	Cito bijdrage aan project vernieuwing beroepsgerichte programma's in het vmbo 2011-2012
Projectcode	Cit/6.2b-11-80 (Verplichtingnummer 61500-91543)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De besprekingen voor de herziening van de examenprogramma's voor de beroepsgerichte vakken zijn in volle gang.. Cito levert in 2012 een bijdrage in de regiegroep, de drie sectorvernieuwingscommissies en de gelieerde werkgroepen.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 2011: € 123.572,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 123.572,00 Personele kosten: € 122.572,00 Activiteitenkosten: € 1.000,00

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Ondersteuning scholen bij de implementatie van digitale centrale examens
Projectcode	Cit/6.2b-12-02 (vervolg op Cit/6.2b-10-02 en Cit/6.2b-11-02) (Verplichtingnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>(De werkzaamheden van dit project zijn uitgevoerd in samenhang met het vervolg van de iet ondersteuningswerkzaamheden van project Cit/6.2b-11-02)</p> <p>In 2012 zijn tot 1 september de volgende activiteiten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - openstelling ict-examenhelpdesk voor scholen - beantwoorden van vragen van de scholen op technisch en organisatorisch gebied ten aanzien van digitale examens (zowel telefonisch als via email) - uitvoeren ondersteunende werkzaamheden in het kader van de uitvoering van de systeemcheck door scholen (o.a. verstrekken benodigde materialen, analyseren afnamegegevens, verzorgen online individuele terugkoppeling systeemcheck-resultaten via een webpagina voor scholen) - uitvoeren onderhoud en beheer website met informatie over digitale examens voor scholen - periodiek bevragen van scholen over het functioneren van de examenhelpdesk via online enquêtes <p>Zowel de support aan scholen, de opzet van de systeemcheck, als de inhoud van de voorlichtingsmaterialen heeft in nauwe samenwerking met het CvE plaatsgevonden. Van het verloop van de implementatie en het functioneren van de helpdesk is een verslag gemaakt. In juni heeft in overleg met CvE een evaluatie plaatsgevonden</p> <p>Door een stijging van het aantal af te nemen digitale examens en de afname van de rekentoets vo is het aantal nieuw deelnemende scholen in vmbo, havo en vwo - en daarmee het beroep dat wordt gedaan op de HelpDesk - toegenomen.</p> <p>Ook het grote aantal klachten en hulpvragen door het niet goed werken van bepaalde packages en ExamenTester als geheel bij een deel van de scholen zorgde voor een groot aantal hulpvragen bij de helpdesk. Het goed verwerken van die hulpvragen door de medewerkers van de eerste maar ook de tweede en derde lijn vroeg veel organisatie en tijd van de helpdeskmedewerkers en leiding.</p>
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 11-02 € 51.849,22 Egalisatie 12-02 € 269.445,56

	Toekenning € 131.554,44
	Totaal € 452.849,22
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 452.849,22 Personele kosten: € 440.849,22 Activiteitenkosten: € 12.000,00

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : E Functie : S Telefoonnummer: ( ) - -
Projectnaam	Extra productie papieren examens BB AV 2013
Projectcode	Cit/6.2b-12-03 (vervolg op Cit/6.2b-11-03) (Verplichtingsnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De papieren centrale examens algemene vakken vmbo BB voor examenjaar 2012-2013 worden ontwikkeld ten behoeve van de scholen die geen gebruik kunnen maken van de digitale centrale examens. De examens worden gemaakt door Citomedewerkers op basis van de concepten van opgaven die worden aangeleverd door de constructiegroepsleden. De concepten van de examens worden ter goedkeuring voorgelegd aan de vaksecties van CvE. Het bedrijfsbureau van de unit CE controleert de concepten en maakt ze druk klaar. Er is vertraging bij het maken van de examens ontstaan.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 11-03 € 197.484,10 Egalisatie 12-03 € 303.983,65 Toekenning <u>€ 148.417,35</u> Totaal € 649.885,10
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 448.555,37 Personele kosten: € 322.531,00 Activiteitenkosten: € 126.024,37
Verwachte egalisatie	€ 201.329,73

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling								
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:								
Projectnaam	Productie digitale examens algemene vakken vmbo KB 2012-2013-2014								
Projectcode	Cit/6.2b-12-04 (vervolg op Cit/6.2b-11-04) (Verplichtingnummer 61500-93027)								
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Alle door CvE gevraagde digitale examens KB examenjaar 2011-2012 zijn afgerond door de medewerkers en iet deskundigen, gecontroleerd en door het bedrijfsbureau van CE aan DUO geleverd voor verspreiding. De scholen hebben ook digitale oefenexamens ontvangen. De centrale examens zijn tijdens de afname periode april-juni afgenomen op de scholen die hiervoor kandidaten hadden ingeschreven. Ongeveer twee derde van de scholen met KB kandidaten heeft in dit overgangsjaar gebruik gemaakt van de digitale examens. De examens zijn op basis van de gegevens van de kandidaten genormeerd door het CvE. Van de resultaten van de examencampagne van 2012 is een Cito verslag gepubliceerd op internet.</p> <p>De door het CvE gevraagde digitale centrale examens algemene vakken KB examenjaar 2013 worden samengesteld door de citomedewerkers op basis van concepten die door de constructiegroepsleden worden aangeleverd. De examens worden voor de vaststelling voorgelegd aan de vaksecties van het CvE. Door de ICT deskundigen worden de ICT applicaties in de digitale examens ontwikkeld. Daarna volgt de fase van de afwerking en de controles. De productie van de digitale centrale examens van 2014 wordt opgestart volgens planning.</p>								
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Egalisatie 11-04</td> <td style="text-align: right;">€ 533.408,87</td> </tr> <tr> <td>Egalisatie 12-04</td> <td style="text-align: right;">€ 976.043,37</td> </tr> <tr> <td>Toekenning</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 476.544,63</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 1.985.996,87</td> </tr> </table>	Egalisatie 11-04	€ 533.408,87	Egalisatie 12-04	€ 976.043,37	Toekenning	<u>€ 476.544,63</u>	Totaal	€ 1.985.996,87
Egalisatie 11-04	€ 533.408,87								
Egalisatie 12-04	€ 976.043,37								
Toekenning	<u>€ 476.544,63</u>								
Totaal	€ 1.985.996,87								
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 1.891.322,72</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 1.615.404,50</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 275.918,22</td> </tr> </table>	Totaal	: € 1.891.322,72	Personele kosten:	€ 1.615.404,50	Activiteitenkosten:	€ 275.918,22		
Totaal	: € 1.891.322,72								
Personele kosten:	€ 1.615.404,50								
Activiteitenkosten:	€ 275.918,22								
Verwachte egalisatie	€ 94.674,15								

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer :
Projectnaam	Pilot geschiedenisexamens CHMV ('de Rooy')
Projectcode	Cit/6.2b-12-06 (VerVolg op Cit/6.2b-11-06) (Verplichtingnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	De productie van de eerste tijdvakken van de pilotexamens havo-vwo 2013 ligt op schema en nadert zijn voltooiing. De productie van de (aangewezen) tweede tijdvakken is reeds gestart. Daarnaast is een begin gemaakt met de productie van voorbeeldvragen en vragen voor de gewijzigde opzet van het examen 2014 als gevolg van de nieuwe syllabus. Met de syllabuscommissie is intensief overlegd en samengewerkt om de implementatie van de historische contexten in de examens mogelijk te maken. Verder is deelgenomen aan voorlichtingsactiviteiten over de nieuwe syllabus.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 11-06 € 24.987,86 Egalisatie 12-06 € 245.612,73 Toekenning € 119.918,27 Totaal € 390.518,86
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 315.293,02 Personele kosten: € 236.285,50 Activiteitenkosten: € 79.007,52
Verwachte egalisatie	€ 75.225,84

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Experimentele pilot examens bij nieuwe examenprogramma's havo en vwo (economie, natuurkunde, scheikunde, wiskunde en biologie)
Projectcode	Cit/6.2b-12-07 (vervolg op Cit/6-2b-11-07) (Verplichtingnummers 61500-83847, -83848 en 83849)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Natuurkunde, Scheikunde en Biologie In 2012 zijn de eerste, tweede en derde tijdvakken gereedgemaakt voor havo- en vwo pilotscholen. De afnames in mei, juni en augustus zijn succesvol verlopen. In samenspraak met CvE is gewerkt aan het zo goed mogelijk invulling geven aan de vernieuwing in de examens. De resultaten van de afname zijn gedurende de zomer geanalyseerd. De constructie van de examens die in 2013 zullen worden afgenomen is vertraagd opgestart. Najaar 2012 en begin 2013 zullen deze examens worden afgerond. Er wordt in het najaar een start gemaakt met de 2014 examens.</p> <p>Wiskunde Voorjaar van 2012 zijn de eerste en tweede tijdvakken gereed gemaakt voor de havo en vwo pilotscholen. Er zijn ook 3e tijdvakken pilot wiskunde havo geconstrueerd. De afname in mei en juni is succesvol verlopen. De resultaten van de afnames zijn in de zomer geanalyseerd. De constructie van de examens die in 2013 zullen worden afgenomen is opgestart. Najaar 2012 en begin 2013 zullen deze examens worden afgerond. Er wordt in het najaar een start gemaakt met de 2014 examens.</p> <p>Economie In januari/februari 2012 zijn de examens economie havo en pilotexamens vwo 2012 vastgesteld door CvE vaksectie. Daarna klaargemaakt voor verzending en afname in mei/juni 2012. De examens 2012 zijn geëvalueerd en genormeerd door het CvE. Het nieuwe examenprogramma werd bij havo voor het eerst landelijk getoetst. De constructie van de examens die in 2013 zullen worden afgenomen is opgestart. Najaar 2012 en begin 2013 zullen deze examens worden afgerond. Ook start de productie van de 2014 examens.</p>

Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 11-07 € 697.856,03 Egalisatie 12-01 € 1.212.125,39 Toekenning € <u>591.809,61</u> Totaal € 2.501.791,03
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 1.767.867,79 Personele kosten: € 1.352.550,00 Activiteitenkosten: € 415.317,79
Verwachte egalisatie	€ 733.923,24

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling								
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer								
Projectnaam	Ontwikkeling schoolexamens nieuwe examenprogramma's havo en vwo biologie, natuurkunde, scheikunde en economie.								
Projectcode	Cit/6.2b-12-09 (vervolg op Cit/6.2b-11-09) (Verplichtingsnummer 61500-93027)								
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Voor de vakken biologie, natuurkunde en scheikunde zijn eind mei de laatste proefafnames gedaan. Met de verwerking van de resultaten is gestart. De opgaven zullen begin 2013 op cd-rom worden gepubliceerd.</p> <p>Het gaat om de volgende opgaven. Biologie havo: 5 schriftelijke opgaven, waarvan 2 met gebruik van ICT en 3 praktische opdrachten (totaal 12 SLU). Biologie vwo: 5 schriftelijke opgaven waarvan 2 met gebruik van ICT en 3 praktische opdrachten (totaal 12 SLU). Natuurkunde havo: 6 domeintoetsen, 2 schriftelijke opgaven met gebruik van ICT (van andere opgaven zijn proefafnames al afgerond) en 3 praktische opdrachten (totaal 19 SLU) Natuurkunde vwo: 9 praktische opdrachten (totaal 26 SLU) en een schriftelijke opgave met gebruik van ICT. Scheikunde havo: 1 schriftelijke opgave en 4 praktische opdrachten waarvan ook theorievragen deel uit maken (totaal 19 SLU). Scheikunde vwo: 3 schriftelijke opgaven en 4 praktische opdrachten (totaal 20 SLU).</p> <p>Met de SLO worden/zijn afspraken gemaakt over een bijdrage aan de door hen te publiceren Handreikingen.</p> <p>In het subsidieverzoek SLOA 2012 was geen doorloop in 2013 voorzien. Vanwege uitstel van de invoeringsdatum van de nieuwe programma's en een zorgvuldige verwerking van de resultaten van de proefafname zullen de cd-roms begin 2013 worden gepubliceerd. Deze doorloop zal worden bekostigd uit de te verwachten egalisatiereserve 2012.</p>								
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Egalisatie 11-09</td> <td style="text-align: right;">€ 23.185,51</td> </tr> <tr> <td>Egalisatie 12-09</td> <td style="text-align: right;">€ 72.054,18</td> </tr> <tr> <td>Toekenning</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 35.179,82</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 130.419,51</td> </tr> </table>	Egalisatie 11-09	€ 23.185,51	Egalisatie 12-09	€ 72.054,18	Toekenning	<u>€ 35.179,82</u>	Totaal	€ 130.419,51
Egalisatie 11-09	€ 23.185,51								
Egalisatie 12-09	€ 72.054,18								
Toekenning	<u>€ 35.179,82</u>								
Totaal	€ 130.419,51								

Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 123.00,00 Personele kosten: € 102.900,00 Activiteitenkosten: € 20.100,00
Verwachte egalisatie	€ 7.419,51

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:
Projectnaam	Pilot schoolexamens nieuwe vakken wiskunde A, B en C
Projectcode	Cit/6.2b-12-10 (vervolg op Cit/6.2b-11-10) (Verplichtingnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	<ul style="list-style-type: none"> • Om meer productie te bereiken zijn extra constructiegroepsleden geworven met als resultaat dat per 1 februari 2012 gewerkt wordt met twee constructiegroepen van vier personen. • Om de betrokkenheid van pilotdocenten te stimuleren wordt in het najaar een bijeenkomst op Cito rond de schoolexamens georganiseerd met aanwezigheid van CTWO en SLO. Met SLO is inmiddels een afspraak gemaakt om de bijeenkomst voor te bereiden. • Er zijn in de eerste helft van 2012 vier bijeenkomsten van de constmctiegroepen geweest. Dat heeft 68 opgaven (verdeeld over VWO A,B,C en Havo A,B) in verschillende stadia van ontwikkeling opgeleverd. In de tweede helft van 2012 volgen nog bijeenkomsten met constructiegroepen. • Het project heeft een trage start gehad. Het bleek lastig te zijn om constructeurs te werven onder de pilotdocenten. De realisatie van het project loopt achter bij de oorspronkelijk planning. Daarom én omdat de invoering van de nieuwe programma's is doorgeschoven naar 2015 is de planning aangepast (opleveren eindproduct voor de zomer van 2015). Het werven van pilotdocenten vraagt meer aandacht en inspanning. Dat is o.m. van belang bij de rol die zij spelen bij de try-out en pretest van de opgaven.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 11-10 € 59.111,15 Egalisatie 12-10 € 69.262,96 Toekenning € <u>33.817,04</u> Totaal € 162.191,15
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 102.808,00 Personele kosten: € 92.463,00 Activiteitenkosten: € 10.345,00

Verwachte egalisatie	€ 59.383,15
----------------------	-------------

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer.
Projectnaam	Pilot schoolexamens Maatschappijwetenschappen havo en vwo
Projectcode	Cit/6.2b-12-11 (Verplichtingnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Voor het project zijn constructiegroepleden geworven en geïnstrueerd over hun werkzaamheden. Er is gewerkt aan een opzet voor de aantallen opgaven en de verdeling van de opgaven over de eindtermen. De productie van schooexamenopgaven wordt gestart met name voor havo. Daarnaast worden de wensen van docenten in het veld verkend.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 12-11 € 16.798,35 Toekenning € <u>8.201,65</u> Totaal € 25.000,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 25.000,00 Personele kosten: € 20.580,00 Activiteitenkosten: € 4.420,00

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling						
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer						
Projectnaam	Voorbeeldexamens vmbo aardrijkskunde nieuw programma						
Projectcode	CiV6.2b-12-14 (Verplichtingnummer 61500-93027)						
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Er worden drie voorbeeldexamens bij de nieuwe examenprogramma's voor aardrijkskunde vmbo ontwikkeld: Een digitale voor de BB-leerweg, een digitale voor de KB-leerweg en een papieren voor de GL en TL leerwegen. De voorbeeldexamens worden samen met constructiegroepsleden, docenten uit het veld, ontwikkeld op een manier die vergelijkbaar is met de productie van standaardexamens. In het najaar zouden de voorbeeldexamens worden voorgelegd aan de vaksectie van het CvE ter vaststelling. Door ziekte bij de medewerker is de uitvoering vertraagd en zullen ook in 2013 werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.</p> <p>Er is <u>niet</u> voorzien in een pilot met scholen om de opgaven of examens uit te proberen op scholen.</p>						
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Egalisatie 12-14</td> <td style="text-align: right;">€ 148.499,45</td> </tr> <tr> <td>Toekenning</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 72.503,55</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 221.003,00</td> </tr> </table>	Egalisatie 12-14	€ 148.499,45	Toekenning	<u>€ 72.503,55</u>	Totaal	€ 221.003,00
Egalisatie 12-14	€ 148.499,45						
Toekenning	<u>€ 72.503,55</u>						
Totaal	€ 221.003,00						
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 150.843,94</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 118.506,00</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 32.337,94</td> </tr> </table>	Totaal	: € 150.843,94	Personele kosten:	€ 118.506,00	Activiteitenkosten:	€ 32.337,94
Totaal	: € 150.843,94						
Personele kosten:	€ 118.506,00						
Activiteitenkosten:	€ 32.337,94						
Verwachte egalisatie	€ 70.159,06						

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling						
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer						
Projectnaam	Centrale examens Fries vmbo/havo/vwo						
Projectcode	Cit/6.2b-12-15 (Verplichtingnummer 61500-93027)						
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Voor de examenperiode 2012 zijn de eerste en tweede tijdvakken Fries mede met behulp van de Fryske Akademy gereed gemaakt en afgenomen op de scholen. De examens zijn genormeerd door het CvE.</p> <p>De productie van de eerste en tweede tijdvakken Fries vmbo GT/havo/vwo 2013 is in volle gang. De productie van de centrale examens inclusief correctievoorschriften volgens de richtlijnen van Cito en CvE vindt plaats met behulp van constructiegroepsleden die hiervoor een vergoeding ontvangen.</p> <p>In het najaar worden de examens 2013 vastgesteld door de vaksectie van het CvE. Hierna start de procedure van gereedmaken voor de drukker en controleren van de drukproeven. De productie van de examens 2014 wordt opgestart. Er is wel vertraging in de werkzaamheden.</p>						
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Egalisatie 12-15</td> <td style="text-align: right;">€ 227.225,93</td> </tr> <tr> <td>Toekenning</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 110.941,07</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 338.167,00</td> </tr> </table>	Egalisatie 12-15	€ 227.225,93	Toekenning	<u>€ 110.941,07</u>	Totaal	€ 338.167,00
Egalisatie 12-15	€ 227.225,93						
Toekenning	<u>€ 110.941,07</u>						
Totaal	€ 338.167,00						
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 185.895,53</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 135.923,74</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 49.971,79</td> </tr> </table>	Totaal	: € 185.895,53	Personele kosten:	€ 135.923,74	Activiteitenkosten:	€ 49.971,79
Totaal	: € 185.895,53						
Personele kosten:	€ 135.923,74						
Activiteitenkosten:	€ 49.971,79						
Verwachte egalisatie	€ 152.271,47						

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : ██████████ Functie : ██████████ Telefoonnummer : ██████████
Projectnaam	Aanvullende activiteiten normhandhaving 2012
Projectcode	Cit/6.2b-12-20 (Verplichtingsnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Ten behoeve van de normering van de centrale examens 2012 zijn extra afname gegevens verzameld voor zes vakken (waaronder Nederlands, Engels en wiskunde) gegevens voor vwo, havo en vmbo-BB, -KB en GT.. Zij zijn verwerkt in een advies aan het CvE ten aanzien van de normering 2012 waarbij rekening moest worden gehouden met een mogelijke stijging van de vaardigheid van de populatie kandidaten op basis van de te verwachten extra inspanning na het verscherpen van de zak-slaag regeling. Door de gegevens kon beter populatie-onafhankelijk genormeerd worden.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 12-20 € 52.329,55 Toekenning € 25.549,45 Totaal € 77.879,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 78.050,86 Personele kosten: € 46.528,06 Activiteitenkosten: € 31.522,80

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling								
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer								
Projectnaam	Beroepsgericht schrijven Nederlands bij vmbo								
Projectcode	Cit/6.2b-12-26 (Vervolg op Cit/6-2b-11-26 vervolg op Cit/6-2b-10-26) (Verplichtingnummer 61500-93027)								
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>De pilotsscholen beroepsgericht schrijven Nederlands hebben een schrijfoopdracht BB en KB uitgevoerd in de voor examenperiode van 2012 en de resultaten zijn teruggestuurd aan Cito. Er is een evaluatie van de resultaten uitgevoerd. Daarvan wordt een verslag gemaakt voor het CvE. Met een nieuwe groep scholen is in het voorjaar een bijeenkomst gehouden voor deelname aan een pilot nieuwe opzet in het schooljaar 2012-2013 zowel voor het BB, KB als voor het GL/TL niveau. Met CvE wordt overleg gevoerd over een nieuwe opzet voor de schrijfoopdrachten bij het vmbo BB, KB en GL/TL niveau om nog meer te gaan voldoen aan de ontwikkelingen bij de toetsing van de referentieniveaus taal domein schrijven. Bij de nieuwe opzet richt de focus zich meer op de expliciete en impliciete toetsing van specifieke vaardigheden van de taal zoals spelling, grammatica en verwerking van informatie naast goede communicatie in een goed opgebouwde schrijffuiting als bijvoorbeeld een brief.</p> <p>Er worden voorbeelden van nieuwe schrijfoopdrachten ontwikkeld passend bij een beroepsgerichte context maar niet meer gebaseerd op de inhoud van een specifiek cspe.</p>								
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Egalisatie 11-26</td> <td style="text-align: right;">€ 13.101,03</td> </tr> <tr> <td>Egalisatie 12-26</td> <td style="text-align: right;">€ 113.926,42</td> </tr> <tr> <td>Toekenning</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 55.623,58</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 182.651,03</td> </tr> </table>	Egalisatie 11-26	€ 13.101,03	Egalisatie 12-26	€ 113.926,42	Toekenning	<u>€ 55.623,58</u>	Totaal	€ 182.651,03
Egalisatie 11-26	€ 13.101,03								
Egalisatie 12-26	€ 113.926,42								
Toekenning	<u>€ 55.623,58</u>								
Totaal	€ 182.651,03								
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 169.550,00</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 140.000,00</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 29.550,00</td> </tr> </table>	Totaal	: € 169.550,00	Personele kosten:	€ 140.000,00	Activiteitenkosten:	€ 29.550,00		
Totaal	: € 169.550,00								
Personele kosten:	€ 140.000,00								
Activiteitenkosten:	€ 29.550,00								
Verwachte egalisatie	€ 13.101,03								

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam : Functie : Telefoonnummer:
Projectnaam	Herinrichting Nederlands c.q. gedocumenteerd schrijven havo-vwo
Projectcode	Cit/6.2b-12-28 (Vervolg op Cit/6.2b-11-28) (Verplichtingnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	In opdracht van CvE zijn enkele nieuwe voorbeeldopgaven van schrijfp opdrachten met bijbehorende correctievoorschriften (h/v) ontwikkeld. CvE voert nog overleg met het ministerie over een traject van invoering in het centrale examen, en komt in september 2012 met een nieuw projectvoorstel waarin ook voorstellen voor scholing van examinatoren zullen zijn opgenomen. Verdere ontwikkeling van nieuwe opgaven en correctievoorschriften is afhankelijk van dit voorstel en de goedkeuring ervan door het ministerie en zal vooral in het najaar van 2012 plaatshebben.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 11-28 € 33.710,50 Egalisatie 12-28 € 149.188,85 Toekenning € 72.840,15 Totaal € 255.739,50
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 73.099,00 Personele kosten: € 71.399,00 Activiteitenkosten: € 1.700,00
Verwachte egalisatie	€ 182.640,50

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling						
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer:						
Projectnaam	Operationeel houden ExamenTester						
Projectcode	Cit/6.2b-12-40 (Verplichtingnummer 61500-93027)						
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>ExamenTester versie 2.9 is gebruikt tijdens de afname van de centrale examens 2012. Door de SU van Cito zijn daarvoor werkzaamheden uitgevoerd om de servers te onderhouden waarop de gegevenssynchronisatie plaatsvindt en waarbij dataretourgegevens worden opgeslagen. Deze gegevens zijn beschikbaar gemaakt voor de psychometrici ten behoeve van de normering.</p> <p>Er is een analyse gemaakt van de problemen bij ExamenTester 2.9. Versie 2.10 van ExamenTester is ontwikkeld waarin fouten van de vorige versie zijn hersteld en verbeteringen aangebracht waaronder wensen van het CvE. Er heeft een uitgebreide testprocedure plaatsgevonden.</p>						
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Egalisatie 12-40</td> <td style="text-align: right;">€ 127.667,47</td> </tr> <tr> <td>Toekenning</td> <td style="text-align: right;">€ <u>62.332,35</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 190.000,00</td> </tr> </table>	Egalisatie 12-40	€ 127.667,47	Toekenning	€ <u>62.332,35</u>	Totaal	€ 190.000,00
Egalisatie 12-40	€ 127.667,47						
Toekenning	€ <u>62.332,35</u>						
Totaal	€ 190.000,00						
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 241.676,42</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 233.316,97</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 8.359,45</td> </tr> </table>	Totaal	: € 241.676,42	Personele kosten:	€ 233.316,97	Activiteitenkosten:	€ 8.359,45
Totaal	: € 241.676,42						
Personele kosten:	€ 233.316,97						
Activiteitenkosten:	€ 8.359,45						

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Aanvulling op budgettair kader hoofdlijnenbrief CITO-WVO
Projectcode	Cit/6.2b-12-54 (Verplichtingnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	CvE heeft afspraken gemaakt met Cito over de productie van de centrale examens. Bij de constructie van de centrale examens voor vwo-havo en vmbo worden kosten gemaakt die niet zijn gedekt in het financieel kader van de mantel WVO in de hoofdlijnenbrief 2011-2012. Middels dit project worden de kosten gedekt. De examenproductie verloopt volgens planning.
Toegekende subsidie 2012	Totaal : € 423.566,00 Activiteitenkosten: € 423.566,00 Inclusief egalisatie 2011 à € 284.603,43
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 423.566,00 Activiteitenkosten: € 423.566,00

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling								
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer.								
Projectnaam	Activiteiten in verband met normering (Sytsma en Hoitink)								
Projectcode	Cit/6.2b-12-61 (vervolg op Cit/6.2b-11-61) (Verplichtingnummer 61500-93027)								
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>In de eerste helft van het jaar heeft de nadruk van de werkzaamheden gelegen op de gegevensverzameling. In 2012 is aan het advies van de hoogleraren voor een populatiemeting op twee manieren uitwerking gegeven. Voor Engels GT is de populatiemeting buiten de examenafname herhaald. In maart/april hebben op ongeveer 100 vmbo-scholen de afnames voor de populatiemeting plaatsgevonden. Deze gegevens kunnen gekoppeld worden aan de behaalde resultaten op het eindexamen 2012. Voor de populatiemeting is gebruik gemaakt van de ankeritems die ook in het posttestdesign worden gebruikt. Het gebruik van deels hetzelfde itemmateriaal maakt het mogelijk de exactheid van beide werkwijzen te vergelijken.</p> <p>In de tweede helft van het jaar zullen de gegevens geanalyseerd worden</p> <p>De populatiemeting als onderdeel van het examen is voor de leerweg BB uitgebreid naar andere vakken. Naast het vak biologie BB zijn ook voor de vakken Nederlands BB, en natuur- & scheikunde 1 BB ankeritems opgenomen in de toetsvarianten die in 2012 zijn uitgeleverd.</p> <p>De ankeritems uit 2010 worden gebruikt om de vaardigheid van de populaties 2010 en 2012 met elkaar te vergelijken en om te onderzoeken hoe nauwkeurig aan de hand van deze gegevens de 2010 en 2012-varianten met elkaar geëquivalet kunnen worden. Het onderzoek naar de stabiliteit van de equivaleringsgegevens dat voor 2011 gepland stond is in de eerste helft van 2012 uitgevoerd en zal resulteren in een verslag dat aan CvE zal worden voorgelegd.</p>								
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Egalisatie 11-61</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">€ 23.753,81</td> </tr> <tr> <td>Egalisatie 12-61</td> <td style="text-align: right;">€ 100.790,11</td> </tr> <tr> <td>Toekenning</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 49.209,89</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 173.753,81</td> </tr> </table>	Egalisatie 11-61	€ 23.753,81	Egalisatie 12-61	€ 100.790,11	Toekenning	<u>€ 49.209,89</u>	Totaal	€ 173.753,81
Egalisatie 11-61	€ 23.753,81								
Egalisatie 12-61	€ 100.790,11								
Toekenning	<u>€ 49.209,89</u>								
Totaal	€ 173.753,81								
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Totaal</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">: € 161.066,90</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 155.666,25</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 5.400,65</td> </tr> </table>	Totaal	: € 161.066,90	Personele kosten:	€ 155.666,25	Activiteitenkosten:	€ 5.400,65		
Totaal	: € 161.066,90								
Personele kosten:	€ 155.666,25								
Activiteitenkosten:	€ 5.400,65								

Verwachte egalisatie	€ 12.686,91
----------------------	-------------

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling								
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer								
Projectnaam	Rekentoets VO								
Projectcode	Cit/6.2b-12-71 (vervolg op Cit6.2b-11-71) (Verplichtingnummer 61500-93027)								
Realisatie van het project per 1 september 2012	<p>Van 12 tot 23 maart 2012 hebben bijna 50.000 leerlingen de pilot rekentoets VO gemaakt. De resultaten van de afname zijn geanalyseerd. Op basis hiervan is een normeringsadvies aan het CvE verstrekt. De normering van de toets is in april afgerond. De resultaten zijn met OCW besproken. In juni is een voorbeeldtoets openbaar gemaakt. Hiermee kunnen alle scholen, ook die nog geen ExamenTester geïnstalleerd hebben, kennis nemen van de inhoud van de rekentoets.</p> <p>De voorbereidingen voor de afname in 2013 zijn in volle gang. Met het CvE zijn afspraken gemaakt over de aantallen en de opzet van de varianten van de toetsen. Tevens wordt onder dit project een bijdrage geleverd aan de rekentoetswijzercommissie 3S.</p>								
Toegekende subsidie 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Egalisatie 11-71</td> <td style="text-align: right;">€ 82.332,57</td> </tr> <tr> <td>Egalisatie 12-71</td> <td style="text-align: right;">€ 596.996,98</td> </tr> <tr> <td>Toekenning</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 291.478,55</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 970.808,10</td> </tr> </table>	Egalisatie 11-71	€ 82.332,57	Egalisatie 12-71	€ 596.996,98	Toekenning	<u>€ 291.478,55</u>	Totaal	€ 970.808,10
Egalisatie 11-71	€ 82.332,57								
Egalisatie 12-71	€ 596.996,98								
Toekenning	<u>€ 291.478,55</u>								
Totaal	€ 970.808,10								
Geraamde realisering per 31 december 2012	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Totaal</td> <td style="text-align: right;">: € 864.000,00</td> </tr> <tr> <td>Personele kosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 628.000,00</td> </tr> <tr> <td>Activiteitenkosten:</td> <td style="text-align: right;">€ 236.000,00</td> </tr> </table>	Totaal	: € 864.000,00	Personele kosten:	€ 628.000,00	Activiteitenkosten:	€ 236.000,00		
Totaal	: € 864.000,00								
Personele kosten:	€ 628.000,00								
Activiteitenkosten:	€ 236.000,00								
Verwachte egalisatie	€ 106.808,10								

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Normering centrale examens tweede en derde tijdvak
Projectcode	Cit/6.2b-12-75 (Verplichtingsnummer 61500-93027)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Ten behoeve van de normering van de centrale examens vwo, havo en vmbo tweede en derde tijdvak 2012 zijn extra normeringsactiviteiten als standaardsetting en resultaatvergelijking bij specifieke groepen kandidaten uitgevoerd. Met de resultaten hiervan zijn verbeterde normeringsadviezen aan het CvE verstrekt. Verkrijgen van dezelfde gegevens voor volgende jaren is in voorbereiding.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 12-75 € 76.507,76 Toekenning € <u>37.354,24</u> Totaal € 113.862,00
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 114.392,50 Personele kosten: € 81.217,50 Activiteitenkosten: € 33.175,00

Tussenrapportage SLOA 2012

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling
Contactpersoon	Naam Functie Telefoonnummer
Projectnaam	Voorstudie Diagnostische Tussentijdse Toets
Projectcode	Cit/6.2b-12-78 (vervolg op Cit/6.2b-11-78) (Verplichtingsnummer 61500- 101525)
Realisatie van het project per 1 september 2012	Per 1 september is gerealiseerd dat: <ul style="list-style-type: none"> • Het eindverslag van de voorstudie is opgeleverd aan OCW (Directeur VO) en het kernteam DTT (19 juli 2012, volgens planning) • Het eindverslag in het kernteam is besproken en een advies is toegevoegd door CvE. • Inhoudelijke presentaties zijn gehouden voor het kernteam DTT, SLO, Directeurenoverleg DTT en de Directeur-Generaal van OCW.
Toegekende subsidie 2012	Egalisatie 11-78 € 8.328,17 Personele kosten: € 365.038,00 Activiteitenkosten: € 14.000,00 Totaal : € 387.366,17
Geraamde realisering per 31 december 2012	Totaal : € 388.594,92 Personele kosten: € 384.113,50 Activiteitenkosten: € 4.481,42

concept Jaarverslag SLOA 2011

Naam instelling	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling	
Contactpersoon	Naam Functie : Marktgroepmanager PO/VO Telefoonnummer:	
Projectnaam	Vorbereiding van de pilots toegevoegde waarde/leerwinst	
Projectcode	Cit/6.2b-11-79 (verplichtingnummer 50500-683776)	
Realisatie 2011	<p>Cito ontwikkelt een maat voor leerwinst en is betrokken bij de pilots op de scholen. In het najaar van 2011 hebben de voorbereidingen voor de pilots plaatsgevonden. Daarvoor heeft Cito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vooronderzoek uitgevoerd voor ontwikkelen van eenvoudige rapportage voor de scholen in de pilot; - een notitie geschreven over leerwinst op basis van z-scores; - een dataset gereedgemaakt uit dataretour van het Computerprogramma LOVS t.b.v. analyses; - analyses uitgevoerd om de maat voor leerwinst te berekenen (z-scores); - deelgenomen aan de projectgroepvergaderingen, waarin afstemming van de werkzaamheden plaatsvindt; - deelgenomen aan een expertbijeenkomst en een bijeenkomst met scholen; - afgestemd met andere instituten (UT, GION en CED-groep over de praktische invulling van de pilots. <p>Van de bovengenoemde activiteiten zijn sommige slechts gedeeltelijk uitgevoerd omdat de verdere verduidelijking van de kaders van het onderzoek pas begin 2012 in overleg met de opdrachtgever heeft plaatsgevonden.</p>	
Toegekende subsidie 2011	<p>Totaal : € 60.430</p> <p>Personele kosten: € 60.030 Activiteitenkosten: € 400</p>	80
Realisering tot en met 31 december 2011	<p>Totaal : € 37.459,40</p> <p>Personele kosten: € 37.337,50 Activiteitenkosten: € 121,90</p>	
Ontvangen voorschot	<p>Totaal : € 50.000</p> <p>Nog te ontvangen voorschot volgens toekenningbrief € 10.430,00 ontvangst na oplevering activiteitenverslag.</p>	

Egalisatiereserve per
31 december 2011

€ 12.540,60

Deze egalisatie is exclusief het 'nog te ontvangen' bedrag à
€ 10.430,00

Het verzoek is om deze middelen in te zetten voor de afronding van
de activiteiten in 2012.